

ลิขกกาโม ภาวโหด

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๗ ตอนที่ ๔ กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

ISSN 0857-5002

อาเซียนราชวงศ์ ทศมินทรจักรีวชิรเกล้า

บังคมองค์ปรเมนทร์สยามวชิรเกล้า
 พระเกียรติเกริกก้องทั่วทิศนรินทร์
 ศูนย์รวมใจคนไทยพลกพลธรร
 ถูกข่มขู่คดศฤกาลกลักขัตสมัย
 ศรีไตรรัตน์วรคุณวาศิษณุภาสกล
 เหล่าข้าบาทอภิวันทีขลิมนวมตี
 เนื่องในวัน ๘ เฉลิมพระชนม์วรวรรณ
 จปร. วิทยาลัยมหาปิยสถาน
 น้อมสำนึกกรคุณแสดงกตเวทิตา
 จักสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรมประสังค์

ราชอารายเจ้า
 ล้นเกล้าสยามินทร์
 รมไทรพิภพฉัตร
 ตงวายพระพรชัย
 เทวานมิตมนต์
 เชิญพรวิเศษสุด
 ยั่งยืนพระชนม์พรรษ
 ภักดีพระภูบาล
 น้อมนำพระบัญชา
 รักษาสยามวงศ์

บดินทร์
 กษัตริย์
 วไลย
 ประณม
 พิสุทธิ
 ประภัสสร
 สราญ
 ประชา
 พระองค์
 นรินทร์

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
 ข้าพระพุทธเจ้าโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
 พ.ต. ผศ. สมิเชติ วีรภัทรเวช
 อจ. สกศ. รร. จปร.
 ผู้ประพันธ์
 ประเภทคำประพันธ์ สัททลวิกกีฬิตฉฉฉฉ ๑๕

กวีวีณาติราวัต สมเด็จพระบรมราชินีพันปีหลวง

กลอนสุภาพ

เพียงพิภพพิภพสุธาศรีราชวาท
 เพียงแมนสรองเทพสวรรค์บังคมราย
 น้ำพระทัยคือเสโทที่พร่าวพร่าง
 สักวามสงัดจันทรายามมีดมน
 แบดลับเก้าพรราชาพระนางเจ้า
 ขามสง่างามสมบรมราชินี
 สิริกตย์ตติยาจรรายาวัตร
 ขามเกริกฟ้ากษณีย์ก้องกั้วไกล
 เขียวไตรรัตน์เทวมนต์สุคนธ์มีง
 นีราพาธเกษมสันต์นรินทราย
 จีรจิตกาลขันธ์มัจฉารานสมัย
 เหล่าข้าบาทน้อมถวายกราบบังคม

เพียงอากาศคึกคักนันทกรานถวาย
 ฤเทยบได้น้ำพระทัยในพระชนม์
 ส่องสว่างดวงตะวันกลางสายฝน
 คือสายชลที่ระยับดับทุกข์ภัย
 พระแม่เกล้ามิ่งขวัญกลางเกตุ
 พระพันปีแห่งสยามนามเกริกไกร
 ขามเคียงฉัตรนวมินทร์ส่องไสว
 ขามพระทัยพระเมตตาพร่างพรวย
 ลุงเจมียงพรมงคลคมถวาย
 ไรศาคลายไนร์สรสราบุรมย์
 ประสงค์ได้จงสฤษดิ์พระทัยสม
 น้อมประณมก้มกราบสุดดี

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
 ข้าพระพุทธเจ้าโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

พ.ต. ผศ. สมไชติ วีรกัทรเวช
 อจ. สกศ. รร. จปร.
 ผู้ประพันธ์
 ประเภทคำประพันธ์ กลอนสุภาพ

สารบัญ

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๗ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

หน้า
๑๕

อีกหนึ่งตัวอย่างของ
ความสำเร็จ

"อันตรายจากเชื้อโควิด
กลายเป็นพันธุ์"

หน้า
๗๔

ทูลกระหม่อมอาจารย์กับ ๓๐ ปี ตอน ๒	๗
อีกหนึ่งตัวอย่างของความสำเร็จ	๑๕
เก็บตกพระราชนิพนธ์คำสอน ทรงสอนความรู้และความดี	๑๗
อาเซียนกับฝูงบินเฮลิคอปเตอร์โจมตี	๒๖
เรื่องเล่าอาคาร ๑๐๐ ปี (ตอนที่๒)	๓๓
แผ่นดินไทย ทุกที่มีเรื่องเล่า (๒)	๔๔
ตำนาน สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	๕๓
ไฟรักไฟสงคราม	๕๘
รูกษมรดกของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้ร่วมพระบารมี	๖๒
อันตรายจากเชื้อโควิดกลายเป็นพันธุ์	๗๔
กระชาย (Fenferroot) ราชาแห่งสมุนไพรพื้นบ้านของเมืองไทย	๘๒
เปิดโลกความรู้เทคโนโลยีป้องกันประเทศ	๙๒
ประสบการณ์นักเรียนนายร้อยไทยในต่างแดน ตอนที่ 1 สาธารณรัฐเกาหลี	๙๗
โรคกาย โรคใจ	๑๐๔
ใคร อะไร ที่ไหน	๑๐๘

ความคิดเห็นของผู้เขียนในหนังสือฉบับนี้ ไม่มีส่วนผูกพันกับทางราชการแต่ประการใด

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๒ เดือน มีนาคม - เมษายน ๒๕๖๔

10 มิถุนายน 2564

พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จฯ ทรงเป็นประธานในพิธีไหว้ครู และพระราชทานเหรียญรางวัลการศึกษา แก่ นนร. และพิธีมุทิตาจิตแด่อดีตครู อาจารย์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ ณ หอประชุม รร.จปร.

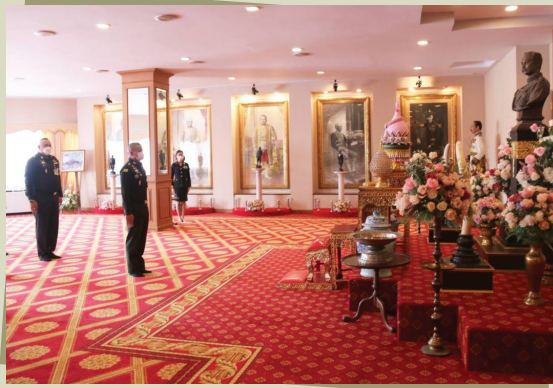

News & events

พล.ท. จิรเดช กมลเพชร ผบ.รร.จปร.
เป็นประธานในพิธีมอบทุนการศึกษาแก่นักตรข้าราชการ ลูกจ้าง
และพนักงานราชการ รร.จปร. ประจำปี ๒๕๖๔
ณ หอประชุม รร.จปร.

14 มิถุนายน 2564

8

กรกฎาคม

2564

พล.อ. ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ ผบ.ทพ. และคณะ
ร่วมพิธีพระราชทานกระบือทองได้ชีวิต โครงการอนุรักษ์และพัฒนากระบือไทย
โดยมี พล.ท. จิรเดช กมลเพชร ผบ.รร.จปร. ให้การต้อนรับ ณ รร.จปร.

News & events

พล.ท. จิรเดช กมลเพชร ผบ.รร.จปร.
นำคณะข้าราชการ ร่วมบันทึกเทปถวายพระพรชัยมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ ทพบ.

9

กรกฎาคม

2564

พล.อ. วรเกียรติ รัตนานนท์ เสธ.ทบ.
และคณะ ตรวจเยี่ยมการสอบคัดเลือกรอบที่สอง (พลศึกษาและตรวจร่างกาย)
ในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าเป็น นตท. ในส่วนของ ทบ.
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ ณ รร.จปร.

20
กรกฎาคม
2564

News & events

พล.ท. จิรเดช กมลเพชร ผบ.รร.จปร.
เป็นประธานพิธีบำเพ็ญกุศลเนื่องในวันอาสาฬหบูชา, วันเข้าพรรษา
ณ พุทธศาสนสถาน รร.จปร.

22
กรกฎาคม
2564

28

พล.ท. จิรเดช กมลเพชร ผบ.รร.จปร. กรกฎาคม

2564

เป็นประธานในพิธีกล่าวอาเศียรวาทราชสดุดี และลงนามถวายพระพรชัยมงคลในกิจกรรม
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ บก.รร.จปร.

News & events

5

สิงหาคม

2564

พล.ท. จิรเดช กมลเพชร ผบ.รร.จปร.

เป็นประธานในงานวันพระราชทานกำเนิด รร.จปร. ครบรอบ ๑๓๔ ปี
และงานรื้อแดงกำแพงเหลือง ณ รร.จปร.

เสนาศึกษา

ชุดกรมหม่อมอมรวงศ์วิมล ๓๐ ปี

โครงการเอกสารประวัติศาสตร์ไทยจากต่างประเทศในพระราชดำริ
ตอน ๒ เอกสารประวัติศาสตร์ไทยจากต่างประเทศ กรมหม่อมอมรวงศ์วิมล

พันเอก ดร.สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ

“...เมื่อข้าพเจ้ามีโอกาสไปต่างประเทศจึงไปดูหอจดหมายเหตุต่างประเทศ เห็นว่ามีเอกสารที่จะมีประโยชน์ในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยอยู่มาก ถึงจะเป็นหอจดหมายเหตุที่มีคนไทยไปค้นคว้าแล้ว ก็ควรไปถ่ายสำเนากลับมา เนื่องจากระบบของหอจดหมายเหตุต่างประเทศคือจะเปิดเผยเอกสารเมื่อครบกำหนด เช่น ๓๐ ปี ๕๐ ปี ๑๐๐ ปี เป็นต้น จะทำให้มีเอกสารใหม่ๆ ออกมาทุกปี

ข้าพเจ้าเองไม่มีโอกาสที่จะไปนั่งค้นคว้า หรือเขียนบทความอะไรทางวิชาการมากนัก จึงขอแรงเพื่อนร่วมงานให้ไปช่วยอ่านและเลือกเอกสารที่มีประโยชน์มาไว้ที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อเอามาถึงได้ทำเรื่องย่อจัดหมวดหมู่ ภายหลังจัดทำข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ เป็นระบบดิจิทัลเพื่อให้ง่ายต่อการค้นคว้า...”

(พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ “พระราชนิพนธ์คำนำ” ๗๐ ปี
แห่งการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๒: ไทยจากเอกสารจดหมายเหตุต่างประเทศ
สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมนี ญี่ปุ่น ตุรกี และจีน ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘)

บทนำ

“พระราชนิพนธ์คำนำ” นี้ พลเอกหญิง ศ.(เกียรติคุณ) ดร.สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงนำเสนอไว้ในงานสัมมนาฯ เมื่อปี ๒๕๕๘ และทรงเล่าถึงความเป็นมาของโครงการหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.จ.ปร. และมีพระราชดำริว่า เป็นการเปิดตัวอย่างเป็นทางการครั้งแรกของโครงการดังกล่าว

นอกจากนั้น “พระราชนิพนธ์คำนำ” นี้ ยังมีนัยทางประวัติศาสตร์ที่สะท้อนถึงพระราชดำริและพระราชประสงค์ของพระองค์ในการริเริ่มและการดำเนินการเพื่อการรวบรวม จัดเก็บและเผยแพร่เอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์จากหอจดหมายเหตุต่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๓๕ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

หากนับจากจุดเริ่มต้นนี้ ก็ถือว่าโครงการของพระองค์ ดังกล่าวได้มีการดำเนินการที่กินเวลายาวนาน และครบรอบสามทศวรรษในปี ๒๕๖๔ ซึ่งผลจาก

การดำเนินการในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมา มีคุณค่า มีผลทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ อีกทั้งยังมีประโยชน์หลายแนวทางให้กับผู้คนในแวดวงวิชาการและประชาชนผู้สนใจทั่วไป

ประโยชน์เบื้องต้นหรือในระยะสั้นของโครงการฯ นี้ ที่เห็นผลได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมก็คือ การได้พบข้อมูลสำคัญ ข้อมูลใหม่จากเอกสารของต่างประเทศ ในเชิงปริมาณที่มีจำนวนมากและหลากหลาย และผลนี้ก็จะนำไปสู่การพัฒนาในเชิงคุณภาพต่อไป เช่น การวิจัยใหม่ สร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้กับแวดวงประวัติศาสตร์ไทย ทั้งในวงการศึกษา งานวิจัย และงานเขียนเชิงสารคดี ซึ่งกิจกรรมนี้อาจจะเริ่มจากแวดวงของนักวิชาการและผู้สนใจ แต่เชื่อว่าในระยะยาวจะขยายตัวออกไปสู่ประชาชนในวงกว้างขึ้น และทำให้กิจกรรมการสร้างสรรค์องค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ เป็นของมวลชนในระดับพื้นฐาน ตามพระราชดำริ และพระราชประสงค์ของทูลกระหม่อมอาจารย์

บทความนี้เป็นตอน ๒ ต่อจากครั้งก่อนตอน ๑ และจะได้นำเสนอย้อนกลับไปให้เห็นในรายละเอียดว่า พระราชดำริและพระราชประสงค์ของทูลกระหม่อมอาจารย์ที่ทรงริเริ่มและการดำเนินการเพื่อการรวบรวมและจัดเก็บเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์จากหอจดหมายเหตุแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ นั้น พระองค์ทรงดำเนินการอย่างไร และคณาจารย์ที่พระองค์ทรงมอบหมายให้ดำเนินการตามโครงการนั้น ทำงานกันอย่างไร มีปัจจัยอะไรที่กำหนดและถือว่ามีคามสำคัญอย่างไร ในการจัดเก็บเอกสารต่างประเทศที่นำกลับมานั้นเป็นเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทย และสถานที่หรือหอจดหมายเหตุต่างประเทศ ตามเป้าหมายที่ได้ไปหรือจะเดินทางไปค้นและรวบรวมเอกสารกลับมา มีประเทศอะไรบ้าง และหลังจากนำเอกสารดังกล่าวนั้นกลับมาแล้ว มีการจัดเก็บอย่างไร และการจัดเก็บนี้มีการพัฒนาไปสู่ระบบใหม่ที่ทันสมัยหรือไม่ อย่างไร ทั้งหมดนี้จะได้บอกกล่าวเล่าให้ฟังเป็นประเด็น ๆ ต่อไป โดยเน้นการรวบรวมและจัดเก็บเอกสารเข้าสู่ระบบที่ทันสมัยตามแบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์

การรวบรวมเอกสารสำคัญ: การกำหนดตัวเอกสาร และหอจดหมายเหตุต่างประเทศ

“ข้าพเจ้าเองไม่มีโอกาสที่จะไปนั่งค้นคว้า หรือเขียนบทความอะไรทางวิชาการมากนัก จึงขอแรงเพื่อนร่วมงานให้ไปช่วยอ่านและเลือกเอกสารที่มีประโยชน์มาไว้ที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า”

“เพื่อนร่วมงาน” ตามความหมายของทูลกระหม่อมอาจารย์นี้ ก็คือคณาจารย์ของกองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และต่อมาก็ได้ขยายออกไปสู่คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นคณาจารย์ที่สนใจเอกสารต่างประเทศ มีเวลามาร่วมค้นอ่านเอกสารและนำกลับมา รวมทั้งการนำเสนอเอกสารสำคัญในการจัดสัมมนาทางวิชาการ ตั้งแต่ครั้งแรกในปี ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบัน เช่น ผศ.ดร.ภูริ พวงศ์เจริญ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การจัดสัมมนาทางวิชาการตั้งแต่ครั้งแรก ในปี ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน มี ๖ ครั้งรวมถึงในปี ๒๕๖๔ เรื่องเกี่ยวกับอาเซียน เรื่อง “๕๔ ปี การก่อตั้ง สมาคมอาเซียน” และการนำเสนอเอกสาร ในแต่ละครั้งในงานสัมมนานี้ได้นำเอกสารสมัยใหม่ มากกว่าสมัยโบราณ เพราะเนื้อหาส่วนใหญ่ของการจัดสัมมนา ทั้ง ๖ ครั้งนี้ครอบคลุมสมัยสงครามโลก ครั้งที่ ๒ และสมัยสงครามเย็น ยกเว้นมี ๒ ครั้ง ที่เนื้อหาย้อนกลับไปไกลหลังสมัยสงครามโลก มากหน่อย คือ “๑๒๐ ปีแห่งความสัมพันธ์ระหว่าง ราชอาณาจักรไทย-รัสเซีย จากมุมมองของเอกสาร รัสเซีย สหรัฐอเมริกาและนักวิชาการไทย-รัสเซียศึกษา” และ “ของขวัญแห่งมิตรภาพ: สองศตวรรษแห่ง ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกากับราชอาณาจักร ไทยฯ” แต่การนำเสนอส่วนใหญ่ของคณาจารย์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าและหน่วยงาน ภายนอก ยังคงเน้นเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ ใน ๒ สมัยดังกล่าวเป็นหลัก

ดังนั้น การกำหนดตัวเอกสารสำคัญและสถานที่ คือ หอจดหมายเหตุต่างประเทศที่ได้ไป จะไปค้น และ

รวบรวมกลับมาจัดเก็บนั้น ส่วนมากจึงมักเน้นสมัย สงครามโลกครั้งที่ ๒ และสมัยสงครามเย็นเป็นหลัก และ ประเทศที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อประวัติศาสตร์ไทย ใน ๒ สมัยนี้ แน่นนอนว่าย่อมหมายถึงประเทศ มหาอำนาจต่าง ๆ เช่น สหรัฐอเมริกา จีน เยอรมนี รัสเซีย ฝรั่งเศส อังกฤษ และประเทศเพื่อนบ้านในเอเชีย และ อาเซียนเป็นหลัก

หอจดหมายเหตุต่างประเทศตามเป้าหมาย จึงได้แก่ชาติมหาอำนาจและเพื่อนบ้านในเอเชีย ดังจะเห็นได้ว่าเอกสารสำคัญใน “คลังข้อมูล” ดิจิทัล (Digital Collections) ของหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.ร.จปร. ในพระราชดำริฯ ณ ปัจจุบัน ยังคงไม่มีข้อมูลจากทางแอฟริกา (Africa) และลาตินอเมริกา (Latin America) ซึ่งประเทศต่าง ๆ ในกลุ่มนี้มีความสัมพันธ์กับไทยก็จริง แต่ยังมีแหล่ง สำคัญที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับไทย โดยเฉพาะในเชิง การเมืองระหว่างประเทศหรือสงคราม ที่ได้ส่ง ผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม แต่ในอนาคตอาจมีการรวบรวมเอกสารสำคัญจาก ประเทศในแถบแอฟริกาและลาตินอเมริกาก็ได้

หากคณาจารย์มีความหลายหลากขึ้นทั้งด้านภาษาและความรู้ รวมถึงความสนใจทางประวัติศาสตร์ไทยที่ขยายออกไปสู่ประเทศทางแอฟริกาและลาตินอเมริกา หรือหากผู้สนใจทั่วไปในประเทศไทยมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้าและสังคมวัฒนธรรมมากขึ้นกับบรรดาประเทศต่าง ๆ ทางแอฟริกาและลาตินอเมริกา ก็อาจช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้การดำเนินการของโครงการหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.จปร. ในพระราชดำริเติบโตยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ทั้งผู้คนในแวดวงวิชาการและประชาชนผู้สนใจทั่วไป ตามพระราชดำริและพระราชประสงค์ของพระองค์

อย่างไรก็ตาม ในระยะริเริ่มของการดำเนินโครงการดังกล่าว การกำหนดตัวเอกสารสำคัญและประเทศที่ได้ไปค้นอ่านและรวบรวมเอกสารกลับมานั้น ยังมีขีดจำกัดและมักเป็นไปตามความสามารถและหรือขึ้นอยู่กับความสนใจของคณาจารย์ของกองวิชาประวัติศาสตร์ฯ เป็นหลัก เพราะคณาจารย์นี้มีความรู้ทางภาษาต่างประเทศเพียงด้านภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น การค้นอ่านและนำเอกสารกลับมาได้นั้น ข้อมูลด้านสมัยใหม่ โดยเฉพาะสมัยสงครามโลกฯ และต่อเนื่องมาในสมัยสงครามเย็นตามแนวพระราชดำริและพระราชประสงค์ของทูลกระหม่อมอาจารย์ ที่ทรงริเริ่มโครงการวิจัยเรื่อง “นครนายก : ประวัติศาสตร์และโบราณคดี” ในปี ๒๕๓๒ และต่อเนื่องต่อมาในปี ๒๕๓๓ โดยพระองค์ทรงสนับสนุนให้มีการจัด

การสัมมนาทางวิชาการ และทรงนำเสนอบทความวิจัยเรื่อง “นครนายกกับสงครามโลกครั้งที่ ๒”

ด้วยเหตุนี้สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ จึงเป็นเสมือนแกนกลางใหญ่ของการเริ่มต้นในการรวบรวม และจัดเก็บเอกสารของโครงการหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.จปร. ในพระราชดำริฯ และหอจดหมายเหตุแห่งชาติของประเทศตามเป้าหมายแรก ๆ จึงได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น และฝรั่งเศส เอกสารสำคัญที่น่ากลับมามีส่วนใหญ่อีกเป็นเอกสารของหอจดหมายเหตุแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (NARA) ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในตอน ๑

แต่ในภายหลังการกำหนดตัวเอกสารสำคัญ และประเทศที่ได้ไปค้นอ่านและรวบรวมเอกสารกลับมานั้น ได้ขยายตัวไปสู่ประเทศใหม่ ๆ ด้วย อาทิ เกาหลีใต้ จีน (สาธารณรัฐประชาชนจีน/จีนแผ่นดินใหญ่) ญี่ปุ่น ไต้หวัน เยอรมนี รัสเซีย เวียดนาม อินเดีย และออสเตรเลีย ทั้งนี้เพราะทูลกระหม่อมอาจารย์ทรงส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เข้าร่วมร่วมด้วย เช่น ทรงพระราชทานทุนส่วนตัวให้อาจารย์ ๒ ท่านของภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปค้นเอกสารของเยอรมนี (ตะวันออก) สมัยสงครามโลกฯ และอีกส่วนเป็นเพราะความสนใจของคณาจารย์ที่มีพื้นฐานความรู้ในประเด็นที่ตรงกับหัวข้อการจัดสัมมนาประจำปีของกองวิชาประวัติศาสตร์ฯ ในปีหลัง ๆ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จึงได้ขยายไปสู่ประเทศอื่น ๆ เช่น รัสเซีย จีน เกาหลี

ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย อินเดีย และประเทศในกลุ่มเพื่อนบ้าน
อาเซียน เช่น เวียดนาม

คณาจารย์กลุ่มหลังนี้ซึ่งมาจากเครือข่ายผู้สนใจ
เอกสารต่างประเทศจากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ และ
ต่างประเทศ เช่น จีน ญี่ปุ่น และมักหมุนเวียนมาช่วย
ค้นอ่านไปตามแกนเรื่องของการจัดสัมมนาทางวิชาการ
ประจำปี เช่น ปี ๒๕๖๓ เรื่อง ๗๐ ปี ไทยกับสงครามเกาหลี
ได้เน้นข้อมูลสำคัญของประเทศที่เกี่ยวข้องกับสงคราม
เกาหลี ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงสมัยสงครามเย็น ที่โลกแบ่งเป็น
๒ ค่าย จึงต้องค้นและเก็บเอกสารจากทั้ง ๒ ค่ายนี้
คือค่ายโลกเสรีนำโดยสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อังกฤษ
ฝรั่งเศส และออสเตรเลีย แต่เนื่องจากการระบาดของ
โรค Covid-19 ไม่สามารถเจาะข้อมูลของฝรั่งเศส และ
อังกฤษกลับมา ส่วนค่ายคอมมิวนิสต์ มีสาธารณรัฐ
ประชาชนจีน แต่ไม่สามารถไปเก็บรวบรวมเอกสาร
ในกรณีของรัสเซีย (เนื่องจากการระบาดของ
โรค Covid-19 เช่นกัน) อย่างไรก็ตาม ข้อมูลของจีนนี้
ก็มีข้อมูลจากรัสเซียและเกาหลีเหนือด้วย
และส่วนท้ายสุด คือ ประเทศที่เป็นสนามรบ ได้ข้อมูล
จากเกาหลีใต้

สำหรับในปี ๒๕๖๔ กำหนดงานสัมมนา
ทางวิชาการเรื่อง “๕๔ ปี การก่อตั้งสมาคมอาเซียน”
ก็มีประเทศใหม่ ๆ เช่นกัน อาทิ เวียดนามในฐานะ

เพื่อนบ้านฝ่ายค่ายคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีข้อมูลของกัมพูชา
และลาว หรือกลุ่มอินโดจีน ฝรั่งเศสอยู่ด้วย รัสเซีย
เยอรมนี (ข้อมูลของฝ่ายเยอรมนีตะวันออกสมัยนั้น)
และอินเดียในฐานะตัวแทนของกลุ่มไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด
(Non-Aligned Movement; NAM) ซึ่งจะมีข้อมูลของ
เมียนมาร์และอินโดนีเซียรวมอยู่ด้วย

อย่างไรก็ดี การไปค้นอ่านและรวบรวมเอกสารสำคัญ
ที่ผ่านมาและในอนาคต ยังคงเน้นฐานประเทศเดิม
อยู่เสมอ โดยเฉพาะกลุ่มชาติมหาอำนาจคือ
สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น รัสเซีย และจีน
แม้จะมีการขยายไปสู่ประเทศใหม่ ๆ ก็ตาม และจะยังคง
มีขยายประเทศใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอีกหลายประเทศ
ต่อไป เช่น แคนาดา นิวซีแลนด์ สำนักวาติกัน
กลุ่มยุโรปตะวันออก กลุ่มประเทศที่แยกตัวออกจาก
สหภาพโซเวียตเดิม กลุ่มตะวันออกกลาง ลาตินอเมริกา
แอฟริกาและอาเซียน เช่น กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ (พม่า)
มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และอินโดนีเซีย

การรวบรวมเอกสารสำคัญจากประเทศต่าง ๆ นี้
มีทั้งข้อมูลทั่วไป ข้อมูลสำคัญและข้อมูลใหม่ แต่ที่สำคัญ
ควบคู่ไปกับการรวบรวมก็คือ การจัดเก็บเอกสารดังกล่าว
ให้อยู่ในระบบที่ทันสมัย เพื่อเปิดบริการให้แก่ผู้
สนใจทั้งผู้คนในแวดวงนักวิชาการ และประชาชนทั่วไป
และผู้สนใจผู้มาใช้กลุ่มนี้ ไม่ว่าจะป็นนักวิชาการ

อาจารย์ นิลิตนักรศึกษาและประชาชน ก็จะเป็นส่วนสำคัญในฐานะผู้กำหนด คัดเลือกหรือตีความเอกสารสำคัญดังกล่าวว่า มีข้อมูลอะไรสำคัญ มีข้อมูลอะไรเด่น และมีอะไรที่ถือว่าเป็น “ข้อมูลใหม่” ที่สามารถจะนำไปใช้ประโยชน์ต่อ ๆ ไป ทั้งในด้านการเรียนการสอน การศึกษาวิจัยเชิงลึก และการพัฒนาองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ใหม่ ๆ

การนำเอกสารต่างประเทศไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ จำเป็นต้องเริ่มจากความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลหรือ “คลังข้อมูล” ดิจิทัลของหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.ร.จ.ปร. ในพระราชดำริ ได้อย่างสะดวกและทั่วถึงสำหรับทุกคนที่สนใจ เรื่องนี้จึงมีความสำคัญไม่น้อยกว่างานด้านการเดินทางไปค้นอ่านและรวบรวมกลับมา คือจะมีหลักการ วิธีการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลอย่างไร ให้ผู้สนใจทั้งหลายสามารถเข้าถึงอย่างทั่วหน้า และเรื่องนี้ผู้ลกระหม่อมอาจารย์ทรงให้ความสำคัญ ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลเหล่านี้เป็นไปอย่างมีระบบที่ทันสมัยตามแบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์

การจัดเก็บเอกสารต่างประเทศ: ฐานข้อมูลระบบใหม่ที่ทันสมัย

เพื่อให้การนำเอกสารต่างประเทศไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพนั้น การจัดเก็บข้อมูลเหล่านี้จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาฐานข้อมูลให้เป็นไปอย่างมีระบบและเป็นระบบที่ทันสมัย คือต้องหาค้นบ้านใหม่ (New Archives) ให้บรรดาเอกสารต่างประเทศที่มีจำนวนมากมายและหลากหลาย และหนึ่งในระบบที่ดีมีความทันสมัยนี้ก็คือ ระบบตามแบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์

เรื่องนี้ผู้ลกระหม่อมอาจารย์ทรงให้ความสำคัญ และทรงหาหนทางในการจัดเก็บข้อมูลที่นำกลับมาเข้าสู่ระบบใหม่ให้มีความทันสมัยหรือเป็นระบบระเบียบอย่างดีเสียก่อน และระบบใหม่ที่ก่อสร้างนี้จึงคล้ายกับกำลังสร้างบ้านใหม่ (New Archives) คืออยู่ในระหว่างการจัดเข้าสู่ระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์เอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยจากหอจดหมายเหตุต่างประเทศ หอจดหมายเหตุกองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในพระราชดำริ โดยการสนับสนุนของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ศ.นพ.ดร.ศิริฤกษ์ ทรงศิวิไล ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ท่านเดิม ตำแหน่งปัจจุบันคือ ปลัดกระทรวง อว. และคณะเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญทางห้องสมุดของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้เข้าเฝ้าฯ กราบบังคมทูลรายงานการสำรวจและจัดทำระบบเอกสารต่างประเทศของหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.จปร. ในพระราชดำริเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2563 และได้ดำเนินการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันนี้ คณะเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญและคณะทำงานห้องสมุดของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) กำลังอยู่ในระหว่างการออกแบบและทดสอบระบบรวมทั้งการจัดเก็บเอกสารต่างประเทศทั้งหมดเข้าสู่ “คลังข้อมูล” ดิจิทัลหรือระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ และการดำเนินการด้านต่าง ๆ มีความก้าวหน้าไปด้วยดี คาดว่าจะเปิดบริการให้แก่นักวิชาการ นิสิตนักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงเอกสารดังกล่าวภายในช่วงกลาง - ปลายปี 2564 ซึ่งในเบื้องต้น “คลังข้อมูล” ดิจิทัลนี้มีเอกสารทั้งจาก เกาหลีใต้ จีน ญี่ปุ่น เยอรมนี ฝรั่งเศส เวียดนาม สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย อินเดีย และอังกฤษ (ผู้สนใจสามารถทดลองเข้าถึงเอกสารดังกล่าวได้จาก <http://archives.histdept.crma.ac.th/archival/public/>)

กล่าวสรุปคือ การจัดเก็บเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยจากหอจดหมายเหตุต่างประเทศของโครงการหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.จปร. ในพระราชดำรินี้ ทาง วช. ได้ออกแบบ และกำลังอยู่ในระหว่างการทดสอบให้บริการตามระบบทันสมัย (New Archives) คือ “ระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยจากหอจดหมายเหตุต่างประเทศ” และหากการดำเนินการด้านนี้แล้วเสร็จและไม่มีข้อผิดพลาดใด ๆ ก็คงจะเปิดบริการให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงเอกสารดังกล่าวตามที่กำหนดไว้

เมื่อการดำเนินการในเรื่อง “ระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยจากหอจดหมายเหตุต่างประเทศ” แล้วเสร็จอย่างสมบูรณ์

แน่นอนว่าในอนาคตยังมีเป้าหมายสำคัญใหญ่ ที่ยังไม่มีใครหรือหน่วยงานใดทำมาก่อน นั่นก็คือ การพัฒนาระบบการจัดเก็บเอกสารต่างประเทศนี้ให้อยู่ในระบบที่ทันสมัยและมีขนาดฐานข้อมูลที่ใหญ่ยิ่งขึ้น ซึ่งก็หมายถึงการพัฒนาไปสู่การจัดทำโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ (Critical Research Infrastructure) สำหรับการวิจัยด้านประวัติศาสตร์ไทย รวมทั้งการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ต่อไป

สรุปและส่งท้าย

ที่จริง การจัดทำโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการวิจัยด้านประวัติศาสตร์ไทย รวมทั้งการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้น ถือเป็นเป้าหมายใหญ่ของโครงการหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.จปร. ในพระราชดำริของพลเอกหญิง ศ.(เกียรติคุณ) ดร.สมเด็จพะระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และถือเป็นงานบุกเบิกในแวดวงวิชาการที่สำคัญยิ่ง เพราะจากการสำรวจงานศึกษาวิจัยในแวดวงวิชาการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในประเทศไทย โดยเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้อง เช่น ประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์ ยังไม่พบว่ามียานเขียนหรืองานวิจัยในลักษณะเช่นเดียวกับโครงการนี้มาก่อน

อันที่จริงแล้ว มีเอกสารต่างประเทศบางส่วน เช่น อังกฤษ (FO) สหรัฐอเมริกา (RG) ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ห้องสมุดกลางและสถาบันไทยคดีศึกษา) และมีโครงการแลกเปลี่ยนทางข้อมูลและระบบการสืบค้นเอกสารระหว่างห้องสมุดของมหาวิทยาลัยไทยกับต่างประเทศในบางสถาบันที่สามารถสืบค้นเอกสารต่างประเทศทาง online และที่สำคัญคือ หอจดหมายเหตุแห่งชาติของหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน และอินเดีย ได้เปิดให้ประชาชนสามารถสืบค้นข้อมูลบางส่วนทาง online ได้

แต่ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ ยังไม่มีการศึกษา และทำเป็นระบบเอกสารสำคัญของไทยจากต่างประเทศ

อย่างจริงจัง ที่ถือได้ว่าเป็นงานวิจัยหรือมีข้อเสนอทางเนื้อหาที่อาจนับอยู่ในระดับเดียวกับโครงการนี้ ยกเว้นการดำเนินการของโครงการ “การวิจัยเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่จากหอจดหมายเหตุต่างประเทศ” (Research on Significant Historical Documents of Modern Thai History From Overseas Archives) ของผู้เขียนซึ่งได้รับทุนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ เป็นต้นมา

ดังนั้น การดำเนินการของโครงการวิจัยนี้ จึงถือเป็นงานบุกเบิกเช่นกัน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นการสืบสานพระราชดำริและพระราชประสงค์ต่อจากโครงการหอจดหมายเหตุต่างประเทศ กปศ.สกศ.ร.ร.จปร. ในพระราชดำริ และทั้งสองโครงการนี้ย่อมถือได้ว่าเป็นงานบุกเบิกในด้านการค้นคว้า รวบรวม และจัดเก็บเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยจากหอจดหมายเหตุแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เพื่อเปิดบริการให้แก่ชาวไทยทุกหมู่เหล่า สามารถเข้าถึงข้อมูลเอกสารดังกล่าวในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการเข้าถึงต้นฉบับหรือฉบับเต็มผ่านทาง “ระบบ

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์เอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทย จากหอจดหมายเหตุต่างประเทศ”

ดังนั้น ผลผลิตของโครงการนี้ตามเป้าหมายในระยะยาวแล้ว จึงมีความสำคัญต่อนักวิชาการและประชาชนทั่วไป เพราะเป็นการจัดทำแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ คือเป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลในลักษณะตัวเอกสาร/ข้อมูลสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่ จากหอจดหมายเหตุต่างประเทศทั่วโลก ทั้งเอกสารของประเทศมหาอำนาจและเพื่อนบ้านที่เกี่ยวกับประเทศไทย ในจำนวนที่มากพอทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพสำหรับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางประวัติศาสตร์อย่างรอบด้าน การพัฒนาความคิดอ่านของผู้คนอย่างมีเหตุมีผลบนฐานของข้อเท็จจริง การพัฒนาด้านการเรียนการสอนในระดับต่างๆอย่างมีคุณภาพ คือการฝึกคิดวิเคราะห์เป็น ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ และการเปิดประเด็นใหม่ๆ ในการวิจัยเชิงลึกทางประวัติศาสตร์ในเรื่องต่าง ๆ ได้ ทั้งก่อนระหว่าง และหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยเฉพาะสมัยสงครามเย็นจนถึงปัจจุบันในยุค TRADE War และ COVID War

โปรดติดตามตอนต่อไป

เสนาศึกษา

อีกหนึ่งตัวอย่างของ ความสำเร็จ

นายธรรกร ทองหนู้ย (น้องธันธัน) นักเรียนที่สามารถสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ได้ลำดับที่ ๑ เกือบทั้ง ๔ เหล่า ตัดสินใจเลือกเหล่ากองทัพบก เป็นนักเรียนที่มีความตั้งใจ อดทน มีความพากเพียรพยายาม ถึงแม้จะขาดแคลนทุนทรัพย์ครอบครัวค่อนข้างยากจน บิดาเป็นพนักงานขับรถบรรทุก แต่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ทั้งปวง เพื่อให้เยาวชนได้เห็นเป็นตัวอย่างที่ดีในความพยายามดังกล่าวนั้น ผู้บังคับบัญชาาระดับสูงของกองทัพบก ทั้งอดีตและปัจจุบัน ให้ความกรุณาส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ เพื่อเป็นกำลังใจในความพากเพียรและอุตสาหะ ดังกล่าว

ชื่อ นาย ธรรกร ทองหนู้ย
ชื่อเล่น (น้องธันธัน)
วันเดือนปีเกิด ๒๑ เมษายน ๒๕๔๗
อายุ ๑๗ ปี
บิดา ชื่อ นาย ประเทือง ทองหนู้ย
อายุ ๕๓ ปี อาชีพ รับจ้างขับรถบรรทุก
มารดา ชื่อ นาง รดาชา ถุงสูงเนิน
อายุ ๓๕ ปี อาชีพ รับจ้างร่วมกับบิดา
ภูมิลำเนา บ้านเลขที่ ๑๐๑ หมู่ ๑ ตำบล ไพโรพัฒนา
อำเภอ ภูสิงห์ จังหวัด ศรีสะเกษ
กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๕
โรงเรียน เบ็ญจะมะมหาราช จังหวัด อุบลราชธานี

บัญชีรายชื่อผู้สมัครเข้าศึกษา และผู้มีสิทธิ์สอบตรง
 วิทยาลัยการอาชีวศึกษาภาคกลาง สำนักงานวิทยาเขตสุพรรณบุรี
 ในส่วนของวิชาสามัญ ประจำปีการศึกษา 2564 (เรียนแบบเปิดประจำ)

หน้า: 25 / 35

ลำดับ	รหัสประจำตัว	ชื่อ	ชื่อสกุล	สอบตรง	หมายเหตุ
512	04756	จตุรนต์	พิบูลย์กุล	450	
512	04757	พงษ์สิทธิ์	จางุไรต์	514	
513	04774	ศุภศิรินทร์	ศิริวิเศษ	622	
514	04791	วิวัฒน์	วีระภาค	25	
515	04801	วิญญู	บุษพันธ์	110	
516	04839	พิชญ์	บุษพันธ์	217	
517	04849	ชัชชดา	โกมลพิษฐ์	427	
518	04856	ศุภนิรชกร	โกมลพิษฐ์	47	
519	04902	ศุภนิรชกร	ศุภนิรชกร	1	
520	04928	ธนากร	ชัชชดา	31	
521	04926	วิวัฒน์	ชัชชดา	55	

ประกาศผลสอบคัดเลือกภาคการศึกษาเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพอากาศ ประจำปีการศึกษา 2564
 พทหารเรือ จำนวน 812 นาย

เลขที่สอบ	ชื่อ-นามสกุล	ลำดับที่สอบได้
3971	พิชิตพล เสงฆะกุล	354
3987	วิญญู ธรรม์	59
3995	ธวัชกร ทองบุญชู	1
4022	ศุภนิรชกร ชัชชดา	179
4024	นายวิชากร ทองอ่อน	168
4027	เอกสิทธิ์ เขษมณี	13
4034	วรากร สาขรินทร์	399

รายชื่อผู้ผ่านการสอบวิชากรคณิตศาสตร์เรียนเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร (ในส่วนกองทัพอากาศ) ประจำปีการศึกษา 2564 (เรียนแบบรวมประจำตัว)

ลำดับ	เลขประจำตัวสอบ	ชื่อ - สกุล	ลำดับที่สอบได้
601	04646	นายวิวัฒน์ สาขรินทร์	82
602	04675	นายชัชชดา อดุลย์	542
603	04688	นายวิชากร บัญญัติ	401
604	04718	นายวิชากร สาขมณ	259
605	04748	นายชัชชดา ธรรม์	439
606	04759	นายวิชากร ทองบุญชู	1
607	04831	นายชัชชดา พิบูลย์กุล	525

โรงเรียนนายเรือเตรียมทหาร
 ประกาศผลการสอบคัดเลือกนักเรียนเตรียมทหาร (เรียนแบบเปิด) ประจำปีการศึกษา 2564
 ในส่วนของวิชาสามัญภาคกลาง (ภาควิชาสามัญ) ทั่วประเทศ จำนวน 865 นาย

จำนวน	เลขประจำตัวสอบ	ชื่อ - สกุล	ลำดับที่สอบได้	หมายเหตุ
511	04756	จตุรนต์ พิบูลย์กุล	192	
512	04757	พงษ์สิทธิ์ เสงฆะกุล	158	
513	04774	ศุภศิรินทร์ ศิริวิเศษ	185	
514	04791	วิวัฒน์ วีระภาค	622	
515	04801	วิญญู บุษพันธ์	25	
516	04839	พิชญ์ บุษพันธ์	110	
517	04849	ชัชชดา คุชฌนิรชกร	427	
518	04856	ศุภนิรชกร โกมลพิษฐ์	47	
519	04902	ศุภนิรชกร ศุภนิรชกร	1	
520	04928	ธนากร ชัชชดา	31	
521	04926	วิวัฒน์ ชัชชดา	55	

ในโอกาสที่นายธรรการ ทองหนูญ (น้องธันธัน) จะเข้ารับการศึกษา ณ โรงเรียนเตรียมทหาร ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ กองทัพอากาศ โดย พลโท จิรเดช กมลเพชร ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือพระจุลจอมเกล้า ได้มอบทุนการศึกษา เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ ในการศึกษาเล่าเรียนต่อไป ณ กองบัญชาการ โรงเรียนนายเรือพระจุลจอมเกล้า

CRMA

เสนาบดีกรม

เก็บตกพระราชนิพนธ์คำสอน ทรงสอนความรู้และความดี

(ตอนจบ)

โดย พ.อ. รศ. ดร. พีรพล สงนุ้ย

ผอ.กปศ.สกศ.รร.จปร.

ผู้เขียนได้อัญเชิญพระราชนิพนธ์คำสอนใน พลเอกหญิงศาสตราจารย์เกียรติคุณ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มานำเสนออย่างต่อเนื่อง ๒ ฉบับ ติดต่อกันแล้ว เพื่อแสดงให้เห็นว่าตลอด ๔๐ กว่าปีที่ทรงงาน ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทรงสอนนักเรียนนายร้อยใน ๒ เรื่องคือ “ความรู้และความดี” ตลอดมา โดยทรงสอดแทรกคำสอนไว้ทั้งในบทเรียนและในพระราชโองการในโอกาสต่าง ๆ

ในฉบับนี้ ผู้เขียนขอนำบทพระราชนิพนธ์ประเภท ร้อยกรอง ซึ่งพระราชทานแก่ชมรมดนตรีไทย นักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อใช้ขับร้องในงานถวายราชสดุดีพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๔ - ๒๕๕๙ มานำเสนอ โดยได้เลือกมาเพียงบางส่วนเท่านั้น สำหรับผู้สนใจศึกษาพระอัจฉริยภาพด้านการประพันธ์ประเภทร้อยกรองนี้ สามารถค้นคว้าเพิ่มเติมได้จากหนังสือ “รวมบรรเลงเพลงดนตรีมีเสนาะ” ซึ่งกองวิชาประวัติศาสตร์ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้จัดทำขึ้นเพื่อรวมพระราชนิพนธ์ บทร้องเพลงไทยและเพื่อเฉลิมพระเกียรติ ฯ ในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ ๖๐ พรรษา

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๔ พลเอกหญิงศาสตราจารย์เกียรติคุณ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระเมตตาสนับสนุนชมรมดนตรีไทย นักเรียนนายร้อย กรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ และทรงรับเป็นองค์อุปถัมภ์ชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย ทรงพระราชนิพนธ์ บทร้องถวายราชสดุดีพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลงออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๕ ในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม อีกทั้งมีพระกรุณาธิคุณ ทรงดนตรีร่วมกับวงดนตรีไทยนักเรียนนายร้อยด้วย ส่วนใหญ่ทรงระนาดเอก มีบางปีที่ทรงซอด้วง คือปี พ.ศ. ๒๕๒๕ บางปี นอกจากทรงดนตรีแล้ว ยังทรงขับร้องด้วย ได้แก่ พ.ศ. ๒๕๒๕, ๒๕๒๗, ๒๕๒๘, ๒๕๒๙ และ ๒๕๔๖ ทั้งนี้ก่อนที่จะบรรเลงเพลงเพื่อบันทึกแถบวีดิทัศน์สำหรับออกอากาศในวันที่ ๒๓ ตุลาคม จะทรงฝึกซ้อมร่วมกับวงดนตรีไทยนักเรียนนายร้อยทุกครั้ง การบรรจเพลงและควบคุมการฝึกซ้อมนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรรณ

ถวายงานระยะแรกจนถึง พ.ศ. ๒๕๓๘ และ อาจารย์ ดร.ศิริชัยชาญ พิภพจัญญ ในระยะต่อมาจนถึงปัจจุบัน บทพระราชนิพนธ์ มีเนื้อหาแสดงความสำนึก และรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่มีต่อประเทศชาติ ด้านการพัฒนาประเทศ ทรงยกพระราชกรณียกิจ สำคัญเป็นตัวอย่าง ขณะเดียวกันก็ทรงกล่าวถึง

ผลที่มีถึงปัจจุบัน ตลอดจนทรงกล่าวเชื่อมโยง เหตุการณ์ สถานการณ์หรือบริบทใหม่ที่เกิดขึ้น เช่น การย้ายโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจาก กรุงเทพฯ มาจังหวัดนครนายก (พ.ศ. ๒๕๒๙) กระแสโลกาภิวัตน์ (พ.ศ. ๒๕๕๑) และทรงกล่าวถึง บทบาทหน้าที่และคุณธรรมของทหารอยู่เสมอ ซึ่งผู้เขียน ได้คัดเลือกและนำเสนอไว้ ณ ที่นี้ จำนวน ๑๘ ตอน ดังนี้

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

๑. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๔

“สรวมชีพบรรดาข้าพระบาท
ระลึกถึงพระคุณด้วยภักดี
ทรงก่อตั้งหน่วยทหารชาตุดกาจ
ถำรงไทยให้สถิตนิจันรันดร

เพื่อให้เหล่าชาวไทยใจหาญ
คือโรงเรียนนายร้อยแหล่งวิชา
อันพระคุณอันเกศบังเกิดเกล้า
ร่วมพลังตั้งใจสามัคคี

อภิวัตประณตบทศรี
พระบารมีมากล้นพันรำพัน
เพื่อป้อมชาติร่วมแรงแข็งขัน
ได้สร้างสรรคชาติรัฐพัฒนา
โปรดเกล้าพระราชทานสถานศึกษา
เสริมปัญญาเรียนอาวุธยุทธวิธี
ทุกคนเฝ้ารำลึกไว้ไม่หน่ายหนี
สร้างควมดีมั่งสัดยั้งจัดพาล”

๒. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๕

“การคุ้มแคว้นแดนดินถิ่นเรานี้
จึงทรงตั้งสถานฝึกชาตุดกาจ
อันพวกเราเอาใจใฝ่ในสรณม์
จะมุ่งเรียนให้รู้จริงทุกสิ่งอัน

หวังสนองพระคุณวิบุลยยิ่ง
เพื่อรักษาอาณาประชชาติ

จะต้องมีนักรบสบใจหมาย
สืบเชื้อสายผู้กล้ามาแต่บรรพ
จะราญรอนไพรินสิ้นเขตขัณฑ์
จะตั้งจิตสมานฉันท์สามัคคี
ทุกทุกสิ่งโดยเสด็จบทศรี
สมกับที่วางพระราชหฤทัย”

๓. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๖

“เป็นบุญตัวได้เล่าเรียนพากเพียรฝึก
อยู่โรงเรียนนายร้อยแหล่งวิชา
ด้วยจิตมั่นกตัญญูเป็นที่ตั้ง
ปกป้อมชาติศาสนากวาวรณาน

เป็นนักรบจบศึกเกริกแกร่งกล้า
การศึกษาบรมนาถพระราชทาน
อ่างสัจจเป็นหลักสมัคครสมาน
ประกอบกรด้วยภักดีมีรัฐคล้าย”

๔. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๗

“ทรงผดุงพลกล้ามารานรบ	ให้ชาญศึกเจนจบทั่วพหล
ปวงข้าบาทได้ศึกษามาทุกคน	ให้อดทนแข็งแรงแกร่งปัญญา
ขออภิวาทบาทบงสุ์โดยจงรัก	ตั้งสัจจะแน่นหนามุ่งอาสา
จะปกป้องชาตินำสวัสดิ์วัฒนา	เป็นมาลัยสักการ์บูชาองค์”

๕. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๘

“พระราชทานกำเนิดโรงเรียนนายร้อย	ได้ต่อสร้อยพระนามจุลจอมเกล้า
เป็นแหล่งฝึกนายทหารเชี่ยวชาญเชาว์	ปวงข้าพระพุทธเจ้าเรียนวิชา
จึงบังคมก้มแทบยุดคูลบาท	ถวายรูปประทีปมาศมवलบุผา
พร้อมประพุดิยี่ดมั่นในสัจจา	จะรักษาชาติไทยให้ถาวร”

๖. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๓๐

“บรรพไทยใจกล้ามารวมชาติ	เป็นเอกราชสามัคคีมีสุขสันต์
ถึงยามศึกฮึกฮูกผู้ประจัญ	ยามสงบเพียรหมั่นมุ่งการงาน
แม้เวลาล่วงไปได้นานนัก	ยังจงรักจอมนริศอดิศร
จึงขอกราบมอบกายถวายกร	เพื่ออาทรสร้างไทยให้ร่มเย็น
พวกเราเหล่าทหารผู้หาญกล้า	จักรบราหากศึกรุกเกิดยุคเข็ญ
ยามสงบเตรียมพร้อมไว้ไม่ว่างเว้น	ให้สมเป็นเลือดเนื้อเชื้อ จปร.”

๗. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
 เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๓๒

“พวกเราล้วนสำนึกในดวงจิต
 ด้วยได้มาเป็นทหารตามกระบวน
 ว่าเป็นสถานันทรยศรศสร้าง
 เกริ่นหลังตั้งสัจจาพยายาม
 สามีคมีวินัยใจซื่อตรง
 ใฝ่ใจรู้ปฏิบัติราชการ
 ขอดถวายบังคมบรมบาท
 ใจยึดมั่นธรรมะกตเวที

มุ่งอุทิศกายใจให้ทั่วถ้วน
 “จปร.” คนทั้งมวลรู้จักนาม
 ถือประโยชน์กว้างขวางทั่วสยาม
 จะประพฤติดำเนินตามปณิธาน
 รักษาชาติให้ยืนยงโลกกล่าวขาน
 ช่วยผู้ทุกข์ให้เบิกบานด้วยปราณี
 สมเด็จพระปิยราชยิ่งศักดิ์ศรี
 ชั่วชีวิตรำลึกนึกพระคุณ”

๘. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
 เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๓๓

“โบราณท่านมักเปรียบเทียบความดี
 กลิ่นไม่คลายไม่หอมงมัวชั่ววันรันดร
 ใ้ว่ากลิ่นบุปผาของข้าเอย

ดูจมาลีหอมมากหลากสีล้วน
 ถึงทวนลมกลิ่นสุคนธ์ยังอยู่คง

...

มาบัดนี้บ้านเมืองรุ่งเรืองโรจน์
 จปร. ก็เจริญดำเนินไกล
 ขอพระบารมีเป็นที่พึ่ง
 มุ่งกอบเกียรติแท้จริงสิ่งดีงาม

เราช่วยกันสร้างประโยชน์ผองไทยได้
 ผองพวกเรารักษาไว้ซึ่งพระนาม
 ข้าจะสู้ทุกสิ่งไม่เข็ดขาม
 มีแต่ความมงคลชนนิยม”

๙. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
 เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๓๕

“นำประสิทธิภาพกองทัพไทย
 เพื่ออนาคตของชาติที่รุ่งเรือง
 จปร. เกริ่นใหม่ไฉนเร่รุด
 ที่หล่อเลี้ยงรักษาธรณิน

การศึกษาจัดไว้ได้ต่อเนื่อง
 ได้ประเทืองประโยชน์แท้แก่แผ่นดิน
 ปณิธานประดุจกระแสดิน
 ตั้งจงจินตตั้งมั่นจรรโลงไทย”

๑๐. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๓๗

“ใครอยู่ได้ในโลกกว้างอย่างโดดเดี่ยว ไม่ข้องเกี่ยวกับผู้ใดในแหล่งหล้า
ปัจจุบันถึงอยู่ไกลข้ามขอบฟ้า ยังเดินทางไปมาได้ถึงกัน
ทั้งการเมืองสังคมเศรษฐกิจ ทุกขั้นตอนชีวิตแปรเปลี่ยนผัน
อำนาจเทคโนโลยีมีมากครัน ต้องแข่งขันให้ทันโลกจึงโชคดี”

๑๑. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๓๘

“อย่าปล่อยให้คนไทยไปเป็นทาส ร่วมสรรค์สร้างปัญหาราษฎร์ให้แจ่มใส
เพื่อสังคมมีพลังตั้งตั้งใจ เศรษฐกิจก้าวไกลด้วยมือเรา
นักเรียนทหารได้พระนามเป็นแหล่งเรียน จะพากเพียรให้สมพระนาม“จุลจอมเกล้า”
สร้างเสรีแก่แผ่นดินถิ่นที่เนา เพื่อผองเฝ้าเกรียงไกรในโลกใหม่เคย”

๑๒. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๑

“ความรู้คู่เปรียบด้วย กำลัง ภายเฮย
สุจริตคือเกราะบัง ศาสตร์พ้อง
ปัญญาประดุจดั่ง อาวุธ
กุมสติต่างโล่ป้อง อาจแกล้วกลางสนาม”
(โคลงสุภาษิต พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว)

๒๒ เสาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

“สมเด็จพระปิยมหาราช
 ความรู้คือพลังอันอุดม
 ความซื่อสัตย์สุจริตประเสริฐสุด
 อกุศลคนชั่วที่รอนราน
 ต้องฝึกฝนตนให้มีปัญญา
 สติตั้งโล่ทองป้องกัน
 ถึงประสบทุกข์เพียงใดไม่ย่อท้อ
 ข้ำบาทขอระลึกคุณอันกายใจ

พระราชทานราชาศัพท์ไว้เหมาะสม
 ฟังนิยมศึกษาพาเชี่ยวชาญ
 เหมือนเกราะบังอาวุธอาจต่อต้าน
 วิกฤตกาลผ่านพ้นด้วยคนดี
 ดั่งศัสตราอาจชักใช้ได้เร็ววี
 จึงจะมีสวัสดิ์พิพัฒน์ชัย
 คุณสมบัติทั้งสี่ข้อควรสู้ได้
 คู่้มชาวไทย จปร. ขอกราบองค์”

๑๓. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
 เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๒

“มาจนถึงพระภูมิทร์แผ่นดินนี้
 การทหารเป็นเรื่องสนพระทัย
 ส่งเสริมการบ้องเขตคามตามอารักษ์
 ทั้งพัฒนาอย่างรอบคอบกอปรเกื้อกูล

ดุจพระอัยกาธิบดีผู้เป็นใหญ่
 ให้นำชาติก้าวไกลยิ่งไพบุลย์
 เพื่อพิทักษ์อธิปไตยไม่ให้สูญ
 ให้เพิ่มพูนผลิตผลชนชั้นชม”

๑๔. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
 เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๓

“มีเพียงประดุจได้
 มากประมาณโกฏินับ
 เป็นพื้นภาคภูมิรับ
 ความสุขสมบัติล้วน

ชุมทรัพย์
 ไปถ้วน
 การรำเรียนนา
 เสร็จได้โดยเพียร”

(โคลงสุภาพิต พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว)

“พระราชนิพนธ์สมเด็จพระจุลจอมเกล้า
 ว่ามีเพียงประดุจได้ทรัพย์มณีกาญจน์
 ผู้ใดใฝ่เรียนรู้ครุสอนสั่ง
 อันความสุขสมบัติมหัศจรรย์

พระราชทานโอวาทเราไว้หลายสถาน
 มากประมาณกำหนดสรรพนับโกฏิพัน
 ต้องระวังเพียรต่อไปไม่เหิน
 ทุกสิ่งสรรพสำเร็จเสร็จด้วยเพียร”

๑๕. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๘

“อันคนเราเกิดมาหล้าโลกนี้
รักษาสิทธิชีวิตจิตและกาย
แต่ครั้งก่อนมีทาสจำนวนมาก
ทั้งเป็นหนี้ต้องมาเป็นข้าช่วงใช้
ร้อยสิบปีที่ไทยไม่มีทาส
ให้มีแต่ราษฎรในพารา
ไปที่ไหนเป็นคนไทยได้มีเกียรติ
ถือเป็นโชคเป็นบุญคุณอนันต์

อิสระความเสรีมีความหมาย
ไม่เอาตนไปขายให้รำใจ
ถูกกวาดต้อนมาจากที่ไหนไหน
ลูกเกิดใหม่ทาสตามพ่อต่อกันมา
พระปิยมหาราชทรงแก้ปัญหา
เพื่อช่วยกันพัฒนาชาติร่วมกัน
“ไม่มีใครหยามเหยียดหรือเดียดฉันท์
ทำอะไรได้ตั้งฝันอันรื่นรมย์”

๑๖. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๒

“ถึงครบรอบศตวรรษในปีนี้
จปร. ขอรวมจิตคิดร่วมกัน
ถึงแม้มีอุปสรรคอยู่หนักหนา
พร้อมความสัจย์ครองธรรมล้ำทำนอง

ก็ยังมิกิจที่ควรสร้างสรรค์
สติมั่นใช้ปัญญามาไตร่ตรอง
จะหาญกล้าแข็งแกร่งแรงผยอง
เพื่อสนองพระเมตตาชั่วฟ้าดิน”

๑๗. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขับร้องบรรเลง
เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๓

“ตั้งจิตมั่นกตัญญูตาธรรม
ตามพระบรมราชาบาทประภาสไว้
ขอพระวิญญูญาณสถิตเสวยสวรรค์
พระปิยมหาราชประเสริฐสุด

จะขอนำความมั่นคงไทยให้ได้
เกิดโชคชัยประชาสุขทั่วทุกคน
ด้วยพระบุญญาบรรพพ์ผดุงผล
ยิ่งกุศลน้อมบูชาสยามินทร์”

๑๘. บทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขั้บร้องบรรเลง
เนื่องในวันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

“สมเด็จพระปิยมหาราช
สถาปนากรมป่าไม้نانจำเนียร
ได้ควบคุมการตัดไม้ให้มีหลัก
เมื่อตัดแล้วปลูกทดแทนเป็นอย่างดี
เราทหารก็มีหน้าที่อยู่
อนุรักษ์ธรรมชาติให้มั่นคง

ทรงเป็นปราชญ์ค้ำจุนไทยให้เสถียร
เวลาเวียนศกนี้ร้อยยี่สิบปี
เพื่อพิทักษ์ไพรพนัสทุกวิถี
เพิ่มชีวีป่าไม้ให้ช้อยง
ต้องเรียนรู้ป้องกันไว้ไม่ลืมหอง
ทดแทนพระคุณพระองค์จอมราชันย์”

จากบทพระราชนิพนธ์ถวายราชสดุดีพระราชทานชมรมดนตรีไทยนักเรียนนายร้อย เพื่อขั้บร้อง
บรรเลงเนื่องในวันปิยมหาราชทั้งหมดที่ยกมา เราจะพบว่า พระราชนิพนธ์คำสอนแฝงด้วย
“ความรู้และความดี” ในทุกตัวอักษร แต่ด้วย “ความรู้” นั้นมีมาก ผู้เขียนจึงไม่ได้ัญเชิญมาไว้
ณ ที่นี้ คงมีอยู่บ้างเพียงสังเขป แต่ผู้เขียนได้ัญเชิญบทพระราชนิพนธ์ร้อยกรองอันไพเราะ
ที่ทรงถ่ายทอดเรื่อง “ความดี” อันเป็นแนวพระราชดำริ คุณธรรม และจริยธรรมที่เป็นคุณประโยชน์
อเนกอนันต์ต่อการรับราชการทหาร อีกทั้ง ได้ัญเชิญแนวพระราชดำริที่ก้าวหน้าล้ำสมัยบางประการ
มานำเสนอ เพื่อแสดงถึงพระกรุณาธิคุณและพระเมตตาที่พระราชทานแก่นักเรียนนายร้อย
รุ่นแล้วรุ่นเล่าตลอด ๔๐ กว่าปีที่ผ่านมา และพระอัจฉริยภาพด้านการประพันธ์ให้เป็นที่ประจักษ์สืบไป

CRMA

เสนาธิการ ๒๖

อาเซียนกับฝูงบิน เฮลิคอปเตอร์ โจมตี

พลเอก ทรงพล ไพบูลย์พงศ์

เฮลิคอปเตอร์โจมตี (Attack Helicopter) อากาศยานทางทหาร ผลิตขึ้นเพื่อภารกิจโจมตีรถถัง ฝายข้าศึก โดยติดตั้งจรวดนำวิถีต่อสู้รถถังขนาดหนัก สามารถโจมตีในระยะไกลและมีความแม่นยำสูง อากาศยานได้รับการออกแบบให้มีความคล่องตัวสูง ในสงครามเวียดนาม เฮลิคอปเตอร์โจมตีเริ่มต้นปฏิบัติการสนับสนุนทหารภาคพื้นดินอย่างแพร่หลาย เมื่อสงครามเวียดนามยุติลง เฮลิคอปเตอร์โจมตี ก็ได้รับการปรับปรุงพัฒนาอย่างมากจนนำมาสู่ปฏิบัติการทางทหารในสงครามอ่าวเปอร์เซีย ครั้งหนึ่ง...บทความนี้ กล่าวถึงเฮลิคอปเตอร์โจมตี ของกองทัพกลุ่มประเทศอาเซียน

1. กล่าวทั่วไป

ความมั่นคงทางทหารมีความสำคัญต่อประเทศ กลุ่มอาเซียนหลายประเทศ มีความขัดแย้งในหลายพื้นที่ ทั้งลักษณะทวีภาคีและพหุภาคี เทคโนโลยีทางทหาร มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นอย่างรวดเร็วจากบทเรียน ทางทหารในสงครามอ่าวเปอร์เซียทั้งสองครั้ง และ สงครามอัฟกานิสถานเป็นบทเรียนทางทหาร

การรบที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาและปรับปรุง เฮลิคอปเตอร์โจมตีให้มีขีดความสามารถในการรบ มากยิ่งขึ้น พร้อมด้วยระบบป้องกันตัวเองในสงคราม อีเล็กทรอนิกส์ให้ปลอดภัยจากจรวดนำวิถีต่อสู้ อากาศยาน ที่จะเพิ่มความอยู่รอดในสนามรบให้สูงขึ้น

2. เฮลิคอปเตอร์โจมตีกับปฏิบัติการทางทหาร ในอดีต

ในสงครามเวียดนาม กองทัพบกสหรัฐอเมริกา นำเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์โจมตีแบบเอเชกซ์ -1 (AH -1 Cobra) มีความทันสมัยในขณะนั้นมาปฏิบัติการ ทางทหารสนับสนุนทหารราบภาคพื้นดินสนับสนุน รัฐบาลของเวียดนามใต้ การปฏิบัติการครั้งแรก จำนวน 6 ลำ วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2510 จากนั้น ได้ใช้ปฏิบัติการระหว่างปี พ.ศ. 2510 - 2516 โดย ทำการบินได้หนึ่งล้านชั่วโมงบิน สูญเสียประมาณ 300 เครื่อง ต่อมาเฮลิคอปเตอร์โจมตีเอเชกซ์ -1 (AH -1 Cobra) ประจำการอย่างแพร่หลายในกองทัพ มิตรประเทศของสหรัฐอเมริกา

เสนาธิการ เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

3. อาเซียนกับเฮลิคอปเตอร์โจมตี

3.1 เอเอช-64 (AH-64 Apache)

เฮลิคอปเตอร์โจมตีแบบเอเอช-64 (AH-64) ผลิตจากประเทศสหรัฐอเมริกาทดแทนเครื่องบินโจมตีรุ่นเก่าแบบเอเอช-1 (AH-1 Cobra) โดยผลิตขึ้นในปี พ.ศ. 2525 สามารถใช้นักบิน 2 นาย บรรจุน้ำหนักได้ 10,433 กิโลกรัม เครื่องยนต์เป็นแบบเทอร์โบชาร์ฟ ขนาด 1,690 แรงม้า จำนวน 2 เครื่อง ความเร็ว 293 กิโลเมตรต่อชั่วโมง อาวุธประจำเครื่อง ปืนกลขนาด 30 มิลลิเมตร (M-230) และอาวุธต่อสู้อากาศยาน (AGM-114/A/F/K Hellfire) เครื่องละ 16 ท่อยังมีการผลิตขึ้นรวม 6 รุ่น คือรุ่นเอ (Apache), รุ่นบี รุ่นซี รุ่นดี (Apache Longbow) รุ่นอี (Guardian) และรุ่นเอฟ ปัจจุบันผลิตรวม 2,400 ลำ (พ.ศ.2563) กองทัพบกสหรัฐอเมริกา นำเฮลิคอปเตอร์ เอเอช-64 (AH-64) เคยใช้ปฏิบัติการทางทหารในสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่หนึ่ง การรุกทาง

ภาคพื้นดินสงครามหนึ่งร้อยชั่วโมง เข้าร่วมปฏิบัติการ 277 ลำ สามารถทำลายรถถังอิรักได้ 278 คัน และสูญเสีย 1 ลำ ระหว่างวันที่ 24-28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 และสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่สอง เฮลิคอปเตอร์โจมตีเอเอช-64 (AH-64) ได้รับความเสียหาย 31 เครื่อง พ.ศ. 2543

เอเอช-64 (AH-64) ประจำการในมิตรประเทศของสหรัฐอเมริกาจำนวน 17 ประเทศ เช่น กาดำร์ คูเวต ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อิสราเอล ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน อินเดีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย เป็นต้น

3.1.1 สิงคโปร์

กองทัพอากาศสิงคโปร์ (RSAF) ประจำการเฮลิคอปเตอร์โจมตีรุ่นเอเอช-64ดี (AH-64D Apache Longbows) รวม 20 ลำ ปี พ.ศ. 2549 สังกัดฝูงบินที่ 120 ฐานทัพอากาศเซมบาวัง (Sembawang) พร้อมด้วยจรวดนำวิถีต่อสู้อากาศยานแบบเฮลไฟร์ (AGM-114 Hellfire) รวม 192 ลูก

เฮลิคอปเตอร์โจมตีแบบเอเอช-1 (AH-1 Cobra) กองทัพบกไทย (RTA) ขณะทำการฝึกดำเนินกลยุทธ์ด้วยกระสุนจริง (CALFEX) การฝึกหัด คอบร้าโกลด์ 2020 ร่วมกับกองทัพบกสหรัฐอเมริกา อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2563

เฮลิคอปเตอร์โจมตีเอช-64อี (AH-64E Guardian) ยาว 17.73 เมตร สูง 3.87 เมตร ใบพัดชนิดสี่ก้าน (เส้นผ่าศูนย์กลาง 14.63 เมตร) ปีกกลอากาศขนาด 30 มิลลิเมตร(กระสุน 1,200 นัด) ติดตั้งอาวุธ 4 จุด (ในภาพกองทัพบกอินโดนีเซีย รุ่นเอช-64อี สังกัดฝูงบินที่ 11 ฐานทัพอากาศเซมารัน จังหวัดชวากลาง)

3.1.2 อินโดนีเซีย

กองทัพบกอินโดนีเซีย (TNI-AD) ประจำการเฮลิคอปเตอร์โจมตีรุ่นเอช-64อี (AH-64E Apache Guardian) รวม 8 ลำ พร้อมด้วยจรวดนำวิถีต่อสู้รถถังแบบเฮลไฟร์ (AGM-114R3 Hellfire-II) รวม 140 ลูก เป็นเงิน 1.41 พันล้านเหรียญสหรัฐ ปี พ.ศ. 2558 เข้าประจำการเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2560 สังกัดฝูงบินที่ 11 ฐานทัพเซมารัน (Semarang) จังหวัดชวากลาง

3.2 เอ็มไอ-35 (Mi-35)

เฮลิคอปเตอร์โจมตีแบบเอ็มไอ-24 (Mi-24 Hind-A) เป็นเฮลิคอปเตอร์โจมตีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ข้อมูลสำคัญคือเจ้าหน้าที่ประจำเครื่อง 3 นาย (บรรทุกทหารราบ 8 นาย) ยาว 17.5 เมตร ใบพัดชนิดห้าก้าน (เส้นผ่าศูนย์กลางใบพัดหลัก 17.3 เมตร) น้ำหนักบินขึ้น 12,000 กิโลกรัม เครื่องยนต์เทอร์โบชาร์ป (TV3-117) ขนาด 2,200 แรงม้า (2 เครื่องยนต์) ความเร็ว 335 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ติดตั้งปีกกลขนาด 12.7 มิลลิเมตร จรวดนำวิถีต่อสู้รถถังขนาดหนัก เอที-2 (AT-2 Swatter) ประจำการ พ.ศ. 2515 รุ่นหลัก

คือเอ็มไอ-24วี (Mi-24V Hind-E) พ.ศ. 2519 ผลิตกว่า 1,500 ลำ รุ่นเอ็มไอ-24พี (Mi-24P Hind-F) เปลี่ยนปีกกลจากขนาด 12.7 มิลลิเมตร เป็นรุ่นใหม่ขนาด 30 มิลลิเมตร รุ่นเอ็มไอ-24วีเอ็น (Mi-24V Hind-E) เป็นเฮลิคอปเตอร์โจมตีในเวลากลางคืน มีรุ่นย่อยรวม 31 รุ่น และรุ่นเอ็มไอ-35 (Mi-35) ปี พ.ศ. 2561 รุ่นเอ็มไอ-35เอ็ม (Mi-35M) เป็นเฮลิคอปเตอร์โจมตีในเวลากลางคืน พ.ศ. 2561 และรุ่นเอ็มไอ-35พี (Mi-35P) เป็นรุ่นส่งออกของเอ็มไอ-24พี (Mi-24P Hind-F) มีรุ่นย่อย 8 รุ่น ติดตั้งจรวดนำวิถีต่อสู้รถถังเอที-6 (AT-6A) ปัจจุบันเฮลิคอปเตอร์เอ็มไอ-24 (Mi-24) มียอดผลิตทั้งสิ้น 2,648 ลำ ประจำการกว่า 58 ประเทศ

อดีตสหภาพโซเวียตนำเข้าปฏิบัติการทางทหารในสงครามอัฟกานิสถาน โดยนำเฮลิคอปเตอร์โจมตีแบบเอ็มไอ-24 (Mi-24) ปฏิบัติการ 85 ลำ พ.ศ. 2523 และเพิ่มขึ้นเป็น 120 ลำ พ.ศ. 2528 (สงครามระหว่างปี พ.ศ. 2522 - 2532) นำออกปฏิบัติการทางทหารโดยรัสเซียและพันธมิตรทั่วโลกรวม 32 สมรภูมิ

เฮลิคอปเตอร์โจมตีแบบที-129บี (T-129B) นักบิน 2 นาย ปีนกลขนาด 20 มิลลิเมตร (กระสุน 500 นัด)
 จรวดนำวิถีต่อสู้รถถังเฮลิไฟร์ (และจรวดนำวิถีต่อสู้รถถังขนาดหนักแบบอัมบัส ระยะยิง 8,000 เมตร)
 ประจำการกองทัพบกตุรกี และฟิลิปปินส์ (รอการรับมอบประจำการชุดแรก พ.ศ.2565)

จรวดนำวิถีต่อสู้รถถังขนาดหนักอัมบัส (UMTAS)
 พัฒนามาจากประเทศตุรกี น้ำหนัก 37.5 กิโลกรัม
 ยาว 175 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางกลางจรวด 16
 เซนติเมตร ขับเคลื่อนด้วยเชื้อเพลิงแข็ง นำวิถี
 ด้วยแสงเลเซอร์ และระยะยิง 500-8,000 เมตร
 ติดตั้งกับเฮลิคอปเตอร์โจมตีแบบที-129บี (T-129B)

3.2.1 เวียดนาม

กองทัพอากาศเวียดนาม ประจำการ
 เฮลิคอปเตอร์โจมตีเฮลิคอปเตอร์โจมตีเอ็มไอ-24ดี
 (Mi-24D) กรมเฮลิคอปเตอร์ที่ 916 รวม 36 ลำ

3.2.2 อินโดนีเซีย

กองทัพบกอินโดนีเซีย (TNI-AD) ประจำการ
 เฮลิคอปเตอร์โจมตีเฮลิคอปเตอร์โจมตีเอ็มไอ-35พี
 (Mi-35P) รวม 7 ลำ สังกัดฝูงบินที่ 31 ฐานทัพเสมารัง
 (Semarang) จังหวัดชวากลาง

3.2.3 เมียนมาร์

กองทัพอากาศเมียนมาร์ประจำการด้วย
 เฮลิคอปเตอร์โจมตีเอ็มไอ-35พี (Mi-35P) รวม 9 ลำ
 นำออกปฏิบัติภารกิจทางทหารในการปราบปราม
 การก่อความไม่สงบ ถูกยิงตกด้วยจรวดนำวิถีต่อสู้
 อากาศยานชนิดประทับบ่าเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม
 พ.ศ. 2564 ทางตอนเหนือของประเทศ (รัฐคะฉิ่น)

3.3 ที-129บี (T-129B ATAK)

กองทัพอากาศฟิลิปปินส์ (PAF) จัดหา
 เฮลิคอปเตอร์โจมตีแบบที-129บี (T-129B ATAK)

เฮลิคอปเตอร์โจมตีแบบเอ็มไอ-24 (Mi-24) น้ำหนักบินขึ้น 12,000 กิโลกรัม เจ้าหน้าที่ประจำเครื่อง 3 นาย บรรทุกทหาร 8 นาย ติดตั้งอาวุธได้ 6 จุด (น้ำหนักรวม 1,500 กิโลกรัม) ภารกิจต่อสู้รถถัง ติดตั้งจรวดนำวิถีแบบเอที-6เอ (AT-6A Spiral) ระยะยิง 400-5,000 เมตร (ในภาพแบบเอ็มไอ-35มี กองทัพบกอินโดนีเซียรวม 7 ลำ)

จรวดนำวิถีต่อสู้รถถังแบบเฮลไฟร์ (AGM-114/A/F/K Hellfire) เครื่องละ 16 ท่อยิง (ด้านละ 8 ท่อยิง) น้ำหนัก 45 กิโลกรัม หัวรบดินระเบิดแรงสูงหนัก 8 กิโลกรัม นำวิถีด้วยแสงเลเซอร์ และระยะยิง 8,000 เมตร

รวม 8 ลำ เป็นเงิน 276 ล้านเหรียญสหรัฐ จากประเทศตุรกี พัฒนามาจากเฮลิคอปเตอร์โจมตีเอ-129 (A-129 Mangusta อิตาลีประจำการ 48 ลำ) จากประเทศอิตาลี ข้อมูลสำคัญคือ นักบิน 2 นาย น้ำหนักบินขึ้น 5,000 กิโลกรัม ยาว 13.45 เมตร สูง 3.4 เมตร เครื่องยนต์ เทอร์โบชาร์ฟ ขนาด 1,360 แรงม้า (2 ลำ) ใบพัดชนิดหักกลับ (เส้นผ่าศูนย์กลางใบพัดหลัก 11.9 เมตร) ความเร็ว 278 กิโลเมตรต่อชั่วโมง พิสัยบินไกล 561 กิโลเมตร ปีนกลขนาด 20 มิลลิเมตร (กระสุน 500 นัด) และจรวดนำวิถีต่อสู้รถถังเฮลไฟร์ (AGM-114 Hellfire) ชนิด 8 ท่อยิง หรือ ติดตั้งอาวุธ 4 จุด กองทัพตุรกีประจำการ 53 ลำ (ทดแทนรุ่นเอเอส-1เอฟ คอปร้า รวม 32 ลำ) เฮลิคอปเตอร์โจมตีแบบที-129 (T-129) ผลิตรวม 2 รุ่นคือ รุ่นที-129เอ (T-129A) ภารกิจสนับสนุนการรบ และรุ่นที-129บี (T-129B)

ปฏิบัติการได้หลายภารกิจ กองทัพบกปากีสถาน
ประจำการ 30 ลำ (T-129B เป็นเงิน 1.5 พันล้าน
เหรียญสหรัฐ อยู่ระหว่างการรับมอบ)

กองทัพอากาศฟิลิปปินส์ (PAF) จะรับมอบ
เครื่องบินชุดแรก 2 ลำ ปี พ.ศ. 2565 จะครบตามโครงการ
ปี พ.ศ. 2566

3.4 เอเชค-1 (AH-1 Cobra)

เฮลิคอปเตอร์โจมตีแบบเอเชค-1 (AH-1 Cobra)
ประจำการกองทัพบกสหรัฐอเมริกาปี พ.ศ. 2510
นักบิน 2 นาย น้ำหนัก 4,309 กิโลกรัม เครื่องยนต์
เทอร์โบชาร์ฟขนาด 1,100 แรงม้า ความเร็ว 276
กิโลเมตรต่อชั่วโมง และพิสัยบิน 570 กิโลเมตร
ภารกิจหลักคือโจมตีรถถังข้าศึกด้วยจรวดนำวิถี
ต่อสู้อัตโนมัติขนาดหนักแบบโทว์ (BGM-71 TOW)
ชนิดแปดท่อยิง (ข้างละสี่ท่อยิง) นักบิน 2 นาย น้ำหนัก
4,309 กิโลกรัม และปืนกลอากาศชนิดสามลำกล้องขนาด
20 มิลลิเมตร (M-197) ประจำการหน่วยนาวิกโยธิน
สหรัฐอเมริกา ปฏิบัติการทางทหารในสงครามเวียดนาม
และปฏิบัติการทางทหารในสงครามอ่าวเปอร์เซีย
ครั้งหนึ่ง พ.ศ. 2533-2534 กองทัพบก 140 ลำ

และนาวิกโยธิน 91 ลำ สูญเสียจากอุบัติเหตุ 3 ลำ
เฮลิคอปเตอร์โจมตีเอเชค-1 (AH-1 Cobra)
รุ่นเครื่องยนต์เดี่ยวรวม 4 รุ่น ผลิตรวม 1,116 ลำ
สหรัฐประจำการ 1,081 ลำ กองทัพบกสหรัฐอเมริกา
ปลดประจำการปี พ.ศ. 2541 (ปลดจากหน่วยสำรอง
พ.ศ.2544) มิตรประเทศสหรัฐอเมริกา ประจำการ
9 ประเทศ เป็นห่วงสุดท้ายของประจำการ

เฮลิคอปเตอร์โจมตีเครื่องยนต์คู่ 3 รุ่น (AH-1 Super
Cobra: รุ่น J, T และ W) เครื่องยนต์ เทอร์โบชาร์ฟ
ขนาด 1,530 แรงม้า ใบพัดชนิดสองกลีบ จรวดนำวิถี
ต่อสู้อัตโนมัติขนาดหนักแบบเฮลไฟร์ (AGM-114
Hellfire) ประจำการหน่วยนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา
และมิตรประเทศ 3 ประเทศ (อิหร่าน, ใต้หวัน 62 ลำ
และตุรกี 10 ลำ) ผลิตรวม 1,271 ลำ และรุ่นไวเปอร์
(AH-1 Z Viper) เครื่องยนต์เทอร์โบชาร์ฟ ขนาด 1,800
แรงม้า ใบพัดชนิดสี่กลีบ จรวดนำวิถีต่อสู้อัตโนมัติ
เฮลไฟร์ (AGM-114 Hellfire) ผลิตในปี พ.ศ. 2543
ประจำการหน่วยนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา และ
มิตรประเทศ 2 ประเทศ (บาเรนห์ 12 ลำ และ
สาธารณรัฐเชค 4 ลำ) ผลิตรวม 229 ลำ

เฮลิคอปเตอร์โจมตีแบบเอ็มไอ-24 (Mi-24 Hind) ขณะปฏิบัติการทางทหารของกองกำลังไอซาฟ
(ISAF) ประกอบด้วย สาธารณรัฐเชค 6 ลำ และโปแลนด์ 4 ลำ ประเทศอัฟกานิสถาน

3.4.1 ไทย

กองทัพบกไทย (RTA) ประจำการเฮลิคอปเตอร์โจมตีเอเอช-1เอฟ (AH-1F Cobra) รวม 4 ลำ มีชื่อเรียกว่าเฮลิคอปเตอร์โจมตีแบบ 1 (ฮ.จ.1) ปี พ.ศ. 2534 ศูนย์การบินทหารบก (กองพันบินที่ 3/กองบินปีกหมุนที่ 3) ค่ายสมเด็จพระศรีนครินทร์ราจังหวัดลพบุรี มีอุบัติเหตุตกหนึ่งลำที่จังหวัดเชียงราย วันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 ต่อมาได้จัดหาเพิ่มเติมอีก 4 ลำ จากกองทัพบกสหรัฐอเมริกา (กองพลทหารราบที่ 10 มลรัฐนิวยอร์ก) ปี พ.ศ. 2555 เฮลิคอปเตอร์โจมตีแบบ 1 (ฮ.จ.1/AH-1F) อยู่ช่วงสุดท้ายของประจำการ

3.4.2 ฟิลิปปินส์

กองทัพอากาศฟิลิปปินส์ (PAF) ประจำการด้วยเฮลิคอปเตอร์โจมตีเอเอช-1เอส (AH-1S Cobra) ได้รับการช่วยเหลือจากกองทัพอากาศจอร์แดน (JAF) รวม 2 ลำ โดยใช้เครื่องบินขนส่งขนาดใหญ่แบบ เอเอ็น-124 (An-124) ทำการบินมาจากประเทศจอร์แดน สู่นามบินคลาร์ค ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 ประจำการฝูงบินฝึกทางยุทธวิธีผสมที่ 19 กองบินโจมตีที่ 15

4. บทสรุป

เฮลิคอปเตอร์โจมตีมีความสำคัญต่อการรบภาคพื้นดิน ในการรุกรทำลายรถถังและยานเกราะฝ่ายข้าศึกได้ในเวลาที่รวดเร็วด้วยจรวดนำวิถีต่อสู้รถถังขนาดหนัก (HAW) มีขีดความสามารถสูงในการรุกเข้าโจมตีฝ่ายข้าศึกและระบบป้องกันตัวเองจากจรวดนำวิถีต่อสู้อากาศยานแบบประทับบ่ายิงปฏิบัติการทางทหารในสงครามสมัยใหม่และความคล่องตัวในการดำเนินกลยุทธ์มีความสำคัญยิ่งสำหรับปฏิบัติการทางทหารในอนาคต

บรรณานุกรม

- 1.en.wikipedia.org/wiki/Boeing_AH-64_Apache
- 2.en.wikipedia.org/wiki/Republic_of_Singapore_Air_Force
- 3.en.wikipedia.org/wiki/Philippine_Air_Force
- 4.en.wikipedia.org/wiki/Royal_Lhai_Army
- 5.en.wikipedia.org/wiki/Mil_Mi-24
- 6.en.wikipedia.org/wiki/Bell_AH-1_Cobra
- 7.en.wikipedia.org/wiki/Indonesia_Army
- 8.en.wikipedia.org/wiki/TAI/AgustaWestland_T129_ATAK
- 9.The World Defence Almanac 2015, Asian and Far East P.306-P.355.

เสนาศึกษา

เรื่องเล่าอาคาร ๑๐๐ ปี (ตอนที่๒)

พิพิธภัณฑ์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ณ อาคารโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ๑๐๐ ปี

พันเอกหญิง วชิราภรณ์ รียาพันธ์

ปฏิบัติหน้าที่ภัณฑารักษ์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

สวัสดีค่ะ จากฉบับที่แล้วเราได้มาเล่าถึง พิพิธภัณฑ์
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ณ อาคาร
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ๑๐๐ ปี เกี่ยวกับ
ประวัติความเป็นมาของพื้นที่จัดแสดงในแต่ละชั้น
ซึ่งมีทั้งหมด ๓ ชั้นสิ่งของต่างๆ ที่คุณค่าทางประวัติศาสตร์
พอสังเขปแล้วนั้น สำหรับในฉบับนี้เราจะนำข้อมูล

ในบอร์ดจัดแสดงพื้นที่ในชั้นที่ ๑ จุดกำเนิด ประวัติ
ความเป็นมาจากอดีตถึงปัจจุบันมาจนได้รับ “ขนาน
นามโรงเรียนนายร้อยทหารบกในกระทรวงกลาโหมว่า
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า” จัดแสดงตามข้อมูล
ดังนี้ค่ะ

ภาพมุมจัดแสดง

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

๓๓

“จากการฝึกหัดมหาดเล็ก... สู่การตั้งโรงเรียนนายทหาร”

- พุทธศักราช ๒๔๑๑ จุดกำเนิดโรงเรียนทหารกล้าของแผ่นดิน : การเริ่มฝึกหัดมหาดเล็กตามยุทธวิธีแบบใหม่ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ (ปีครองราชย์ พ.ศ. ๒๓๙๔ - ๒๔๑๑) มีการจัดตั้ง “กรมทหารหน้า” ซึ่งพัฒนามาจากกรมเกณฑ์หัดอย่างยุโรปเดิมทำหน้าที่รักษาพระนครและพระราชอาณาเขต

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ (ปีครองราชย์ พ.ศ. ๒๔๑๑ - ๒๔๕๓) เริ่มมีการฝึกหัดทหารตามยุทธวิธีแบบใหม่อย่างไม่เป็นทางการตั้งแต่ปีที่เสด็จขึ้นครองราชย์จากการฝึกหัดทหารมหาดเล็ก และอีก ๒ ปีต่อมา มีการจัดตั้งโรงเรียนอย่างจริงจัง

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

พ.ศ. ๒๔๑๑ เมื่อแรกที่รัชกาลที่ ๕ เสด็จขึ้นครองราชย์โปรดเกล้าฯ ให้มหาดเล็ก ๒ พวก ฝึกหัดทหารตามยุทธวิธีแบบใหม่

- พวกแรก คือ มหาดเล็กข้าหลวงเดิม จำนวน ๒๔ คน ถูกคัดเลือกมาทำหน้าที่ถวายอารักขา หรือ “บอดี้การ์ด” เมื่อว่างจากการฝึก ได้เข้าไปถวายงานเช่นมหาดเล็กอื่นๆ ต่อมาได้รับพระราชทานเครื่องแบบอย่างทหาร และตั้งแถวรับเสด็จในเวลาเสด็จออกจึงเรียกมหาดเล็กเหล่านี้ว่า “มหาดเล็กฝ่ายทหาร” หรือ “ทหาร ๒ โหล”

- พวกสอง คือ มหาดเล็กไ่กล้า มีมาตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ (ปีครองราชย์ พ.ศ. ๒๓๖๗ - ๒๓๙๔) ทำหน้าที่ไ่กล้าในเวลา รัชกาลที่ ๓ ทรงบาตร รัชกาลที่ ๕ โปรดเกล้าฯ ให้ฝึกหัดทหารด้วย จึงเรียกว่าทหารมหาดเล็กไ่กล้า ส่วนใหญ่ยังเป็นเด็ก ได้แก่ บรรดาพระเจ้าน้องยาเธอและบุตรหลานขุนนาง

“หน่วยทหารสองโหล”

“มหาดเล็กไ่กล้า” คือ เด็กผู้ชายที่เข้าไปอาศัยในพระบรมมหาราชวังกับญาติตั้งแต่ยังเล็ก ต่อมาได้ทำหน้าที่ไ่กล้าเวลา รัชกาลที่ ๓ ทรงบาตร สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงมีลายพระหัตถ์ถึงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๔๕ ทูลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ว่า “...มีมาแต่สมัย รัชกาลที่ ๓ ที่โปรดให้เด็กเล็กดังกล่าว เป็นพนักงานไ่กล้า ณ ที่ทรงบาตร จึงเรียกกันว่า มหาดเล็กไ่กล้า...” ลายพระหัตถ์นี้ปรากฏในหนังสือ “สาส์นสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ”

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

พระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ทรงชุดมหาดเล็กไล่กา (จากซ้ายไปขวา)
พระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าชายศุภสวัสดิ์
พระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้ากฤษดาภิหาร
สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์
สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจตุรนต์รัศมี
สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์
ฉายประมาณ พ.ศ. ๒๔๐๖-๒๔๐๗

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์

• พุทธศักราช ๒๔๑๓ จัดตั้ง “กองทหารมหาดเล็ก
รักษาพระองค์”

พ.ศ. ๒๔๑๓ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี (เจิม แสง-ชูโต)
จัดตั้ง “กองทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์” เป็นกองทหาร
ที่มีการฝึกทหารมหาดเล็กตามยุทธวิธีแบบใหม่
พร้อมกับตั้งโรงเรียนสอนภาษาไทยให้ความรู้วิชาสามัญ
แก่ทหารมหาดเล็กด้วย ใช้เวลาศึกษา ๒ ปี นักเรียน
เหล่านั้นอนตามระเบียบวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
สำหรับโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษ โปรดเกล้าฯ
ให้ตั้งขึ้นในอีก ๒ ปีต่อมา (พ.ศ. ๒๔๑๕)

หนังสือศาสนสมเด็จ

เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี (เจิม แสง-ชูโต)

ภาพจำลองบรรยากาศการเรียนการสอน
“คณะศึกษาราชวาทเล็ก”

พ.ศ. ๒๔๑๔ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ขนานนามกองทหารมหาดเล็กนี้ว่า “กรมทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์”

พ.ศ. ๒๔๒๔ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโรงเรียนกรมทหารมหาดเล็ก และโรงเรียนกรมทหารหน้า

- โรงเรียนกรมทหารมหาดเล็ก ตั้งขึ้น ในพระบรมมหาราชวัง เรียกว่า “คณะศึกษาราชวาทเล็ก”

มีพระเจ้าน้องยาเธอพระองค์เจ้าดิศวรกุมาร (สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ) ผู้บัญชาการกองทหารมหาดเล็ก ทรงดำเนินการ

- โรงเรียนกรมทหารหน้า ตั้งขึ้นบริเวณหลังพระราชวังสราญรมย์ เรียกว่า “คณะดีดทหารหน้า”

พ.ศ. ๒๔๒๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระตำหนักสวนกุหลาบให้เป็นที่ตั้งโรงเรียนกรมทหารมหาดเล็ก

คณะศึกษาราชวาทเล็ก

• **พุทธศักราช ๒๔๓๐ กำเนิดกรมยุทธนาธิการ และโรงเรียนทหารสราญรมย์**

๘ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง “กรมยุทธนาธิการ” ขึ้นเพื่อจัดการทหารแบบใหม่ รวมกรมทหารบกและกรมทหารเรือเพื่อให้อยู่ใต้การบังคับบัญชาและมีแบบแผนเดียวกัน กรมยุทธนาธิการมี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงเป็น “ผู้บังคับบัญชาการทั่วไป” (Commander in Chief) แต่เนื่องจากยังทรงพระเยาว์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ทรงเป็นผู้แทนผู้บังคับบัญชาการทั่วไป

(ใน พ.ศ. ๒๔๓๓ มีการยกฐานะกรมยุทธนาธิการเป็นกระทรวงยุทธนาธิการ (Ministry of War and Marine) มีสมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ทรงเป็นเสนาบดี ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๓๗ โปรดเกล้าฯ ให้มีการแบ่งปันอำนาจหน้าที่ของกระทรวงต่าง ๆ ใหม่ ทำให้กระทรวงกลาโหมมีหน้าที่กิจการทหารทั้งปวงและให้กรมยุทธนาธิการขึ้นกับกระทรวงกลาโหม แต่ผู้บัญชาการยังมีสถานะเท่ากับเสนาบดี)

๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๓๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้กรมยุทธนาธิการจัดตั้งโรงเรียนนายร้อยขึ้นริมพระราชวังสราญรมย์ (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของกรมแผนที่ทหาร) เพื่อผลิตนายทหารสัญญาบัตรสำหรับทำหน้าที่ผู้นำทหารที่มีความรู้และสติปัญญา เป็นการรวมโรงเรียนคะเด็ตทหารหน้ากับโรงเรียนคะเด็ตทหารมหาดเล็ก (คะเด็ตสวนกุหลาบ) เพราะมีพระราชดำริว่าการแยกจัดการเป็นการสิ้นเปลืองและทำให้ขาดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีผู้รับผิดชอบ ดังนี้

- สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ผู้แทนผู้บัญชาการทั่วไป กรมยุทธนาธิการ ทรงรับสนองพระบรมราชโองการ

- พันเอกนิคาล วอลเกอร์ (Nical Walger) ชาวอังกฤษ เป็นผู้บังคับการโรงเรียนคนแรก
- พระยาสิทธิราชเดโชชัย (ต่อมาคือ พลโท เจ้าพระยาสุรวงษ์วิวัฒน์ศักดิ์-โตบุญนาท) ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นผู้บังคับการแทนพันเอกวอลเกอร์ในปีต่อมา ด้วยสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ทรงเห็นว่า ผู้บังคับการโรงเรียนต้องเป็นคนไทยและมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ชาวต่างชาติ ควรเป็นครูเท่านั้น พระยาสิทธิราชเดโชชัยจึงเป็นผู้บังคับการโรงเรียนคนไทยคนแรก

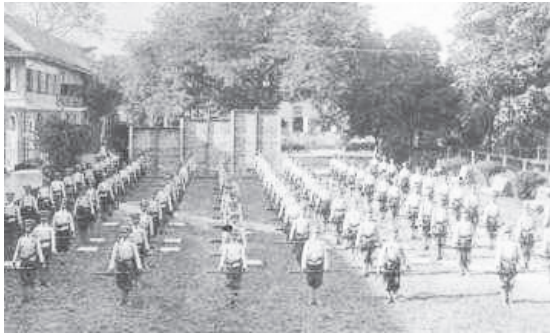

พลเอก สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ผู้แทนบัญชาการทั่วไป กรมยุทธนาธิการคนแรก

ตึกกองบัญชาการทหารสราญรมย์

ในระยะแรก เรียกชื่อโรงเรียนแห่งนี้ว่า “คะเต็ตสกูล” (Cadet School) ต่อมาจึงเรียกชื่อว่า “โรงเรียนทหารสราญรมย์” ตามบัญญัติโรงเรียนทหารสราญรมย์ วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๓๐ “คะเต็ตสกูล” หรือ “โรงเรียนนายร้อยสราญรมย์” จึงเป็นจุดกำเนิดของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

อาคารเรียนและบรรยากาศการเรียนการสอน
“โรงเรียนสอนวิชาทหารบก”

๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๓๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดโรงเรียนทหารสราญรมย์และพระราชทานรางวัลแก่นักเรียนนายร้อยที่สอบไล่ได้

พ.ศ. ๒๔๓๗ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้แบ่งปันอำนาจหน้าที่ของกระทรวงต่างๆ ใหม่ ทำให้กระทรวงกลาโหมมีหน้าที่กิจการทหารทั้งปวงแทนกระทรวงยุทธนาธิการ ซึ่งมีฐานะเป็นกรมในสังกัด

กระทรวงกลาโหม แต่ผู้บัญชาการยังมีสถานะเทียบเท่าเสนาบดี

พ.ศ. ๒๔๓๘ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งกรมยุทธศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม มีหน้าที่จัดการศึกษาของนักเรียนทหารบกโดยเฉพาะไม่เกี่ยวกับการบังคับบัญชาโรงเรียนทหารสราญรมย์ มีเจ้ากรมเป็นชาวอิตาลีชื่อ ร้อยเอก เจโรลาโม อีมิลิโอ (Gerolamo Emilio Gerini-เยรีนี) ซึ่งรับราชการเป็นครูทหารที่โรงเรียนทหารสราญรมย์อยู่ก่อนแล้ว (ต่อมาได้รับพระราชทานยศและบรรดาศักดิ์เป็นพันเอก พระสารสาสน์พลขันธ์)

อาคารเรียนและบรรยากาศการเรียนการสอน
“โรงเรียนสอนวิชาทหารบก”

๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๔๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้โรงเรียนนายสิบเข้ามาสมทบอยู่ในโรงเรียนทหารสราญรมย์ และเรียกชื่อใหม่ว่า “โรงเรียนสอนวิชาทหารบก”

ร้อยเอก ยี.อี. เยรีนี (G.E. Gerini) เจ้ากรมยุทธศึกษา
กระทรวงยุทธนาธิการ คูณเรก

๓๘ **เสนาศึกษา** เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

- พุทธศักราช ๒๔๔๑ "โรงเรียนทหารบก" การเปิดโอกาสให้สามัญชนเป็นนายทหาร

พ.ศ. ๒๔๔๑ มีการปรับปรุงการจัดกองทัพ

- จัดตั้งกรมเสนาธิการ ขึ้นตรงกับกรมยุทธนาธิการ
- มีการออก "ข้อบังคับโรงเรียนทหารบก" เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๔๑ เปิดรับบุคคลสามัญชนเข้าเรียนและแยกนักเรียนออกเป็น ๒ กองร้อย ได้แก่
 - กองนักเรียนนายร้อย
 - กองนักเรียนนายสิบ และเปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็น "โรงเรียนทหารบก"

นักเรียนนายร้อยทหารบก

บรรณาธิการเรียนการสอน "โรงเรียนทหารบก"

บรรณาธิการเรียนการสอน "โรงเรียนทหารบก"

“นักเรียนนายร้อย ริ้วแดงกำแพงเหลือง”

- พุทธศักราช ๒๔๔๕ กำหนดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม “นักเรียนนายร้อยริ้วแดงกำแพงเหลือง”

พ.ศ. ๒๔๔๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สร้างโรงเรียนนายร้อยแห่งใหม่ริมถนนราชดำเนินนอก มีพื้นที่ ๓๐ ไร่ ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากสถานที่ตั้งโรงเรียนเดิมคับแคบจากการที่มีผู้สนใจเข้าศึกษาเพิ่มมากขึ้น

๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๔๖ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้โรงเรียนนายสิบย้ายสังกัดจากโรงเรียนทหารบกไปสังกัดกรมบัญชาการทหารมณฑลกรุงเทพ และเปลี่ยนชื่อโรงเรียนทหารบกเป็น “โรงเรียนนายร้อยทหารบก” นอกจากนี้ เริ่มมีการย้ายนักเรียนนายร้อยบางส่วนไปโรงเรียนนายร้อยแห่งใหม่ริมถนนราชดำเนินนอก และ ต่อมากลับไปใช้ชื่อ “โรงเรียนทหารบก” อีกครั้ง

โรงเรียนนายร้อยทหารบก ถนนราชดำเนินนอก

พ.ศ. ๒๔๔๙ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ พันเอกสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ ทรงดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการโรงเรียนทหารบก เป็นการยกเลิกตำแหน่งผู้บังคับการที่มีมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๐

จอมพล สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ

เครื่องหมายวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

เครื่องหมายวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๑ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ พระราชทานธงชัยเฉลิมพลแก่โรงเรียนทหารบก

วิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

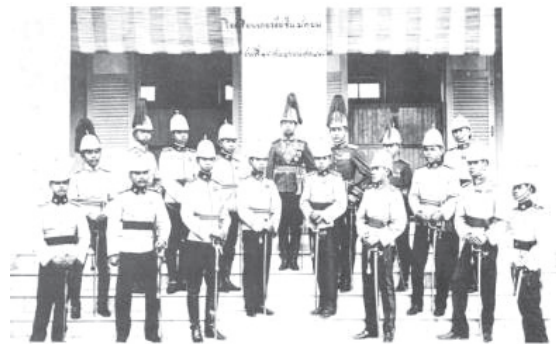
วิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ธงชัยเฉลิมพลพระราชทานแก่โรงเรียนนายร้อยจันทรเกษม และจันทรเกษม

พ.ศ. ๒๔๕๒ โรงเรียนนายร้อยแห่งใหม่ริมถนนราชดำเนินนอกสร้างแล้วเสร็จ

เครื่องหมายโรงเรียนนายร้อยจันทรเกษม และโรงเรียนนายร้อยจันทรเกษม

๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๒ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเปิด “โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม” อย่างเป็นทางการ

นักเรียนและอาจารย์ โรงเรียนนายร้อยจันทรเกษม ปี พ.ศ. ๒๔๕๒

ผู้บังคับบัญชาและข้าราชการของโรงเรียนนายร้อยจันทรเกษม

วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๒ มีการยกเลิกกรมบัญชาการ และตำแหน่งผู้บัญชาการโรงเรียนทหารบก และ แยกการจัดการโรงเรียนเป็น ๒ กอง ได้แก่

- โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม (ริมพระราชวัง สราญรมย์) สำหรับเรียนวิชาสามัญ
- โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม (ริมถนนราชดำเนินนอก) สำหรับเรียนวิชาทหาร

ให้สังกัดกรมเสนาธิการทหารบก ซึ่งดูแลกรมยุทธศึกษา (ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๕๗ เปลี่ยนชื่อเป็น “กรมยุทธศึกษาทหารบก”) กรมยุทธศาสตร์ และกรมแผนที่

พ.ศ. ๒๔๖๘ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ (ปีครองราชย์ พ.ศ. ๒๔๕๓-๒๔๖๘) โปรดเกล้าฯ ให้ยุบโรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม เหลือเพียงโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม เรียกชื่อใหม่ว่า “โรงเรียนนายร้อยทหารบก”

- พุทธศักราช ๒๔๗๑ “ทรงพระราชทานกระบี่” แก่ นักเรียนนายร้อยทหารบกเป็นครั้งแรก ในประวัติศาสตร์ไทย

๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๑ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ (ปีครองราชย์ พ.ศ. ๒๔๖๘ - ๒๔๗๗) เสด็จพระราชดำเนินไป พระราชทานกระบี่และรางวัลแก่นักเรียนนายร้อยทหารบกที่สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุด นับเป็นครั้งแรกของการเสด็จพระราชดำเนินเพื่อการดั่งกล่าว ซึ่งมีสืบมาจนถึงปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม ผู้ก่อตั้งโรงเรียนเท็กซิกทหารบก

นักเรียนเท็กซิกทหารบก เปรม ดิณสุคนธ์

- พุทธศักราช ๒๔๗๗ จัดตั้ง “โรงเรียนเท็กซิกทหารบก”

พ.ศ. ๒๔๗๗ หลังเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เป็นระบอบประชาธิปไตย (พ.ศ. ๒๔๗๕) ได้ ๒ ปี กรมยุทธศึกษาทหารบก ได้มีการปรับปรุงและจัดระเบียบหน่วยและกำลังพลใหม่ และมีการจัดตั้ง “โรงเรียนเท็กซิกทหารบก” สังกัดกรมยุทธศึกษาทหารบกเช่นเดียวกับ “โรงเรียนนายร้อยทหารบก” แต่มีหน้าที่ผลิตนายทหารต่างเหล่า ดังนี้

- โรงเรียนเท็กซิกทหารบก ผลิตนายทหารเหล่าทหารปืนใหญ่ ทหารช่าง ทหารสื่อสาร ทหารอากาศ ทหารช่างอากาศ และทหารช่างแสง
- โรงเรียนนายร้อยทหารบก ผลิตนายทหารราบ ทหารม้า และนายตำรวจ

การฝึกใช้อาวุธ

การออกฝึกภาคสนาม

ผู้บังคับบัญชา

และนักเรียนเทีชนนคทหรรบกร รุ่ที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๗๗

• พุทธศักราช ๒๔๘๕ “หลักสูตรนักเรียนนายร้อยหญิง”

พ.ศ. ๒๔๘๕ ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีการเปิดหลักสูตรนักเรียนนายร้อยหญิง เพื่อสนองตอบนโยบายส่งเสริมสิทธิสตรีของรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม (พ.ศ. ๒๔๘๑ - ๒๔๘๗) และจัดตั้งกองทหารหญิง มีผู้สมัครเข้าเรียนจำนวน ๒๘ คนหนึ่งในนั้นคือ นางสาวจිරวัธส พิบูลสงครามบุตรสาวของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม แต่เปิดสอนใน พ.ศ. ๒๔๘๖ ได้เพียงรุ่นเดียวก็เลิกไป เนื่องจากเปลี่ยนแปลงนโยบาย

นักเรียนนายร้อยหญิงรุ่นแรกและรุ่นเดียว

นักเรียนนายร้อยหญิงขณะฝึก

นักเรียนนายร้อยหญิง จำนวน ๒๘ คน
ที่สำเร็จการศึกษา จากโรงเรียนนายร้อยหญิง
เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๗

• พุทธศักราช ๒๔๘๙ “โรงเรียนนายร้อยทหารบก”

๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ กองทัพบกได้จัดหน่วยของ “กรมยุทธศึกษาทหารบก” ซึ่งรับผิดชอบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยใหม่มีการเปลี่ยนชื่อ “กรมยุทธศึกษาทหารบก” เป็น “โรงเรียนนายร้อยทหารบก” ขึ้นตรงต่อกองทัพบก และมีคำสั่งให้ยุบรวม “โรงเรียนเทีชนนคทหรรบกร” เป็นกองหนึ่งของ “โรงเรียนนายร้อยทหารบก” จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๙๔ “โรงเรียนเทีชนนคทหรรบกร” จึงยกเลิกไป หลังจากผลิตนายทหารได้ ๑๓ รุ่น จำนวน ๖๒๓ นาย

พระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

• พุทธศักราช ๒๕๔๑
“โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า”

นามพระราชทาน

“ขอขนานนามโรงเรียนนายร้อยทหารบกในกระทรวงกลาโหมว่า โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า”
เขียนเป็นอักษรโรมันว่า Chulachomkiao Royal Military Academy เพื่อเป็นอนุสรณ์และเฉลิมพระเกียรติในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงเป็นผู้ก่อกำเนิด และได้ดำเนินกิจการเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติมาด้วยดี”

พระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และ
ข้อความจากพระบรมราชโองการ, ๑ มกราคม ๒๕๔๑

๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๑ มีพระบรมราชโองการในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ขนานนาม “โรงเรียนนายร้อยทหารบก” ว่า “โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า” ในปีเดียวกันนี้ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เริ่มใช้หลักสูตร ๕ ปีตามแบบหลักสูตรของโรงเรียนนายร้อยทหารบกสหรัฐอเมริกา (The United States Military Academy - West Point) นักเรียนนายร้อยที่เข้าเรียนใน พ.ศ. ๒๕๔๑ ถือเป็นนักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ ๑

และสำหรับฉบับนี้ก็ต้องขอจบการนำเสนอเพียงเท่านี้ ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะได้รับทราบข้อมูลประวัติศาสตร์ความเป็นมา “จากการฝึกหัดมหาดเล็ก... ผู้การตั้งโรงเรียนนายทหาร” และได้ชื่อ “โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า” ซึ่งเป็นข้อมูลบอรรถจัดแสดง ณ พิพิธภัณฑ์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ๑๐๐ ปี แต่ทางพิพิธภัณฑ์ ฯ ยังมีสิ่งที่เป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ทางทหารที่น่าสนใจ และน่าติดตามอีกในแต่ละชั้นที่จัดแสดง หากท่านยังไม่มีโอกาสมาเยี่ยมชมเนื่องจากสถานการณ์ COVID – ๑๙ ในช่วงนี้ โปรดติดตามตอนต่อไป.. สวัสดีค่ะ

**๑๑. เจ้าพระยาโกษาเหล็กทดลอง
ออกคำสั่งก่อนรับหน้าที่**

ชาวที่เกิดวันวายในเมืองพม่านั้นทราบเข้ามาถึง
กรุงศรีอยุธยาเมื่อปี ขาด พ.ศ. ๒๒๐๕ สมเด็จพระ
พระนารายณ์ทรงพระราชดำริว่าเป็นโอกาสควรจะได้
เมืองเชียงใหม่ได้จึงมีรับสั่งให้เกณฑ์กองทัพมีจำนวนพล
๔๐,๐๐๐ จะให้ยกไปตีเมืองเชียงใหม่ในปีขาลนั้น

ในเวลาเตรียมทัพนั้น ทรงปรารภหาผู้ซึ่งจะเป็น
แม่ทัพใหญ่ให้ได้ตั้งพระราชหฤทัย ด้วยแม่ทัพ
นายกองที่ไปคราวก่อนมีเจ้าพระยามหาเสนาบดี
ที่สมุหพระกลาโหม เป็นต้น ทำการไม่สำเร็จ
ทรงพระราชดำริเห็นว่าเจ้าพระยาโกษาเหล็ก ข้าหลวงเดิม
ซึ่งเป็นบุตรเจ้าแม่วัดดุสิต และได้รับพระนมมาแต่ยัง
ทรงพระเยาว์นั้นเป็นผู้มีสติปัญญาสามารถ จะใคร่
ทรงตั้งให้เป็นแม่ทัพไปตีเมืองเชียงใหม่คราวนี้
แต่เจ้าพระยาโกษาเหล็กกราบบังคมทูลขอตัวว่า

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

ข้าราชการที่เป็นผู้ใหญ่กว่าและคุ้นเคยราชการยิ่งกว่า ยังมีมาก เกรงจะถือเปรียบเกี่ยงแย้งจะบังคับบัญชา การศึกษาไม่ได้สิทธิขาด

ฝ่ายข้างสมเด็จพระนารายณ์จะให้เจ้าพระยาโกษาเหล็ก รับเป็นแม่ทัพให้จึงได้ เจ้าพระยาโกษาเหล็ก พูลขอทดลองถืออาชญาสิทธิจัดทัพดูก่อน สมเด็จพระนารายณ์จึงพระราชทานพระแสงอาชญาสิทธิ ให้ตามประสงค์ เจ้าพระยาโกษาเหล็ก ก็ออกมาสั่ง กลาโหมมหาดไทยให้เกณฑ์คน ๓,๐๐๐ ให้เจ้าหมื่น นายกองคุมไปตั้งค่ายที่ทุ่งเพี้ยดค่ายหนึ่ง แล้วขุดดิน ทำเชิงเทินและสนามเพลาะปักขวางหนามตามแบบแผน ให้บริวารกำหนดให้พร้อมเสร็จในวันรุ่งขึ้น เจ้าพระยาโกษาเหล็กจะออกไปตรวจในเวลาเช้า ถ้าแลผู้ใด ไม่ทำตามสั่งจะเอาโทษถึงสิ้นชีวิตตามพระอัยการศึก

ฝ่ายเจ้าพระยาจักรี เจ้าพระยากลาโหม และ ข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อยเห็นเจ้าพระยาโกษาเหล็ก ถืออาชญาสิทธิสั่งการดังนั้นก็นึกเห็นชั้น แต่ไม่กล้าโต้แย้ง ก็รีบเร่งกะเกณฑ์ผู้คนไปทำการ ตามสั่งแต่ในเพลากลางคืน พอรุ่งขึ้นก็ตั้งค่ายสำเร็จ ขณะนั้นมีขุนหมื่นเจ้าหน้าที่คนหนึ่ง แลเห็นรั้วค่าย ข้างเชิงเสาระเนียดห่างไปรังก เพราะเหตุปักล้าไม้ไผ่ เอาปลายลงดินเอาโคนขึ้นข้างบน จึงว่าแก่พวก เจ้าหน้าที่ด้วยกันว่า เขาตั้งค่ายกันมาแต่ก่อน ไม่เห็นเขาทำอย่างนี้ เขาปักไม้เอาโคนลงปลายขึ้น นี่มาทำผิดแบบแผน ค่ายจึงได้ไปรังกไป ว่าแล้ว ก็ให้ถอนไม้ไผ่ปักเสียใหม่ กลับเอาโคนลงตลอด หน้าที่ของตน

ครั้นถึงเพลเจ้าพระยาโกษาเหล็ก ออกไปตรวจค่าย โดยกระบวนเต็มยศอย่างแม่ทัพถืออาชญาสิทธิ ขึ้นที่ข้างตรวจค่ายมา เห็นตรงที่ปักไม้ระเนียดค่าย กลับเสียใหม่นั้นจึงเรียกตัวเจ้าหน้าที่มาถาม ได้ความว่า เจ้าหน้าที่ขัดขึ้นคำสั่งก็ให้เอาตัวไปประหารชีวิตเสีย ในขณะนั้น แล้วให้เอาศีรษะมาเสียบไว้ที่ปลายไม้ไผ่ รั้วค่ายให้คนทั้งหลายเห็น ข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อย และ ไพร่พลทั้งปวงเห็นเจ้าพระยาโกษาเหล็กบังคับบัญชาการ สิทธิขาดดังนั้นก็พากันยำเกรงทั่วหน้า

สมเด็จพระนารายณ์จึงทรงตั้งเจ้าพระยาโกษาเหล็ก เป็นแม่ทัพใหญ่ พระยาริษิตภักดีเป็นยกกระบัตร

พระยาสุรินทรภักดีเป็นเกียกกาย พระยาสีหราช เดโชไชยเป็นทัพหน้า พระยาสุรสงครามเป็นทัพหลัง แล้วให้ยกกองทัพขึ้นไปตีเมืองเชียงใหม่เมื่อเดือน ๑๒ ปีชาลนั้น ครั้นถึงเดือนอ้าย สมเด็จพระนารายณ์ ก็เสด็จยกกองทัพหลวงมีจำนวนพล ๖๐,๐๐๐ ตามขึ้นไปอีกทัพหนึ่ง

ฝ่ายพระยาเชียงใหม่คาคคการณอยู่ว่าไทยคงจะ ไปตีเชียงใหม่อีก ครั้นได้ข่าวว่ากองทัพไทยยกขึ้นไป ก็บอกไปยังเมืองอังวะ ขอกองทัพพม่าให้มาช่วย แล้ว ให้จัดการเตรียมต่อสู้ตั้งแต่เมืองนครลำปางขึ้นไปทุกเมือง

กองทัพเจ้าพระยาโกษาเหล็ก ยกขึ้นไปตั้งประชุมพล ที่เมืองเถินแล้วยกขึ้นไปตีเมืองนครลำปาง ไปรบกัน เล็กน้อย พวกที่รักษาเมืองนครลำปางก็ทิ้งเมืองหนีไป ครั้นได้เมืองนครลำปางแล้วจึงยกตามขึ้นไปตีเมือง ลำพูน พวกเมืองเชียงใหม่มาตั้งรักษาเมืองต่อสู้แข็งแรง ๗ วันจึงตีได้เมืองลำพูน แล้วเจ้าพระยาโกษาเหล็กก็ยกตามขึ้นไปยังเมืองเชียงใหม่

ฝ่ายพระยาเชียงใหม่เตรียมป้องกันเมือง เป็นสามารถ กองทัพไทยเข้าตั้งล้อมเมืองไว้ พวกเชียงใหม่ยกมาตีกองทัพไทยเป็นหลายครั้ง ก็ล้มตายพ่ายแพ้ต้องหนีกลับเข้าเมืองไปทุกที พระยาเชียงใหม่ก็ท้อใจ จึงเป็นแต่ให้รักษาหน้าที่เชิงเทินเมืองมั่นไว้

ในหนังสือพระราชพงศาวดารว่า เมื่อเจ้าพระยาโกษาเหล็กเห็นพวกชาวเชียงใหม่ครั้นคร้ามไม่อาจ ออกมารบพุ่งแล้ว จึงให้ถมดินทำเชิงเทินโอบกำแพงเมือง ข้างด้านใต้ สำหรับจะเอาปืนใหญ่ขึ้นตั้งจังก้ายิงเข้าไป ในเมือง

ขณะนั้นกองทัพหลวงเสด็จขึ้นไปตีเมืองนครลำปาง เจ้าพระยาโกษาเหล็ก มีใบบอกลงมากราบบังคมทูล รายงานการที่ล้อมเมืองเชียงใหม่ สมเด็จพระนารายณ์ ทรงทราบก็รีบเสด็จยกกองทัพหลวงหนุนขึ้นไป ถึงเมืองเชียงใหม่เมื่อ ณ วันอังคาร เดือน ๓ แรม ๑๒ ค่ำ มีรับสั่งให้เตรียมการเข้าปล้นเมืองพร้อมกันทุกด้าน ครั้นกองทัพหลวงเสด็จไปถึงได้ ๗ วัน กองทัพไทย ก็เข้าปล้นเมืองเชียงใหม่ในเพลาคึกพอดวันจันทร์เดือน ๔ ขึ้น ๔ ค่ำ เพลาคึกก็ได้เมืองเชียงใหม่จับได้พระแสนเมือง เจ้าเมืองเชียงใหม่กับท้าวพระยามาถวายเป็นอันมาก

๑๒.

พระยาสีหราชเดโชหายตัวได้

พระยาสีหราชเดโชนับว่าเป็นขุนศึกคนสำคัญของ สมเด็จพระนารายณ์มหาราชอีกผู้หนึ่ง

เมื่อมังจาเลราชบุตรของพระเจ้าอังวะออกมา พระยาสีหราชเดโชเป็นกองหน้า ยกเข้าต่อสู้พม่า กลางแปลงอย่างองอาจกล้าหาญหลายครั้ง ถึงขั้นประจัญบาน แม้พม่าจะต้านทานเป็นสามาร แต่ไม่อาจจะต้านทานฝีมือของพระยาสีหราชเดโชไว้ได้ ต่างพ่ายแพ้เข้าค่ายหนีทุกครั้งไป

ความเก่งกาจกล้าหาญของพระยาสีหราชเดโช ทำให้พม่าต้องคิดกลศึก ชุ่มพลไว้ในค่ายใหญ่ หลายกองแล้วส่งคนออกมาล่อหลอกออกรบกับทัพไทย ทำที่เป็นถอยหนีเข้าค่าย แล้วซ่อนกลเปิดประตูหลังค่าย หลบหนีไปเสีย

พระยาสีหราชเดโชมิได้ทันจะคิดถึงกลอุบาย ของศัตรู ซี่ม้าขาวควบขับนำพลคู่ใจ ๕๐๐ คน บุกรเข้าไปในค่าย พวกพม่าที่ซ่อนตัวในสนามเพลาะ ในค่ายก็ยกออกมาไล่ล้อม เกิดการสู้รบถึงขั้นตะลุมบอน กำลังพลของพม่าเหนือกว่าจึงล้อมจับตัวทหารไทยไว้ ได้มากมาย

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในขณะที่ทหารไทยถูกจับตัวไปนั้น ในราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา พระนิพนธ์ของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงกล่าวไว้ว่า

พระยาสีหราชเดโชคนนี้มีวิชาหายตัวได้จิตใจหนึ่ง ถือหอกควบม้าขาวไล่แทงพม่าล้มตายหลายสิบ

พม่าเห็นตัวบ้างไม่เห็นตัวบ้าง ก็ไล่รบเป็นหมู่ ๆ ไป และ พระยาสีหราชเดโชสู้รบจนสิ้นกำลังก็ตกลงจากหลังม้า พม่าแลเห็นตัวถนัดก็ล้อมกลุ่มมุ่มจับได้พันธนาการไว้ แล้วชวนกันฟันแทงมิได้เข้าด้วยมีวิชาคงทนอาวุธ

ฝ่ายทหารไทยซึ่งทำการรบกับพม่าติดพันยกตามมา หมายถึงฝ่าเข้าไปในค่าย เพื่อช่วยพระยาสีหราชเดโช แต่กำลังของพม่าเหนือกว่าจึงตีหักเข้าไปไม่สำเร็จ ต้องล่าถอยออกมา จึงให้ม้าตัวหนึ่งรีบส่งข่าวถึงเจ้าพระยาโกษาเหล็กแม่ทัพใหญ่ทราบ ว่า พระยาสีหราชเดโช ถูกพม่าจับตัวไว้ในค่าย

เจ้าพระยาโกษาเหล็กทราบเช่นนั้นจึงรีบสั่งให้ พระสุรินทรภักดีนายกองเกียกกาย ยกทัพหนุน เนื่องจากขึ้นไปช่วยเอาตัวพระยาสีหราชเดโชคืนมา ให้จงได้ นอกจากนั้นแล้ว เจ้าพระยาโกษาเหล็ก แม่ทัพใหญ่ยังได้แต่งหนังสือบอกให้ม้าเร็ว ๓๐ ตัว ถือมายังกรุงศรีอยุธยา กราบบังคมทูลให้สมเด็จพระนารายณ์ทรงทราบอีกด้วย สมเด็จพระนารายณ์ ทรงทราบว่าเสียพระยาสีหราชเดโช ข้าศึกจับได้ ก็ทรงตกพระทัยมาก ถึงกับนิมนต์พระพิมลธรรม ให้มาจับยามดูว่าจะดีร้ายประการใดหรือไม่

ทางฝ่ายพม่าจับพระยาสีหราชเดโชและทหารไทย มัดไว้ทั้งสิ้น จัดแจงจะคุมตัวเป็นเชลยส่งไปยังกรุงอังวะ แต่ทัพไทยยกหนุนขึ้นมาช่วย ยกเข้าถอนขวากหนาม แห่เยื่อค่ายปืนค่าย พวกนายทัพพม่าสละวงไล่พล ออกต่อรบยิงปืนใหญ่แหลนหลวกันอลหม่านในขณะนั้น พระยาสีหราชเดโชยังถูกพันธนาการอยู่

พระยาสีหราชเดโชพิจารณาดูเมฆลอยอยู่ใน อากาศเห็นศุภนิมิตแล้วก็ร้ายพระพุทธรูปมนต์คาถา สะเดาะพันธนาการหลุดหลุยออกจากกายได้สำเร็จ จากนั้นก็กระโดดเข้าแยงดาบในมือนักรบพม่ามาได้ ใช้ดาบไล่ฟันพม่าซึ่งคุมอยู่ในนั้นตายไปหลายคน ใช้ดาบ ตัดเชือกซึ่งผูกมัดทหารไปออกอีก ๑๐ นายทหารเหล่านั้น ก็ช่วยกันแยงชิงค่ายพม่ามาตัดเชือกช่วยเพื่อน ๆ ต่อ ๆ กันไปได้ และได้ทำการสู้รบกับพม่าล้มตายอีกมากมาย

พระยาสีหราชเดโชสามารถสู้รบตีเอาค่ายพมานี้ได้ แล้วนำพวกยกเข้าตีค่ายพม่าอื่นต่อไป พวกพม่า พวกกันแตกหนีไปสิ้น กองทัพไทยไล่ฆ่าพันทหารพม่า

ล้มตายลงนับไม่ถ้วน มังจาเลราชบุตรพระเจ้าอองวะ ก็ถูกฆ่าตายในที่รบ นายทัพนายกองถูกฆ่าตาย ไปหลายคน ไทยได้รับชัยชนะในครั้งนั้นจับได้ตัวเชลย ข้างม้าศาสตราวุธอีกมาก จัดส่งไปให้เจ้าพระยาโกษาเหล็ก ซึ่งเป็นแม่ทัพใหญ่ในการศึกครั้งนั้น

เมื่อมีชัยชนะต่อพม่าเรียบร้อยแล้ว เจ้าพระยาโกษาเหล็ก จึงแต่งหนังสือให้ม้าเร็ว ๓๐ ตัว ถือหนังสือ ลงมากราบบังคมทูลสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ที่เมืองหลวง พระองค์ทรงรับทราบข่าวศึกมีชัย และพระยาสิทธิราชเดโชชัยรอดมาได้ ก็ทรงโสมนัสยิ่งนัก โปรดสรรเสริญพระยาสิทธิราชเดโชว่า “เป็นยอดทหารหาผู้เสมอเป็นอันยาก” นอกจากนี้ก็ได้ถวายไตรจีวร ผ้าแดงเทศไตรหนึ่งแก่พระพิมลธรรม ซึ่งทำนายได้แม่นยำว่าพระยาสิทธิราชเดโชจะได้รับความปลอดภัย จากเงื้อมมือของข้าศึกมาได้

๑๓. เจ้าพระยาโกษาปาน บรรพบุรุษของราชวงศ์จักรี

ครอบครัวของโกษาปานนั้น มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเป็นอย่างยิ่ง จากหนังสือเรื่อง สมเด็จพระนารายณ์มหาราช และโกษาปานกล่าวว่าพระยาเกียรติแม่ทัพมอญได้ติดตามสมเด็จพระนเรศวรมหาราชมาประทับที่กรุงศรีอยุธยา ขณะนั้นสมเด็จพระนเรศวรทรงประกาศอิสรภาพแล้ว จึงชักชวนเชลยไทยที่อาศัยอยู่กรุงหงสาวดีกลับมาช่วยกู้บ้านเมืองนั่นเอง ต่อมาพระยาเกียรติคนนี้ก็มิถูกหลาน คนหนึ่งได้แต่งงานกับผู้หญิง ชื่อบัว

ที่เรียกกันว่าเจ้าแม่วัดดุสิตสตรีผู้สูงศักดิ์แห่งราชสำนัก เจ้าแม่วัดดุสิตนี้เคยเป็นแม่เลี้ยง และแม่นมของสมเด็จพระนารายณ์มาก่อน ทั้งนี้เพราะพระราชมารดาของพระองค์สิ้นพระชนม์ตั้งแต่พระนารายณ์มีพระชันษาได้เพียง ๗ เดือน เจ้าแม่วัดดุสิตจึงถวายการเลี้ยงดูพระองค์มาพร้อมกับบุตรของนางเอง สมเด็จพระนารายณ์ทรงเรียกนางว่า เจ้าแม่วัดดุสิต ชื่อจริงคือ บัว เดิมอาศัยอยู่ใกล้วัดดุสิตตรงคลองข้าวสาร จึงได้เรียกกันมาว่า เจ้าแม่วัดดุสิต

เจ้าแม่วัดดุสิตมีบุตร ๓ คน ก่อนที่จะมารับตำแหน่งพระนมและกระทำหน้าที่เป็นพระมารดาเลี้ยงของสมเด็จพระนารายณ์ บุตรชายคนโตของนาง ก็คือ นายเหล็ก ภายหลังก็คือเจ้าพระยาโกษาเหล็ก แม่ทัพชั้นเอกของสมเด็จพระนารายณ์นั่นเอง บุตรคนที่สองเป็นหญิง ชื่อแหม่ม ต่อมาเป็นท้าวศรีจุฬาลักษณ์ บุตรคนที่สามเป็นชายชื่อปาน เขาก็คือผู้ซึ่งสมเด็จพระนารายณ์ส่งไปเป็นทูตยังราชสำนักพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ เมื่อพ.ศ. ๒๒๒๙ และต่อมาก็คือเจ้าพระยาโกษาปาน ที่คนไทยและต่างประเทศรู้จักกันดีในนามนักการทูต ล้นทองนั่นเอง

โกษาปานมีบุตรชายชื่อ ขุนทอง ภายหลังได้รับยศเป็นพระยาอภัยดาเรืองเดชและเลื่อนเป็นพระยา กลาโหมและพระยาวรวงษาธิราชเสนาบดีทางการต่างประเทศในรัชสมัย ขุนหลวงสรศักดิ์

ขุนทองมีบุตรชายชื่อทองคำว่าการเจ้ากรมมหาดเล็กในรัชสมัยขุนหลวงสรศักดิ์และเลื่อนยศเป็นพระยาราชนิกุล ดำรงตำแหน่งปลัดว่าการกรมมหาดไทยในรัชสมัยขุนหลวงท้ายสระ

พระยาราชนิกุลมีบุตรชื่อ ทองดี ได้เป็นหลวงพินิจักษ์สรเสมียนตราประจำกรมมหาดไทยในรัชสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ

หลวงพินิจักษ์สรได้แต่งงานกับหญิงชื่อคุณดาวเรือง และย้ายมาอยู่กับนางหลังบ่อมเพชร

เมื่อกรุงศรีอยุธยาแตกปี ๒๓๑๐ หลวงพินิจักษ์สรหนีไปพิษณุโลกไปรับราชการอยู่กับพระยาสุรสีห์ (บุญเรือง) ซึ่งตั้งตนเป็นกษัตริย์อยู่ทางเหนือ

หลวงพินิจักษ์สร (ทองดี) ได้เลื่อนยศเป็น

เจ้าพระยาจักรี ว่าที่เสนาบดีการมหาดไทยที่พิษณุโลก
 เจ้าพระยาจักรี (ทองดี) มีบุตรกับคุณดาวเรือง ๕ คน
 คนโตเป็นหญิง ชื่อ ส่า
 คนที่สองเป็นชาย ชื่อ สะ
 คนที่สามเป็นหญิง ชื่อ แก้ว
 คนที่สี่เป็นชายชื่อ ทองด้วง ภายหลังเป็น
 ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี
 คนที่ห้าเป็นชาย ชื่อ บุญมา ภายหลังเป็นกรม
 พระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาท

๑๔. ศรีปราชญ์

ในรัชกาลของสมเด็จพระนารายณ์นี้ ถือว่าเป็นยุคทองของวรรณคดี มีกวีเกิดขึ้นมากมาย แม้สมเด็จพระนารายณ์ก็ทรงเป็นกวีที่เลื่องลือมาก ทรงพระราชนิพนธ์เรื่อง สมุทรโฆษคำฉันท์ ซึ่งเป็นนิทานชาดก พระมเหสีก็เป็นกวี ผู้ที่เป็นยอดกวีคือ พระโหราธิบดี พญาแสนหลวงเจ้าเมืองเชียงใหม่ก็เป็นกวี ผู้คนพลเมืองก็พยายามแต่งบทกลอนเพื่อฝึกตนเองให้เป็นกวีตามสมัยนิยม แม้ยามพุดจาทักทายก็ให้คล้องจองเป็นกวี แม้ยามประสูติพระบรมมหาราชวังก็เป็นกวีฝีปากเอกไม่เป็นรองใคร

วันหนึ่ง สมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้พระราชนิพนธ์โคลงขึ้น ๒ บาท และทรงค้างไว้เพียงนั้น พยายามแต่งต่อ

ให้ครบสี่บาทคิดเท่าไรก็คิดไม่ออก ถึงคิดออกก็ไม่สละสลวย จึงหยุดไว้เพียงนั้น ความว่า
 อันไฉย้าแก้มแม่ หมองหมาย
 ยุงเหลือบฤกรีนพราย ลอบกล้ำ
 ทรงจนด้วยเกล้า จึงโปรดให้พระโหราธิบดี ไปคิดแต่งต่อ แล้วยื่นกระดาษให้ พระโหราฯ คิดอย่างไรก็แต่งต่อไม่ได้ จึงนำกระดาษแผ่นนั้นไปวางไว้บนโต๊ะที่บ้าน บุตรชายอายุ ๘ ขวบ มาเห็นเข้าเกิดอยากแต่งต่อให้จบ จึงเขียนโคลงต่อไปอีก ๒ บาทว่า

ผิวชนแต่จะกราย ยังยาก
 ใครจักอาจให้ซ้ำ ชอกเนื้อ เรียมสงวน

สมเด็จพระนารายณ์ทรงทราบว่า ผู้ที่แต่งต่อนี้เป็นบุตรชายของพระโหราธิบดี มีรับสั่งให้เข้าเฝ้าและโปรดให้เป็นมหาดเล็กรับใช้อยู่ในราชสำนักด้วยความฉลาดเกินเด็กที่มีอายุเพียง ๑๐ ขวบ พระองค์จึงพระราชทานนามให้ว่า “ศรีปราชญ์” วันนั้นทรงถอดพระธำมรงค์จากนิ้วพระหัตถ์ของพระองค์ให้วงหนึ่ง จึงรับมาสวมไว้ทันที ท่ามกลางความกระหือมิในใจลึก ๆ ในความมีโชคดีของตน

เช้าวันหนึ่ง ศรีปราชญ์เดินเข้าประตูวัง นายประตูที่มาทำหน้าที่วันนั้นเก่งทางกวีเหมือนกัน เห็นแหวนที่นิ้วของศรีปราชญ์สวยดี และเป็นการผิวิสัยที่เด็กตัวเท่านี้มีเงินซื้อของมีราคาค่างวด คงจะต้องมีผู้ใดผู้หนึ่งซื้อให้ แต่ใครล่ะเป็นผู้ให้ของมีราคาเช่นนี้ ด้วยวิสัยนักกลอนนอนเปล่าก็เศร้าใจ เห็นนักกลอนฝีปากเอกตัวกระจ้อยร่อยผ่านมาค้นปากกิบ ๆ เอื้อนเอ่ยโดยไม่ต้องคิดมากขึ้นมาว่า

นายประตู	แหวนนี้ท่านได้แต่	โดมา
ศรีปราชญ์	เจ้าพิภพโลกา	ท่านให้
นายประตู	ทำขอสิ่งใดมา	วานบอก
ศรีปราชญ์	เราแต่งโคลงถวายให้	ท่านให้รางวัล

ศรีปราชญ์เจริญวัยขึ้นสู่วัยหนุ่ม จึงเริ่มมองเห็นความสวยงามของอิสตรี วันหนึ่งนางข้าหลวงคนโปรดของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเดินผ่านมา กวีหนุ่มก็ร้ายกลอนปากเปล่าเกี่ยวพาราสีทันที นางจึงนำความขึ้นกราบบังคมทูล สมเด็จพระนารายณ์ทรงกริ้ว และ

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

พันท้ายนรสิงห์ ถึงแม้จะมีฝีมือในการถือท้ายเรือมาอย่างเชี่ยวชาญแล้วก็ตาม แต่สุดท้ายเมื่อถึงทางคดเคี้ยวทางหนึ่ง เกิดคัดท้ายเรือแก้ไขไม่ทัน ศีรษะเรือพระที่นั่งจึงแล่นไปกระทบต้นไม้ขนาดใหญ่อย่างแรง ถึงกับหักตกลงไปในน้ำ

พันท้ายนรสิงห์เห็นดังนั้นก็ตกใจ ด้วยเกรงว่าจะทำให้พระเจ้าเสือทรงได้รับบาดเจ็บและทรงพิโรธได้ แต่ก็รู้ตัวดีว่าเป็นความผิดของตนที่จะต้องรับโทษตามพระราชกำหนดที่ว่า **“นายท้ายเรือผู้ใดคัดท้ายเรือไปชนตลิ่งจนเป็นอันตราย นายท้ายเรือผู้นั้นมีโทษถึงประหารชีวิต”**

พันท้ายนรสิงห์จึงโดดขึ้นจากเรือพระที่นั่ง และขึ้นนั่งคุกเข่าถวายบังคมบนฝั่ง ร้องกราบทูลให้พระเจ้าเสือทรงประหารชีวิตของตนเสียตามพระราชกำหนด

น้ำพระทัยของพระเจ้าเสือในเวลานั้น ยากที่จะเดาได้ออกเพราะมิได้ทรงพิโรธเลยแม้แต่น้อย กลับทรงเห็นใจพันท้ายนรสิงห์ที่ว่าคลองนี้คดเคี้ยวมาก ยากที่จะระวังได้ตลอดทาง ซึ่งโปรดประทานยกโทษให้ตรัสว่า **“เจ้าสิงห์เอ๋ย เอ็งจงมาเป็นนายท้ายเรือต่อไปเถิดกูไม่เอาชีวิตมึงดอก เพราะคลองคดเคี้ยวอย่างไร...กูก็รู้อยู่”**

แต่พันท้ายนรสิงห์กลับกราบทูล ขอให้ตัดศีรษะของตนให้ได้ เพราะมิเช่นนั้นแล้วจะเสียขนบธรรมเนียมในพระราชกำหนดกฎหมายไป และซึ่งสมเด็จพระเจ้าเสือจะมาละพระราชกำหนดสำหรับแผ่นดินในข้อนี้เสียดังนี้ แล้วสืบไปเบื้องหน้า คนทั้งปวงจะล่วงครหาติเตียนดูหมิ่นได้ จึงขอให้ทรงประหารชีวิตของตนเสียเพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างสืบไป

พระเจ้าเสือก็ยังทรงอาลัย จึงมีรับสั่งให้เอาดินมาปั้นเป็นหุ่นรูปพันท้ายนรสิงห์แล้วตัดศีรษะ พันท้ายนรสิงห์ก็ยังไมยอม ในที่สุดพระเจ้าเสือก็จำต้องคืนพระทัยมีรับสั่งให้ประหารชีวิตพันท้ายนรสิงห์ ณ ที่นั้น แล้วให้ปลุกศาลขึ้นสูงประมาณเพียงตา นำเอาศีรษะของพันท้ายนรสิงห์กับศีรษะเรือพระที่นั่งเอกชัยที่หักนั้นขึ้นทำพิธีปลุกกรรมไว้ด้วยกันบนศาลนั้น

ศาลเทพารักษ์ “พันท้ายนรสิงห์” ยังคงตั้งอยู่ที่

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

คลองโคกขามเมืองสมุทรสาครในปัจจุบัน ซึ่งเป็นพยานหลักฐานแสดงถึงความเป็นวีรบุรุษของพันท้ายนรสิงห์ นายท้ายเรือพระที่นั่งของสมเด็จพระเจ้าเสือในครั้งนั้น....

ความคดเคี้ยวของคลองโคกขาม ในเวลาต่อมา สมเด็จพระเจ้าเสือก็ได้มีพระราชโองการกระเกณฑ์ให้คนสามหมื่นคนมาทำการขุดคลองโคกขาม และให้ขุดลัดตัดตรงไปโดยตลอด พระราชกิจในการขุดคลองโคกขามนี้ออกหน้าเพียงครั้งเดียว ไม่ปรากฏว่าได้ทำอะไรและงานขุดคลองก็คงทำได้เพียงครั้งเดียว เพราะทรงประชวร และเสด็จสวรรคตเสียก่อน เมื่อเดือน ๖ พุทธศักราช ๒๒๕๑ พระชนมายุได้ ๔๕ และทรงอยู่ในราชสมบัติได้ ๖ ปี

พันท้ายนรสิงห์.... ซึ่งบัดนี้ยังคงไว้เป็นอนุสรณ์ที่ตำบลคลองโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร ในสภาพของศาลเทพารักษ์ซึ่งเป็นศาลศักดิ์สิทธิ์ที่มีผู้ไปกระทำการสักการบูชามิได้ขาด เพราะถือกันว่าวิญญาณของวีรบุรุษในอดีต สามารถให้ความคุ้มครองแก่ผู้ได้รับทุกข์อย่างดี

๑๖. ตึกคำหยาด ขุนหลวงหาวิด

เมื่อ พ.ศ. ๒๓๐๐ ก่อนสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศสวรรคต ๑ ปี ได้อุปราชอภิเชษเจ้าฟ้าอนุกรมขุนพรพินิตพระราชโอรสองค์เล็กขึ้นเป็นกรมพระราชวังบวรสถานมงคล ประทับวังจันทรถษมแทนตำแหน่งพระเชษฐาองค์ใหญ่ที่ต้องโทษ แล้วให้กรมขุนอนุรักษมนตรี พระเชษฐาองค์ที่ ๒ ออกผนวช เพราะทรงพระราชดำริเห็นว่าไม่สามารถจะครองราชย์

สมบัติได้ อยู่เป็นฆราวาสไปก็จะเป็นที่กีดขวาง

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศสวรรคตแล้ว กรมขุนพรพินิตก็เสด็จขึ้นเสวยราชย์ พอประดิษฐาน พระบรมศพเสร็จก็ให้จับเจ้าต่างกรมต่างพระมารดากัน ด้วยผูกอาฆาตไว้ฆ่าเสียอีก ๓ กรม เห็นจะเกือบรวบรวม ทั้งผู้ฝึกฝนดูแลเข้าในกรมนั้น ๆ ด้วย

ฝ่ายกรมขุนอนุรักษ์มนตรีที่ทรงผนวช ก็ลอบสีก ออกมา ในระหว่างที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประชวรหนัก ทำรัฐประหารล้าพังพระองค์เอง โดยเสด็จขึ้นไปประทับ บนพระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์ ประสงค์จะให้พระเจ้าแผ่นดินถวายพระราชสมบัติ สมเด็จพระเจ้าอุทุมพร เกรงพระพันปีหลวง เสวยราชย์ได้เดือนเศษ เผลอญ พระชันษาครบอุปสมบทก็ทูลถวายราชสมบัติแก่ กรมขุนอนุรักษ์มนตรี แล้วออกทรงผนวช ราษฎรเรียกว่า **ขุนหลวงหาวัด** แลพระเชษฐาทรงละเมิดพระบรมราชโองการพระเจ้าแผ่นดิน (พระบรมชนกนารถ) ที่ทรงแต่งตั้ง ก็เท่ากับทำผิดกฎหมาย แต่ขุนหลวงหาวัดหาได้ทำผิด ละเมิดพระบรมราชโองการสถานเดียวเท่านั้นไม่ ยังทำผิด ต่อพรหมจรรย์ในระหว่างทรงผนวชเป็นภิกษุด้วย เพราะ เอาความลับที่กรมหมื่นเทพพิพิธ เจ้าพระยาอภัยราชา พระยายมราช พระยาเพชรบุรี มีความหวังดีต่อชาติ จะเชิญพระองค์ให้กลับคืนครองราชย์สมบัติไปทูล พระเชษฐา จนคนทั้งนั้นต้องถูกลงโทษ ผิดกิจจาศีล ของผู้ภวานา เพราะผู้พ้นแล้วต้องดูสภาพเป็นอุเบกขา จึงจะชอบด้วยหน้าที่ ฝรั่งเขาจดไว้ว่า พระเจ้าแผ่นดิน ได้ลงโทษพระราชอาญาแก่ข้าราชการผู้ใหญ่เกือบทุกคน เว้นแต่เจ้าพระยาพระคลังคนเดียวเท่านั้น เพราะ เอาของถวายมากต่อมาก แลเข้าใจว่าพระยา พระคลังคนนี้เอง ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นที่ที่ สมุหนายกได้กำหนด คำตั้ง คำตราแก่ผู้รักษาเมือง ผู้รั้งกรมการ

เมื่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระที่นั่งสุริยาศน์ อมรินทร์ซึ่งมีผู้พูดกันว่าเป็นโรคเรื้อน ได้เสวยราชนั้น การบ้านเมืองปรวนแปร เพราะฝ่ายในได้มี อำนาจเท่ากับพระเจ้าแผ่นดิน ผู้มีความผิดฐานกบฏ ฆ่าคนตาย เอาไฟเผาบ้านเผาเรือน ต้องรับโทษถึง ประหารชีวิต แต่ความโลภของฝ่ายในเปลี่ยนเป็น

ริบทรัพย์และทรัพย์ที่ริบได้ก็ตกเป็นของฝ่ายใน ทั้งสิ้น พวกข้าราชการเห็นความโลภของฝ่ายใน ก็หาประโยชน์กับผู้เป็นถ้อยความให้ได้มากที่สุด เท่าที่จะเอาได้บ้าง ความเดือดร้อนสมทบราษฎร

การมีอำนาจแล้วคิดหาประโยชน์นอกเหนือหน้าที่ และความอยู่ดีธรรมนี้เอง คือเหตุที่ทำให้ศีลธรรม หรือวัฒนธรรมเสื่อม จะเห็นได้ง่ายว่า เหตุที่เสื่อมเพราะ ผู้มีอำนาจทำเป็นตัวอย่างได้ไม่มีความผิร้ายอะไรก่อน ผู้น้อยเห็นผู้ใหญ่ทำได้เช่นนั้นก็มีประโยชน์ดีก็เอาบ้าง ดังนั้นจึงมีแต่การกดขี่ รีดเอาเงิน ชมเหงไม่เป็นธรรม ได้ทุกชอกทุกมุม ใครมีเงินก็ใช้เงินช่วยบรรเทาความผิด ให้เป็นความไม่ผิดไปได้

ราษฎรจึงเกิดความปั่นป่วนวุ่นเร หมดที่พึ่งพิง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ เพราะความสามัคคีพร้อมเพรียง จะสมัครสมานกันได้ดี จะต้องขึ้นอยู่กับความยุติธรรม เป็นหลักสำคัญ ส่วนจากฐานของความยุติธรรมนั้นเล่า ย่อมเกิดจากความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงาน และหมุ่ชนเป็นประการแรก ไม่ใช่ความเมตตากรุณา แต่อย่างเดียวกัน

เพราะฉะนั้น เมื่อศึกพม่าเดินเข้าด่านสิงขร ซึ่งมีได้ เคยเป็นทางเข้าของกองทัพพม่ามาแต่ไหนแต่ไร เพียงทางเดียว ทางกรุงก็ตกใจกเงิน มีทัพจากรณา สอบสวนให้ถ่องแท้ แต่งกองทัพออกรบศึกถึง ๓ ทาง ซึ่งความจริงทางด้านสิงขรอันเป็นทางไม่สะดวก สำหรับเดินทัพ หากจะแต่งเพียงกองโจรสัก ๒๐๐-๓๐๐ คน เท่านั้น แม้พม่ากำลังเรงชัยได้เมืองทวาย เมืองมะริด เมืองตะนาวศรีไปง่าย ๆ ก็ผ่านด่านสิงขรเข้ามามิได้ แต่กองทัพของพระราชรองเมือง ได้ว่าที่พระยา ยมราชแม่ทัพ ได้เข้าไปถึงแก่งตุม ยังไม่ถึงด่านสิงขร แล้วก็ถอยทัพกลับมาเปิดทางให้เดินเข้ามา ทัพหนุนของพระยารัตนาธิเบศร ตั้งอยู่ห่างไกล ถึงเมืองเพชรบุรี เมื่อได้ทราบข่าวศึกก็ทิ้งเมืองหนี จนมองไม่เห็นหลังเปิดโอกาสให้พม่า เข้าเก็บทรัพย์ จับผู้คนในเมืองเพชรบุรีไป นี่คือลักษณะการต่อสู้ของเรา ตอนศึกอยู่ห่างกรุง สำหรับเมืองชายพระราชอาณาเขต คือ เมืองทวาย เมืองมะริด เมืองตะนาวศรีนั้น

มีพิภพใจบึ้งกันแลช่วยเหลือ พม่าจึงได้ใจบุกเข้ามา
แม่ที่แคบ ๆ เช่นด่าน สิงขร

ตอนศึกประชิดกรุงเราต่อสู้กันอย่างไร จะขอ
ข้อความที่ท่านพระยาโบราณราชธานินทร์ เขียนไว้
ท่านว่า “เมื่อศึกพม่ามาตีพระนคร จึงไม่มีตัวข้าราชการ
ที่สามารถเป็นแม่ทัพนายกอง นำพลเข้าต่อสู้ข้าศึก
ทำวพระยาเสนาบดีคนใดเป็นแม่ทัพก็ไม่ได้รบพุ่ง
เช่น พระยายมราช เป็นแม่ทัพตั้งอยู่ที่เมืองนนท์
พอพม่าตีเมืองธนบุรีได้ กำปั่นลูกค้ำอังกฤษซึ่งรับอาสา
ต่อสู้พม่าถอยหนีขึ้นมา พระยายมราชยังไม่ทันรบ
ก็พลอยเลิกทัพหนีไปด้วย พระยาพระคลังเป็นแม่ทัพ
ถือพลถึง ๑๐,๐๐๐ คน ยกออกไปตีค่ายพม่าที่วัดป่าฝ้าย
ปากน้ำประสบ พม่ายิงปืนมาต้องพลทัพไทยล้มลง
๔-๕ คน กองทัพทั้งนั้นก็ถอยกลับมาสิ้น อยู่มา ๒-๓ วัน
รับสั่งให้พระยาพระคลังยกออกไปตีค่ายปากน้ำประสบอีก
แล้วออกไล่ยิงแทงพลทัพไทยตายลง กองทัพใหญ่
ก็พลอยแตกพ่ายเข้าพระนคร ครั้งหนึ่งโปรดฯ ให้
ทำวพระยาอาสาหกเหล่ายกทัพเรือข้ามไปตีค่ายพม่า
ที่วัดการ้อง พม่ายิงปืนมาถูกนายเรือ ซึ่งเห็นจะเมา
ยีนรำดาบ ๒ มือเป็นเป้าอยู่หน้าเรือ ตกน้ำลงคนหนึ่ง
ทัพเรือก็เลิกถอยเข้าพระนคร เมื่อทัพหน้าพม่ายกเข้ามา
ในพระราชอาณาเขต เสด็จให้พระยาพิษณุโลก
ยกกองทัพมาตั้งที่ภูเขาทอง พอพม่าจวนจะถึงกรุง
พระยาพิษณุโลกให้พระยาพลเทพกราบทูล
ขอกราบถวายบังคมลาขึ้นไปปลงศพมารดา ให้หลวง
โกษามหาชาติหลวงเทพเสนาคุมกองทัพอยู่แทน
ก็พระราชทานพระราชานุญาตให้ไปตามขอ น้ำพระทัย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์
มีพระกรุณาเยือกเย็นอยู่เป็นพื้นเสมอ ดังนั้นจะได้ปรากฏว่า

ผู้ไม่ปลงใจในการต่อสู้ข้าศึกต้องรับพระราชอาญาบ้าง
ก็หาไม่ได้

ฝรั่งเขาเขียนเรื่องราวการต่อสู้ของไทย
อย่างน่าสังเวชว่า

“ไทยสู้พม่าอย่างเสียไม่ได้ ผู้คราวใดก็สำหรับ
ส่งอาวุธให้ข้าศึก ไทยไม่ได้สู้รบประชันหน้าพม่าจน
ครั้งเดียว พม่าเอาวัดต่าง ๆ ที่อยู่รอบพระนคร
เป็นที่ตั้งมั่น”

การมีน้ำใจเยือกเย็นสุขุม มีพรหมวิหารเป็นอารมณ์
คอยแต่เมตตา กรุณา ไม่ลงโทษผู้ทำผิดคิดมิชอบ
แลขาดความปลงใจต่อกิจการงานนั้น ไม่ได้
ไม่ใช่หน้าที่ของผู้ปกครองคน ผู้เป็นนายเช่นนั้น
กลับเป็นคนผิด เพราะไม่สามารถ และจะสามารถยกคน
เพื่อหาความชมอย่างเดียว ก็เท่ากับหาประโยชน์
ในความเสื่อมนั้นเอง

พม่าตีกรุงแตกเมื่อวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๓๑๐
ฝรั่งเขียนเอาไว้ว่า พม่าได้ฆ่าไทยตายเป็นอันมาก
ซึ่งผิดธรรมเนียมพม่าที่เคยทำมา ความกล้าหาญ
ของไทยจะมีสักเพียงใด ทั้งโลกเห็นจะไม่มีประเทศไหน
ที่ทำสงครามไม่เป็นเหมือนประเทศสยามนี้

ครั้งนั้น นอกจากผู้คนล้มตายเป็นอันมากแล้ว
ทรัพย์สินสมบัติก็สูญเสีย ถูกทำลาย ถูกขูดค้นไปทั่ว
ทุกหนทุกแห่ง เพราะพม่าได้เอาไฟเผาบ้านเรือน
วัดวาอารามเสียด้วย ดำเนินการทารุณเหี้ยมโหด
เช่นเดียวกับที่ได้ทำกับมอญมาหยก ๆ จนกรุงหงสาวดี
ราชธานีของมอญเรียบราบเป็นเถ้าถ่านหมด

(โปรดติดตามฉบับต่อไป)

เสนาบดีกรม

ตำนาน..

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

โดย..พรกมล สุทรนันท์

ตอนที่ ๑๓
มหาดเล็กฝึกหัดสิน ม้าคนตายครั้งแรก

ย่างรุ่ง.. ของวันออกเดินทาง ทหารหนุ่มฝีมือดีทั้ง ๔ นาย ตีตอาวุธประจำกายครบครัน ต่างจูงม้าดีเท่าจัดคนละตัว ยืนรอที่หน้าประตูวัง

เจ้าฟ้าอุทุมพร ทรงม้าชั้นดีสูงใหญ่ ทรงควบให้เดินแบบเร็วไว มุ่งไปสมทบกับทหาร ๔ นาย โดยมีมหาดเล็กฝึกหัดสินในชุดทหารวิ่งตามหลังม้ามาเหยาะ ๆ

วัยเพียง ๑๓ ปีของสินกลับมีรูปพรรณสัณฐานสูงใหญ่สง่างามเกินวัย มองด้วยสายตาความสูงน่าจะไม่ต่ำกว่า ๑๖๕ เซนติเมตร พกปืนสั้นเป็นอาวุธประจำกาย มันยิ่งทำให้ สิน สง่างามเยี่ยงชายชาตินักรบ...

เมื่อม้าทั้ง ๕ ตัว พร้อมคนขี่ยืนพร้อมที่หน้าประตูวัง เจ้าฟ้าอุทุมพรบังคับม้าของตัวเองไปยืนอยู่แถวหน้า แล้วเรียกสิน ให้ขึ้นบนหลังม้า ในพริบตา **สิน** ก็ขึ้นม้าได้เรียบร้อย

ขบวนม้าเร็วทั้ง ๕ ฟุ่งออกจากพระราชวัง มุ่งหน้าสู่หัวเมืองทางใต้โดยพลัน ผ่าน..ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และพัทลุงมุ่งเข้าสู่เมืองสงขลาเพียง ๗ วัน ขบวนม้าเร็วของเจ้าฟ้าอุทุมพรก็มาถึงจวนเจ้าเมืองสงขลา

ตามที่นัดหมายในเวลาบ่ายคล้อย..

เจ้าเมืองสงขลาไม่รอช้า เนื่องจากสถานการณ์สูงงอม จึงกราบทูลรายงานแก่เจ้าฟ้าอุทุมพรทันที ..

“ ขณะนี้เอง ศรัทธา ยาทพ หรือ มกรรยา และ บุตร อยู่ในภาวะอันตรายมาก ฝ่ายตามล่า เริ่มแน่ใจ บริเวณที่หลบซ่อน เพียงแต่พวกเขา ยังชี้ชัดแหล่งหลบซ่อนตรง ๆ ไม่ได้ พวกเขามีกันประมาณ ๓ - ๔ คน แบ่งกำลังเฝ้ามองการเข้าออกของผู้คนในบริเวณนั้น กันตลอดเวลา เมื่อ ๓ วันก่อน กระหม่อมแอบไปดู ผอมโซ ทั้ง ๓ คน พ่อแม่ลูก โดยเฉพาะลูกสาวนั้น น่าสงสารมาก ยิ่ง รุ่ง ๆ อยู่เลย ”

“ ทุกคนอุทานออกมาด้วยความตกใจ ! ผู้หญิงรี ”

“ ไซ้ ๆ เด็กสาว อายุราว ๆ ๑๗-๑๘ ปี สวยคม ตั้งคนอิสลาม ”

“ ตอนนี้ หลบซ่อนตัวอยู่ที่ใดริ่ท่านเจ้าเมือง ”

“ หัวเขาแดง พระเจ้าค่ะ ไกล ๆ กับกูโบ ผังศพบรรพบุรุษ ของชาวอิสลาม อาจจักเป็นโชคดีขององศรัทธา ยาทพ และลูกเมีย ที่พระองค์ทรงมาทันงานวันพรุ่งนี้พอดี ”

“งานอันใดที่ท่านเจ้าเมือง และจกัเกี่ยวกับความโชคดีของสามคน พ่อแม่ลูกได้เฝ้าเฝ้า”

“ วันออกกรมฎอน พระเจ้าคะ เป็นพิธีสำคัญของชาวอิสลามที่หลังจากได้ถือศีลอดมาครบหนึ่งเดือนแล้ว จักอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาด แล้วสวมเสื้อผ้าที่สวยงาม ไปร่วมการละหมาดกันที่ลานกว้างซึ่งชาวอิสลามจำนวนมาก จักมาละหมาดกันที่กูโบ้นี้พร้อมกราบไหว้บรรพบุรุษกัน และในวันนั้น จักมีคนเข้าออกพลุกพล่านมาก เป็นโอกาสเดียวที่เราจักแฝงตัว เดินปะปนเข้าไปกับผู้คน เพื่อช่วยเหลือออกมา”

ทุกคนตั้งใจฟังเจ้าเมืองสงขลาพูด
“ เฝ้าเฝ้า...เราต้องรีบไปช่วย ”
สินพูดพร้อมกับเอามือไปคลำด้ามปืนที่ไหลออกมาที่ไหล่จากสายสะพายที่คาดไว้ทั้งตัว
ทุกคนหันไปมองที่สิน
“ กระสุนมีเท่าใดกัน เจ้าหนุ่ม ”
“ มากกว่า ๒๐ นัด ขอรับ ”

เจ้าฟ้าอุทุมพร มองสีหน้าท่าทางที่จริงจังของสิน พระองค์ทรงพอพระทัย เพราะทรงรู้ว่าสินได้รับการฝึกซ้อมมาอย่างดี เจ้าเมืองสงขลา จึงตอบสินด้วยท่าทางหนักแน่นเช่นกัน..

“ แน่นอน พ่อหนุ่ม พู้งนี้เราจักต้องรีบลงมือคืนนี้เราวางแผนกันให้ดี เชื่อแน่ว่าพวกเขาต้องคิดว่า พู้งนี้องครักษ์ทายาท จักหาทางออกมา เขาต้องเตรียมลงมือเช่นกัน”

“ เรา..ยังหวัง ๆ ว่าเราจักควบคุมสถานการณ์ลำบาก และเกรงว่า สามคนพ่อแม่ลูก จักเสี่ยงตายออกมา เพราะเห็นเป็นโอกาสเดียวที่จักรอด เราจักชิงลงมือก่อนได้เฝ้าเฝ้าไรกัน ”

สิน มีท่าทีคิดหนัก กับสิ่งที่ เจ้าฟ้าอุทุมพรตรัสเมื่อสักครู่

ทหาร ๑ ใน ๔ นาย ออกความเห็นว่..
“ จักเป็นไปได้หรือไม่ ว่าคืนนี้ เราจักหาทางส่งข่าวให้องครักษ์ทายาทรู้ว่าวันพู้งพวกเขาจักเข้าไปช่วย ”
“ จะเป็นการแหวกหน้าให้กูตื้นนะ เพราะคืนนี้ทางนั้นต้องจ้องเต็มที่อยู่แล้ว ” เจ้าเมืองสงขลาพูด

“ มันก็จริง สถานการณ์เฝ้าเฝ้านี้ไม่ว่าจักลงมือคืนนี้หรือ วันพู้ง มันก็เสี่ยงพอ ๆ กัน ดังนั้น คืนนี้ พวกเราจงนอนเฝ้ากันแต่หัวค่ำเถิด วันพู้ง เราจักลงมือกัน”
เจ้าฟ้าอุทุมพร ทรงสรุปในที่สุด

เมื่อทุกคนเข้าใจสถานการณ์เฝ้าเฝ้าแล้ว จึงได้แยกย้ายกันอาบน้ำและรับประทานอาหารมื้อเย็นตามสถานที่ที่เจ้าเมืองสงขลา จัดเตรียมไว้ให้

ก่อนแยกย้ายกันไปนอน เจ้าฟ้าอุทุมพรทรงเรียกทุกคนมานั่งวางแผนกันอย่างละเอียดอีกครั้ง และแยกย้ายกันไปนอนตั้งแต่ทุ่มกว่า ๆ เพื่อจะได้มีแรงตื่นตามเวลาที่วางแผนกันไว้..

คืนนี้ **เจ้าฟ้าอุทุมพร** กับ **สิน** นอนในห้องเดียวกันต่างหลับ ๆ ตื่น ๆ เพราะตื่นตื่นและกังวลกับสิ่งที่จะต้องพบเจอในวันพู้งนี้..

ใกล้ตี ๕ ได้เวลาตามที่วางแผนไว้ ม้าทั้ง ๖ ตัว ได้มุ่งหน้าไปยังกูโบ ประมาณ ๒๐ นาที ก็มาถึงที่หมายซึ่งอ้อมไปข้างหลังอีกเล็กน้อย ก็จะเป็นที่หลบซ่อนตัวขององครักษ์ทายาทและครอบครัว

เจ้าเมืองสงขลา บอกให้ทุกคนชะลอม้า และกำลังจะพาทุกคนนำม้าทั้งหมดเข้าไปซ่อนไว้ เพื่อจะเดินปะปนกับผู้คนอย่างไม่น่าสงสัย โดยแบ่งกันเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้..

กลุ่มที่ ๑ ประกอบด้วย เจ้าฟ้าอุทุมพร เจ้าเมืองสงขลา สิน และนายทหาร ๑ นาย โดยจะทำตัวเหมือนชาวบ้านเดินอ้อมไปข้างหลัง พร้อมเตรียมเสื้อผ้ามาให้องครักษ์ทายาทและครอบครัว ได้ผลัดเปลี่ยนเพื่อปลอมตัวออกมา

กลุ่มที่ ๒ ประกอบด้วย นายทหารทั้ง ๓ คน ให้ทำตัวกลมกลืนกับผู้ที่กำลังทยอยมา

ในขณะที่ม้าทั้ง ๖ ตัว กำลังถูกคนที่นั่งบนหลังคุมบังเหียน นำเข้าไปในที่หลบซ่อน เพื่อที่จะแยกย้ายกันทำหน้าที่ ซึ่งเวลานั้นเป็นจังหวะเดียวกันกับผู้คนเริ่มพลุกพล่านและหนาตา

ยังไม่ทันที่ทั้ง ๗ คน จะลงจากหลังม้าเปรี๊ยะ ๆ !! เสียงปืนดังขึ้น ๒ นัด มาแต่ไกล ฟังเสียงแน่ชัดว่ามาจากทางกูโบ

ด้วยสัญชาตญาณของเหล่าชายชาตินักรบ รู้ได้ตรงกันว่า ช้างหน้ากำลังเกิดอะไรขึ้น ต่างมองหน้ากัน

และหันหัวม้ากลับไปทาง กุโบ ..

“ไปเร็ว”

สิ้นเสียงของเจ้าฟ้าอุทุมพร ม้าทั้ง ๖ ตัว ถูกควมพุ่งไปยังกุโบ ที่อยู่ห่างเพียงไม่เกิน ๑๕๐ เมตร ด้วยความรวดเร็ว อึดใจเดียวก็มาถึงที่หมาย

ผู้คนวิ่งหนีกันอลหม่าน หญิงวัยประมาณ ๔๐ ปี นอนจมกองเลือดอยู่กับพื้น แต่ยังมีสติและลมหายใจ โบกมือไล่หลังเด็กสาว พร้อมส่งเสียงออกมาเป็นภาษาลาว ให้เด็กสาวรีบหนี อย่าได้เป็นห่วง

เด็กสาววิ่งด้วยความกลัวสุดขีด พร้อมทั้งหันหลัง มาดูบิดามารดา ด้วยความเป็นห่วง มารดา ยังส่งเสียง และโบกมือไล่ให้เธอรีบไป ในขณะที่บิดาของเธอกำลัง ต่อสู้กับชายอีก ๒ คน ด้วยท่าทางที่กำลังหมดทางสู้ เสียงปืนดังขึ้นอีก ๑ นัด ชายวัยใกล้ ๕๐ ทวดตัวลง กองกับพื้น เลือดเริ่มไหลออกมาจากตัวมากขึ้น ๆ สายตาเขามองไปที่บุตรสาวที่กำลังวิ่งหนีหัวซุกหัวซุน ชายนั้นได้รวบรวมแรงที่มี กอดขาชายอีกคนหนึ่งไว้ เพื่อไม่ให้ไล่ตามลูกสาวทัน ชายคนนั้นสะบัดขา หลุดจากการที่ถูกกอด แต่ได้สะดุดล้มลงกับพื้น ในขณะที่ชายอีกคน ถี้อปืน วิ่งไล่หลังเด็กสาวมา เหตุการณ์ซุลมุนวุ่นวาย ผู้คนวิ่งกันอลหม่าน ม้าทั้ง ๖ ตัว แดกตื่นกระจายคนทิศคนละทาง

ด้วยสัญชาติญาณ สิ้นกระโดดลงจากหลังม้า วิ่งเข้าไปหาเด็กสาว พร้อมชักปืนยิงใส่ชายที่กำลังถี้อปืน วิ่งไล่ตามเด็กสาวมา จนชายคนร้ายล้มลง ด้วยเป็นการยิงคนครั้งแรก พอคนร้ายล้มลง สิ้นรู้สึกสะดุ้งและใจหาย แต่ก็รีบคว้ามือเด็กสาว วิ่งออกมา และตรงไปที่ม้าที่เจ้าฟ้าอุทุมพรเตรียมท่าไว้รออยู่..

ชายอีกคนหนึ่งไม่รู้วิ่งมาจากไหน พอเห็น พวกตัวเองสะดุ้งล้ม ได้เหนียวใกล้ปืนใส่สองครีษทายาท และภรรยาที่ยังนอนหายใจแผ่วๆจมกองเลือดอยู่ อีกคนละนัดอย่างแม่นยำ กระสุนจะกะไหลจนทั้งสอง สิ้นใจแน่เมื่อก่อนจะวิ่งไล่ตามออกมา โดยมีชายที่สะดุ้งล้ม วิ่งตามออกมาติด ๆ และหยุดมองดูชายที่ถูกสิ้นยิง ยังนอนอยู่กับพื้น ชายที่ถูกสิ้นยิงนั้น ยังไม่ตาย กับตะโกนบอกเพื่อน ๒ คน ด้วยภาษาลาวว่า..

“รีบตามไปจัดการเด็กนั้น ถ้าจัดการเด็กนั้นไม่ได้ พวกเราก็จะถูกจัดการเอง”

ในขณะที่ สิ้น กำลังผลัดหญิงสาวนั้นขึ้นหลังม้า แล้วตัวเองก็กระโดดขึ้นตาม ชายทั้งสอง ก็ถี้อปืนวิ่งไล่สิ้นออกไป ทหาร ที่กระจัดกระจายอยู่ ๒ นาย มองเห็นได้ควมม้า มาสกัดชาย ๒ คน เกิดการต่อสู้กันพัลวัน

ทหารอีก ๒ นายวิ่งเข้ามา เห็นเจ้าฟ้าอุทุมพร สิ้น และ บุตรสาวขององค์รัชทายาท ฟังจะขึ้นม้าได้ จึงตะโกนบอก เจ้าฟ้าอุทุมพร ว่า..

“ พระองค์ทรงรีบไปเกิดพระเจ้าค่ะ มุ่งตรงไปยัง กรุงศรีอยุธยาไม่ต้องห่วงทางนี้ ”

เสียงปืนดังขึ้นอีกนัด เฉียดไหล่ของนายทหาร ที่กำลังต่อสู้กับสองคนร้าย นายทหารที่ควมม้าเข้ามาใหม่ รีบควมม้าจะเข้าพาดพันคนร้าย

ชายคนที่ถูกสิ้นยิงตะเกียกตะกายควมว่าเป็น ที่ตกอยู่ห่าง ๆ ได้ แล้วหันกระบอกปืนไปที่นายทหาร ที่กำลังควมม้าเข้าไป

สิ้น นั่งอยู่หลังม้ามองเห็น ได้ยิงปืนสวนกลับเข้าไป ถูกชายคนนั้นแน่เน็ง และคิดว่าควมนี้คงไม่รอดแน่ สิ้นบอกกับพระเจ้าอุทุมพรว่า..

“ พระองค์ทรงพาเธอรีบหนีไปเกิดพระเจ้าค่ะ

กระผมจักลงไปช่วย ทหาร ”

สิ้น พุดจบ เจ้าเมืองสงขลา ได้ควมม้าเข้ามาพร้อมกับ โบกมือและตะโกนบอก เจ้าฟ้าอุทุมพร ว่า..

“ พระองค์ กับ เจ้าหนูม ทรงรีบพาเธอเข้ากรุงศรี เกิดพระเจ้าค่ะ ทางนี้กระหม่อมจักจัดการเอง ”

เจ้าฟ้าอุทุมพร และ สิ้น คลายความกังวล รีบควมม้า มุ่งหน้าสู่กรุงศรีอยุธยา ทันที เด็กสาวนั่งตรงกลาง โดยมี สิ้น ถี้อปืนบ้องอยู่ข้างหลัง นำธิดาขององค์รัชทายาท มุ่งหน้าหมายไปยัง..กรุงศรีอยุธยาธาธานี

แรกออกจากที่เกิดเหตุ เจ้าฟ้าอุทุมพรหรือ ต่อมาทรงได้เลื่อนพระยศเป็น กรมขุนพรพินิต ควมม้าเร็วอย่างสุดฤทธิ์ เพื่อจะออกจากตรงนี้ ไปให้ไกลที่สุด โชคดีที่ม้าศึกตัวนี้สูงใหญ่แข็งแรงบึกบึน จึงแบกรับน้ำหนักของคนทั้งสามได้ กระทั่งเข้าสู่ป่าใหญ่ ห่างไกลจากที่เกิดเหตุ ทรงคิดว่าปลอดภัยแล้ว

จึงหยุดพักม้า เพื่อตั้งหลัก

หญิงสาวทุดตัวลงกองกับพื้นใต้ต้นไม้ใหญ่ เธอร้องไห้ปานจะขาดใจ ลูกตาของเธอแดงก่ำซ้ำเลือดรอบดวงตาบนล่างบวมแฉงจนปิดดวงตาที่คมโตๆของเธอ ให้เด็กลงจนเห็นได้ชัด เธออยู่ในอาการเศร้าสลดหมดแรง เหมือนคนกำลังจะสิ้นใจ

เจ้าฟ้าอุทุมพร และ สิ้น สงสารเธออย่างจับใจ เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นกับเธอมาหมาดๆ มันรุนแรงเกินจะเยียวยา เธอนั่งกอดเข่า เอาหน้าซบกับหัวเข่าตัวเอง ตัวสั่นเทา เหมือนคนขาดสติ หวาดกลัว หัวใจชายชาตินักรบ ทั้งสองยังปวดร้าวเมื่อเห็นสภาพเธอ

เจ้าฟ้าอุทุมพรทรงพระดำเนนเข้าไปทุดตัวลงนั่งข้างๆ โอบกอดเธอไว้แน่น เหมือนอยากจับความเจ็บปวดออกจากหัวใจ เธอไม่ไหวติงด้วยคงรับรู้ได้จากหัวใจว่า ชายทั้งสองหวังดี น้ำตาเธอยังไหลรินจนกรมขุนพรพินิตรับรู้ได้ว่ามีน้ำอุ่นหยดลงมาที่แขนของตน ความสงสารยิ่งทวีขึ้นกรมขุนพรพินิต กระซิบกอดเธอแนบแน่นยิ่งขึ้น ความรู้สึกอบอุ่น เริ่มมีขึ้นในหัวใจเธอ..

สิ้น เดินไปเอาเสื้อที่มัดไว้บนหลังม้า พร้อมอาหาร และน้ำ ที่เจ้าเมืองสงขลาจัดเตรียมให้ลงมา แล้วเดินย่องเบา ๆ เข้ามาปูไว้ข้าง ๆ กรมขุนพรพินิต และหญิงสาว สิ้น..ดีใจ และ โลงใจ ที่เห็นหญิงสาวในอ้อมกอดของกรมขุนพรพินิต ดูสงบนิ่งและคลายความหวาดกลัวลง สิ้น นึกชมในใจว่า กรมขุนพรพินิต แก้ปัญหาของหญิงสาวได้ดี ถ้าเป็นตัวเองคงทำแบบนี้ไม่เป็น สิ้น วางอาหาร และน้ำที่เสื้อ แล้วเดินไปเล่นกับม้า เพราะไม่อยากรบกวนความรู้สึกของหญิงสาวที่กำลังได้รับการถ่ายทอดความอบอุ่นจาก กรมขุนพรพินิต

สิ้น ชอบม้าตัวนี้มาก สิ้นลูบหัวม้า และเดินลูบคลำไปทั่วตัว ในขณะที่เดียวกัน ใจหายแว็บ อุทานในใจว่า “เรายิงคนตาย” สิ้นคิดในใจ แม้เขาจะมีปืน และฝึกยิงมาอย่างเชี่ยวชาญ แต่เขาก็ไม่เคยคิดอยากใช้มันประหารใคร แต่ถ้าววันนี้ เขาไม่ยิงหญิงสาวคนนี้ และนายทหารอีกนาย ก็จะต้องตาย สิ้น ถอนหายใจเฮือกใหญ่ แล้วเดินกลับมา ได้เห็นกรมขุนพรพินิต คลายหญิงสาวออกจากอ้อมกอด

และพากันเข้ามานั่งบนเสื่อที่ปูไว้ สิ้น นั่งลงตรงข้ามหญิงสาวนั้น เธอมองหน้ากรมขุนพรพินิต และ สิ้น ด้วยแววตาที่บ่งบอกถึงความซาบซึ้ง ก่อนจะพูดออกมาเป็นภาษายาวี ที่กรมขุนพรพินิต และ สิ้น พังไม่รู้เรื่อง

เธอแสดงความเคารพตามแบบชาวอิสลาม สิ้น ยกมือไหว้ตอบกลับ ด้วยความสุภาพและให้เกียรติ ส่วนกรมขุนพรพินิต นั้น ได้ตอบกลับเธอด้วยการลูบศีรษะเบา ๆ ด้วยความเมตตา

สิ้น ถึงแม้จะตัวโตมากจนดูเหมือนผู้ใหญ่ แต่ก็มียุ่่น้อยกว่าเธอ ๖-๗ ปี ส่วนกรมขุนพรพินิตนั้นอายุมากกว่าเธอราว ๕-๖ ปี

กรมขุนพรพินิต ยื่นอาหารและน้ำดื่มให้เธอ เธอรับไว้ แต่ไม่มีทีท่าว่าเธอจะกิน กรมขุนพรพินิต และ สิ้น จึงกินให้เธอดู และพยายามคะยั้นคะยอให้เธอกิน เธอมองอาหารที่อยู่ในมือตัวเอง น้ำตาเธอไหลพรากออกมา ทำเอากรมขุนพรพินิต และ สิ้น ต้องวางอาหารที่กำลังกินลงทันที กรมขุนพรพินิตทรงรู้ว่าเธอกินไม่ลง แต่ก็ต้องการให้เธอกิน เพราะตั้งแต่เช้าเธอยังไม่มีอาหารตกท้อง กว่าจะถึงกรุงศรีฯ ระยะทางยังอีกยาวไกลนัก จึงได้จับอาหารใส่ปากหญิงสาว เธอจึงยอมกินอาหารด้วยตัวเอง ทั้งสองคนจึงยิ้มออก

หญิงสาวนั้นแม้จะดูเศร้าสลดและดวงตาแดงก่ำ บวมเป่งอยู่ แต่เธอก็ดูดีขึ้นบ้าง จากการดูแลของสองชายหนุ่ม

เธอ..พูดภาษาไทยไม่ได้ ทั้งกรมขุนพรพินิต และสิ้น จึงยังไม่รู้จักชื่อและเรื่องราวของเธอ จะรู้ก็เพียงเธอเป็นบุตรสาวขององค์รัชทายาท เจ้าฟ้าอุทุมพร และ สิ้น จึงเรียกเธอว่า “เจ้านาง” แต่ไม่ว่าเธอจะเป็นใครถึงตอนนี้งกรมขุนพรพินิตและสิ้น ก็ไม่สามารถทอดทิ้งเธอได้ และเธอก็เช่นกัน แม้ว่าเธอจะไม่รู้ว่าชายหนุ่มสองคนเป็นใคร เธอก็ต้องไปกับเขาในทุกที่ เพราะขณะนั้นในโลกนี้เธอมีเขา ๒ คนเท่านั้น..

ในขณะที่นั่งกินข้าวกัน สิ้น มองเห็นกระเป๋าทูหนึ่งวางอยู่ข้างเธอ สิ้นจำได้ว่า เป็นกระเป๋าทูที่เธอถือตอนวิ่งหนีคนร้าย สิ้น ดีใจที่เธอมีสติและรักษากระเป๋าทูไว้ได้ สิ้น หันไปบอกกรมขุนพรพินิตให้มองดูกรมขุนพรพินิต จึงขอเธอดู เผื่อมีหลักฐานอะไรที่จะทำ

รู้เรื่องราวของเธอมากขึ้น เธอยื่นกระเป๋าให้แต่โดยดี
กรรมขุนพรพินิต เปิดดู ปรากฏว่าในกระเป๋านั้น
มีเครื่องประดับที่มีค่าของคนชั้นสูง ๓ ชุด แต่ละชุดมี ๓ ชิ้น
รวมเป็น ๙ ชิ้น และมีตราสัญลักษณ์เหมือนตราแผ่นดิน
แต่สลักเป็นภาษาขอม และพบกระดาษอีกแผ่นหนึ่ง
พับเป็นพับเล็ก ๆ ยัดไว้ในซอกกระเป๋า คลื่นออกมาดู
เป็นจดหมายที่เขียนด้วยภาษาขอมเหมือนกันทั้งกรรมขุนพรพินิต
และ ลิน ต่างอ่านไม่ออก กรรมขุนพรพินิต จึงตรัสว่า..

“เจ้าพระยาจักรี จักเป็นผู้บอกเรื่องนี้แก่เรา ”

กินข้าวปลาอาหารเสร็จ ก็เวลาใกล้บ่ายโมง
กรรมขุนพรพินิตทรงลี้เลพระทัยว่า จะไปกันต่อ หรือ
รอให้ทหารตามมาถึงก่อน เพราะสงสารม้า ที่จะต้อง
แบกรับน้ำหนักคนถึงสามคน

“อีกไม่นานทหารคงจักมาถึง พระเจ้าคะ เพราะ
เขาห่วงพระองค์ คีตกตรงนั้น คงไม่ยี้ดเยื่อ เพราะ
เจ้าเมืองสงขลา ก็อยู่ที่นั่นด้วย หากเราเดินทาง
ล่วงหน้าไปก่อน ก็คงจักยังไปไม่ได้ไม่ถึงไหน
ทหารก็จักตามมาทัน พระเจ้าคะ”

กรรมขุนพรพินิตยอมทำตามที่ลินเสนอแต่มีข้อแม้ว่า..
หากป้ายคล้อย ทหารยังไม่มาถึง หมายความว่า
อาจเกิดอะไรใหญ่โตขึ้น เราจักต้องมุ่งหน้าไปที่พัทลุง
เพื่อขอความช่วยเหลือจากเจ้าเมือง

ในขณะที่ทั้งสองนั่งสนทนากัน หญิงสาวยังนั่ง
เหม่อลอย และซึ้งเศร้า กรรมขุนพรพินิตจึงเอื้อมมือไป
แตะแขนของหญิงสาวเบา ๆ ทำให้เธอสะดุ้งตื่นได้สติ

เวลาผ่านไปประมาณครึ่งชั่วโมง เสียงฝีเท้าม้า
วิ่งมาแต่ไกลและดังใกล้เข้ามาทุกขณะ ลินออกไปดู
มองเห็นทหาร ๒ นาย กำลังควมม้าตามกันมา ลิน ทั้งดีใจ
ที่เห็นทหาร ๒ นายกลับมา ขณะเดียวกันก็ตกใจ
ที่ไม่เห็นทหารอีก ๒ นาย กลับมาด้วย จึงรีบกลับเข้ามา
กราบทูลรายงานเจ้าฟ้าอุทุมพร

ทหารทั้ง ๒ มาถึง รับกราบทูลรายงานเหตุการณ์ว่า..
คนร้ายเสียชีวิต ๑ ราย อีก ๒ คน วิ่งหลบเข้าไปในฝูงชน
ระหว่างการต่อสู้ พวกตนและเจ้าเมืองสงขลา กลัวว่า
ประชาชนจะถูกหลุมหลง จึงไม่ตามไป เพราะคนร้ายกลุ่มนี้
ไม่ทำร้ายผู้อื่น นอกจากองครักษ์ทนายและครอบครัว
ส่วนฝ่ายเรา ทหารถูกยิงที่แขนบาดเจ็บเล็กน้อย

๑ ราย ถ้าจะกลับมาพร้อมกันก็ได้ แต่เนื่องจาก
ท่านเจ้าเมืองสงขลา จะจัดการพระศพ ขององครักษ์ทนาย
และภรรยา จึงขอให้ทหารเรา ๒ นาย อยู่ช่วยจัดการ
งานพระศพ โดยมีทหารบาดเจ็บอยู่ด้วย เพราะจะได้ดูแล
แผลให้ดีกว่า

เจ้าฟ้าอุทุมพร ทรงดีพระทัยที่ทหารของตนไม่ได้
รับอันตรายมาก ทรงสั่งให้ทหารทั้งสองพักม้า และ
กินอาหารจืดนี้ก่อน ป้ายคล้อยจึงค่อยออกเดินทางต่อ
ระหว่างที่ทหารทั้งสองนาย นั่งพักและกินอาหาร
ลินได้เดินสำรวจม้าทั้ง ๓ ตัว ลินชอบม้าเอามาก ๆ
เดินวนเวียนอยู่ที่ม้า ๓ ตัว ลูบหัวตัวโน้น ลูบหัวตัวนี้
ทั้งเดินไปเก็บหญ้าเก็บใบไม้มาเย็บใส่ปากให้ม้ากิน
เจ้าฟ้าอุทุมพร เริ่มจะรู้แล้วว่าลินชอบม้าจริง ๆ

ป้ายคล้อย ทุกคนเตรียมจัดขบวน ม้าทั้งสามตัว
เตรียมพร้อม

ม้าตัวที่ ๑ ซึ่งโดยเจ้าฟ้าอุทุมพรและมีหญิงสาวนั่งข้างหลัง
ลินเดินมาแสดงท่าทางให้เธอรู้ว่า เธอต้องถอดเอาคนขี่
ให้แน่นอน ถ้าไม่เช่นนั้นจะได้รับอันตราย แต่ลินลืมไป
เธอเป็นธิดา ขององครักษ์ทนาย เรื่องนั่งหลังม้า หรือ
ขี่ม้า เธอคุ้นเคย เธอคล้องแคล้วว่องไวในการนั่งหลังม้า
และทำอย่างถูกวิธี ทุกคนมองเห็นแล้วเบาใจ

ม้าตัวที่ ๒ ซึ่งโดยทหารอีกหนึ่งนายและมี ลิน นั่งข้างหลัง
ม้าตัวที่ ๓ ทหารอีกนายหนึ่งขี่ และชนเสปียง

ม้าตัวที่ ๑ พุ่งออกไป ตัวที่ ๒ และ ๓ ก็พุ่งตาม
เป้าหมาย คือกรุงศรีอยุธยาธานี

ระหว่างการเดินทาง ขบวนจะพักม้าและทานอาหาร
ตามความจำเป็น กว่าจะถึงพระบรมมหาราชวัง
กรุงศรีอยุธยา ก็เป็นเย็นวันที่ ๘ ของการเดินทาง
ซึ่งช้ากว่าตอนขาไป ๑ วัน

โปรดติดตามตอนต่อไป..

เสนาธิการ

ฟรีกไฟสงคราม

บัญชา ชวาลศิลป์

ต่อจากเล่มที่ 87 ตอนที่ 3

“พิภพกับพีชามาแล้ว...”

นับดาวลูกจากเก้าอี้สนามแล้วเดินไปต้อนรับ นายทหารหนุ่มทั้งสองซึ่งอยู่ในชุดลำลองสบาย ๆ อาทิตยาหันไปมองตาม สายตาที่สับสนแววบางอย่าง ที่รับรู้กันเพียงเธอกับผ่านภพเท่านั้น แต่เพียงชั่วครู่ จนไม่มีใครทันสังเกต ลลิตากับอาทิตยาก็มือไหว้ชายหนุ่มทั้งสองอย่างสุภาพ

“ขอโทษครับที่ให้คายนาน ไม่ใช่มีว่แต่งหน้า ทาปากนะครับ เพิ่งตรึงจากบักซีได้มาถึงก็อาบน้ำ เปลี่ยนเครื่องแต่งตัวนี่แหละ...” ชายชาวยุโรปกล่าวออกตัว ขณะที่ผ่านภพเพียงส่งยิ้มพร้อมพยักหน้ายืนยัน

บรรยาการคริมน้ำเจ้าพระยาแห่งบ้านอภิบาลภูวดล ยังคงสงบและสดชื่นเหมือนทุกครั้งคราว สายลมพัดผ่าน นำความชุ่มชื้นจากแม่เจ้าพระยามาสู่ม่านพยับสายตา ไปยังบริเวณที่เคยเป็นบ้านน้อยริมน้ำแล้วก็ทวนรำลึก ไปถึงเรื่องราวของประสบการณ์สื่อสารข้ามภพ

ย้อนมิติแห่งกาลเวลาซึ่งแม้จนบัดนี้ก็ไม่อาจค้นหา คำตอบได้ ช้ำยังนำไปสู่เงื่อนไขแห่งปริศนาใหม่ระหว่าง หญิงสาวในอดีต-ศตวรรษกับหญิงสาวคนปัจจุบัน อาทิตยาอีก

“คิดถึงบ้านริมน้ำหรือคะ พิภพ” นับดาวสังเกตเห็น

“ครับ...” ผ่านภพยอมรับ “หนึ่งปีเต็ม ๆ ที่ได้อาศัย ทำให้คิดถึงและอดใจหายไม่ได้...” ผ่านภพตอบ นับดาวสังเกตเห็นแววคำถามในดวงตาของลลิตา และอาทิตยาก็จึงเล่าเรื่องราวย่อ ๆ ครั้งผ่านภพเข้าพักระหว่างเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเสนาธิการทหารบก หญิงสาวรับฟังอย่างสนใจ

“ความจริงวันนี้ลลิตาเขาอยากเป็นเจ้าภาพ เลี้ยงขอบคุณที่ทั้งสองที่ช่วยดูแลน้องทิตยา แต่พีมีเวลาไม่มากนัก พงษ์นี่ก็ต้องกลับแล้ว ดาวจึงชวน มาทานที่บ้านพร้อมหน้าพร้อมตากันเสียทีเดียว” ลลิตา

เสนาธิการ เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

กับอาทิตยาพยักหน้าช่วยยืนยัน นับดาวจึงหันไป
ทำหน้าที่เจ้าของบ้านที่ดีด้วยการตักกับแก้ม
ให้ผ่านภพเป็นปฐมฤกษ์

“ตีเมเบียร์ก่อน ยังไม่ทานข้าวใช่ไหมคะ...” เธอหันไป
ถามพี่ชายซึ่งได้รับคำตอบด้วยการยกแก้วเบียร์ในมือ
ขึ้นจิบด้วยท่วงท่าผ่อนคลาย ผ่านภพรีบกล่าวขอบคุณ
หญิงสาวด้วยความเกรงใจ ชายชาวยุเห็นดังนั้น
จึงหยอกเย้าว่า “ไม่เห็นตักให้พี่ชายตัวเองบ้างเลย

“ ก็ พี่ ช า ย เป็น เจ้า ของ บ้าน อยู่ แล้ว ”
นับดาวมีท่าเงินอายเล็กน้อย “พี่ภพเขาเป็นแขกนี่นา”
ทำเอาชายชาวยุหัวร่อลั่นด้วยความเอ็นดู

อาทิตยาเฝ้ามองภาพความสนิทสนมระหว่าง
ผ่านภพกับนับดาวด้วยความรู้สึกแปลก ๆ
ซึ่งไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน แต่ก็รีบกลับเกลื่อนแล้วหันมา
ให้ความสำคัญกับการสนทนาที่เริ่มออกรส

กลิ่นหอมอ่อน ๆ ของดอกกลิ่นทมแผ่มากับสายลม
เย็นชื่นยามค่ำ เบื้องบนท้องฟ้าสว่างนวลด้วยแสง
แห่งดวงจันทร์ที่โผล่พ้นขึ้นมาจากขอบฟ้า...

จากวันที่พบกัน ณ บ้านริมน้ำคืนนั้น เมื่อลาจากกัน
ผ่านภพกับอาทิตยา ก็เขียนจดหมายถึงกันบ่อยครั้งขึ้น
จนกลายเป็นกิจวัตรประจำวันเรื่องราวมากมาย
ผ่านตัวหนังสือทำให้ต่างฝ่ายต่างรับรู้ในกันและกัน
ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ความสนิทสนมยิ่งเพิ่มทวี เรื่องราว
ที่แลกเปลี่ยนถึงตอนนี้มีได้จำกัดอยู่เฉพาะเรื่องใกล้ตัว
เหมือนครั้งที่รู้จักกันใหม่ ๆ เท่านั้น ทั้งสองจึงกลายเป็น
เสมือ่นเพื่อน คู่คิดที่มีปัญหาติดค้างอันใด
ก็ให้วุ่นให้ช่วยขบคิด

เมษายน ๒๕๒๓

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๖๖/๒๓ เรื่องการต่อสู้
เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๓

หรือที่เรียกกันติดปากว่า คำสั่ง ๖๖/๒๓ ได้สร้าง
ความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในสังคมไทยต่อปัญหาหลัก
ของชาติที่ยืดเยื้อกันมาช้านาน โดยเฉพาะตั้งแต่
วันเสียงปืนแตกของ พคท. เมื่อ ๗ สิงหาคม ๒๕๐๘
นำไปสู่การต่อสู้ด้วยอาวุธระหว่างคนไทยด้วยกันเอง
ซึ่งยืดเยื้อยาวนานที่สุดในสังคมไทย

คำตอบเรื่องการยุติการล้างผลาญกันเองระหว่าง
คนไทยกำลังเริ่มบทแรก...

“ทิตยาเชื่อแล้วค่ะว่าสังคมไทยมีทางออกสู่ความเป็น
ประชาธิปไตยโดยไม่ต้องหลังเลือด” หญิงสาวกล่าวกับ
นายทหารหนุ่มที่นั่งอยู่เบื้องหน้าอย่างเชื่อมั่น

“พี่ก็คิดเช่นนั้น” ผ่านภพตอบด้วยน้ำเสียง
เช่นเดียวกัน “ถึงตอนนี้จากคำสั่ง ๖๖/๒๓
ทำให้พี่และพวกเราได้เข้าใจสภาพสังคมที่เป็นจริง
โดยเฉพาะเรื่องของความไม่เป็นประชาธิปไตย
ที่เข้าใจแล้วว่าทำไมคนหนุ่มคนสาวปัญญาชนและ
ผู้ที่เรียกตัวเองว่าผู้รักชาติรักประชาธิปไตยถึงเข้าไป
จับอาวุธต่อสู้กับรัฐบาล

“มาถึงตอนนี้ เมื่อรัฐบาลยอมรับความไม่เป็น
ประชาธิปไตยแล้ว ออกคำสั่งนี้มาทำให้ข้าราชการ
และประชาชนช่วยกันสร้างประชาธิปไตยตามแนวทาง
สันติโดยไม่ต้องฆ่าฟันกันอีก พี่ก็เชื่อว่าพี่น้องของเรา
ที่เคยเป็นศัตรูกันมากก็คงไม่จำเป็นต้องใช้แนวทางการสู้
ด้วยอาวุธเพื่อให้ได้มาซึ่งประชาธิปไตยอีกต่อไปแล้ว...”
เขากล่าวช้า ๆ อย่างมั่นใจจากบทสรุปที่ผ่านการศึกษา
และใคร่ครวญอย่างหนักนับแต่ได้รับคำถาม เรื่อง
ความเป็นประชาธิปไตยของหญิงสาว

“จากนี้ทิตยาขอเป็นส่วนหนึ่งในขบวนการ
ปฏิวัติประชาธิปไตยตามแนวทางสันติ เพราะ
แนวทางปฏิวัติด้วยอาวุธของ พคท. ไม่มีความจำเป็น
สำหรับบ้านเมืองเราอีกแล้ว จริงไหมคะ”
ผ่านภพพยักหน้าเห็นด้วย

“ทิตยาครับ...” ผ่านภพกล่าวอย่างนุ่มนวล “ที่ผ่านมามีแม่พี่จะมีความรู้สึกดี ๆ เพียงใดกับน้อง แต่ดูเหมือนเรื่องราวความเชื่อมั่นในอุดมการณ์ที่แตกต่างกันระหว่างเราจะเป็นกำแพงขวางกั้นอยู่ตลอดเวลา มาถึงตอนนี้พี่เชื่อแล้วว่า กำแพงนั้นถูกทำลายลงไปแล้ว...” หญิงสาวพยักหน้าช้า ๆ สายตาที่สอดประสานถ่ายทอดความรู้สึกล้ำลึก

ชายหนุ่มเอื้อมมือไปเกาะกุ่มมือหญิงสาว ถ่ายทอดความรู้สึกดี ๆ ที่ไม่มีกำแพงกั้นอีกต่อไป อาทิตยาไม่ขัดขึ้น ความสุขใจแผ่ซ่านไปทั่วร่างกายและจิตใจ

ไม่มีคำกล่าวใด ๆ ่ต่อไปอีกจากชายหนุ่มและหญิงสาว

“รายงานข่าวลับจากสายข่าวจังหวัดตรังครับ...” เสมียนยุทธการกล่าวพร้อมยื่นซองเอกสารตราครุฑหน้าหนักสีน้ำตาลเข้มที่มีตราประทับ ‘ลับที่สุด’ ให้พันโทผ่านภพซึ่งนั่งอยู่หลังกองเอกสารบนโต๊ะทำงาน กองบัญชาการกองทัพภาคที่ ๔

เอกสารรายงานข่าวและภาพถ่ายประกอบในซองลับที่สุดทำให้เขาถึงกับตัวชา...

อาทิตยาก้าวเดินมาหยุดหน้าคลินิกแห่งนั้นอีกครั้งหนึ่ง...

ทุกอย่างยังคงอยู่ในสภาพเดิมเหมือนเมื่อเกือบ ๓ ปีที่ผ่านมาครั้งที่ตนเองยังคงอยู่ในสภาพนักรบ ทพท. และต้องเข้ามารักษาและเวชภัณฑ์จากแนวร่วม หมอสามีภรรยาคู่นี้อยู่บ่อยครั้ง รวมทั้งต้องมาพักพิงอยู่นานนับสัปดาห์ระหว่างนำตัวภรรยาเข้ามาเข้ารับการรักษาหลังจากได้รับบาดเจ็บเกือบเอาชีวิตไม่รอดจากแรงระเบิด

หลังผ่านมาตรการนิรโทษกรรมของทางราชการ และกลับไปศึกษาต่อที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแล้ว

อาทิตยากับภรรยา ยังคงติดต่อกันอยู่ตลอดเวลาทางจดหมายและข่าวคราวที่ฝากมากับสหายนักศึกษาบางคน ที่เดินทางเข้ากรุงเทพฯ ทำให้หญิงสาวได้รับทราบความสำเร็จทางการเมืองและทางการทหาร จากผลงานของเขตงานค่ายเขาแก้ว ซึ่งส่วนใหญ่ ล้วนมาจากการนำของภรรยาเกือบทั้งสิ้น แม้ภรรยาจะยังคงมุ่งมั่นกับงานปฏิบัติทำให้ห่างเหินกันไป แต่ความรักความคิดถึงที่มีต่อหญิงคนรักก็ไม่มีวันลดน้อยถอยลง

ภรรยาได้รับผิดชอบที่ต้องแบกรับเพิ่มขึ้นทุกขณะ ทำให้เขายังหมดโอกาสที่จะทำงานแล้ว เดินทางเข้ากรุงเทพฯ บ้างอย่างเพื่ออนสหาย ดังนั้นเมื่อถึงจุดสิ้นสุดของความอดทน ภรรยาจึงตัดสินใจเขียนจดหมายซึ่งทำให้อาทิตยาต้องเดินทางกลับมาয়จังหวัดตรังอีกครั้ง จุดนัดพบก็คือคลินิกแห่งนี้ซึ่งทั้งสองเชื่อว่าปลอดภัยที่สุดแล้ว

แน่นอน...อาทิตยาไม่ได้แสร้งพรายให้ผ่านภพทราบถึงการเดินทางลงใต้ครั้งนี้...

เคาะประตูตามสัญญาณนัดหมายที่ภรรยาแจ้ง ในจดหมาย คู่หนึ่งเสียงถอดกลอนก็ดังลอดออกมา บานประตูค่อย ๆ แง้มขึ้นอย่างระมัดระวังเมื่อเห็นใบหน้าของผู้มาเยือนชัดเจน บานประตูก็เปิดกว้างออก อาทิตยาเหลียวมองไปรอบตัวอีกครั้งเพื่อความมั่นใจ แล้วเร็นตัวผ่านบานประตูเข้าไป

พอสายตาปรับเข้ากับควมมืดสลัวเบื้องหน้า ภาพของภรณาก็ค่อย ๆ ปรากฏชัดต่อสายตา ชายหนุ่มมิได้เปลี่ยนแปลงไปมากนักในสายตาของอาทิตยา ผอมยาวขึ้นบ้าง ใบหน้าเกรียมเข้มมากขึ้น รูปร่างซบลงเล็กน้อยส่วนนัยน์ตาคมปลาบคูนัยน์ตานั้นยังคงเปี่ยมแวแห่งความรักไม่เปลี่ยนแปลง

อาทิตยายื่นมือไปให้ภรรยาเกาะกุ่มด้วยความเต็มใจ...

บานหน้าต่างชั้นบนของห้องแถวฝั่งตรงข้ามค่อย ๆ ปิดลงตามเดิมเมื่อหญิงสาวคนนั้นเร็นกายผ่านเข้าไป ในประตูคลินิกซึ่งเป็นเป้าหมายของการเฝ้าตรวจ ชายลึกลับหลังบานหน้าต่างค่อย ๆ ลดกล้องถ่ายรูปพร้อมเลนส์ขยายกำลังสูงในมือลงอย่างพึงพอใจกับภาพที่เพิ่งบันทึกไว้ได้

ผ่านภาพวงเอกสารรายงานข่าวในมือลงกับพื้นโต๊ะทำงานแล้วยกกองภาพถ่ายขาวดำในมือขึ้นมาดูอีกครั้ง ทุกภาพคมชัด

ภาพของชายหนุ่มคนหนึ่งที่ยังรายงานระบุว่าคือ สหายจริง เป็นสหายระดับนำของเขตงานพัทลุงที่กำลังเดินเข้าไปในคลินิกแห่งนี้ ติดตามมาด้วยภาพของหญิงสาวที่เขาไม่เคยคาดคิดว่าจะมาปรากฏตัวในสถานที่แห่งนี้อีกแล้ว...อาทิตยา

อ่านรายงานประวัติบุคคลโดยละเอียด สหายจริงหรือชื่อจริงของธรณิน อดีตผู้นำนักศึกษาธรรมคำแหง เข้าป่าร่วมกับ ทปท. เขตงานค่ายเขาแก้วหลังเหตุการณ์นองเลือดที่ธรรมศาสตร์ ผลงานโดดเด่นทั้งทางด้านการเมืองและการทหารในเขตงานพัทลุง และเป็นสหายนักศึกษาเพียงไม่กี่คนที่ได้รับการยอมรับจากสหายชาวนาในความสามารถทางการทหาร

จากรายงานความเคลื่อนไหวที่มีการบันทึกวันเวลาของเหตุการณ์ไว้อย่างละเอียด ปรากฏว่าธรณินเข้าไปในคลินิกแห่งนี้ก่อนหน้าอาทิตยาเพียงไม่กี่ชั่วโมง นั่นไม่สามารถตีความเป็นอย่างอื่นได้นอกจากต้องมีการนัดหมายไว้ล่วงหน้า

วินาทีแรกที่ทราบเรื่องราวทั้งหมดอย่างแน่ชัด ผ่านความรู้สึกเจ็บปวดอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนในชีวิต...

ไม่ใช่เรื่องราวในความรับผิดชอบตามหน้าที่ของตน เมื่อหญิงสาวอดีตนักรบ ทปท. จะเปลี่ยนใจกลับไปร่วมงานปฏิวัติอีก แต่เป็นการพบปะกันระหว่างหญิงสาว

ที่เขามีความรู้สึกพิเศษกับชายหนุ่มคนอื่นที่ทำให้เขารู้สึกเจ็บลึกในหัวใจ

ผ่านเวลาของการคบหาสนิทสนมกันมากกว่าปี แม้จะยังไม่เคยปากว่ารักแก่กัน แต่ความรู้สึกดี ๆ เป็นพิเศษที่ให้แก่กันนั้นมันมีความหมายเสียยิ่งกว่าพูดด้วยวาจา ไม่ใช่คิดเข้าข้างตนเอง แต่การตอบรับจากหญิงสาวต่อท่าทีของเขานั้นมันชัดเจนแล้ว มันคือความรัก

แต่ทำไมเธอจึงต้องลักลอบมาพบปะกับชายหนุ่มผู้นี้ ?

ทำไมเธอจึงไม่บอกให้เขาทราบ ทั้ง ๆ ที่สนิทสนมและผูกพันเพียงนี้ ทุกข์สุขในใจของแต่ละฝ่าย ทั้งเรื่องส่วนตัว ทั้งเรื่องส่วนรวม เรื่องอุดมการณ์ที่ผ่านมาต่างเปิดเผยแก่กันจนหมดสิ้น แล้วทำไมเดินทางมาที่ตรงครั้งนี้จึงต้องปิดบัง ?

มองกันในแง่ดี อาจเพราะสหายจริงที่เธอเดินทางมาพบยังมีสภาพเป็นคู่ศึกกับทางราชการยังเป็นผู้กระทำผิดตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ ยังเป็นศัตรูโดยตรงของกองทัพ ดังนั้น เธอจึงไม่อาจเปิดเผยการมาพบปะครั้งนี้ให้เขาทราบได้...

อยากให้เหตุผลเป็นเช่นนี้เพื่อว่าจะได้ไม่ต้องเจ็บแปลบที่หัวใจ

แต่ถ้าไม่ใช่แล้ว...

อาทิตยากับธรณินเป็นอดีตนักศึกษาและเข้าป่ามาอยู่ในเขตงานเดียวกัน ทั้งสองมีความสัมพันธ์อะไรเป็นพิเศษต่อกันนอกเหนือไปจากความเป็นสหายร่วมอุดมการณ์หรือไม่ กลายเป็นปริศนาแห่งหัวใจที่เขายังไม่สามารถตีแตก...

(โปรดติดตามฉบับหน้า)

เสนาศึกษา

รุกขมรดกของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ใต้ร่มพระบารมี

พ.อ.หญิง ผศ.ดร. กฤตยาภรณ์ เจริญผล

“รุกขมรดก”
 ยงเหย้ายงย่านผ่านยุคสมัย
 แม่ใหญ่ พ่อใหญ่ แผ่ไพศาล
 ให้ร่มให้เย็นเป็นตำนาน
 ให้ลูกให้หลานกาลเวลา
 แม่พระธรณีเนรมิต
 ศักดิ์สิทธิ์สูงศักดิ์สืบรักษา
 หยั่งรากฝากใบให้ชีวา
 คุณค่ามรดกของแผ่นดิน

ประพันธ์โดย เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
 ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ พ.ศ. 2536

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 1 คือ ต้นประดู่อังสนา

เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2529 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (ร.จ.ปร.) แห่งใหม่ ณ จังหวัดนครนายก ประทับยืนตรวงจพลสวนสนาม และพระราชทาน พระบรมราโชวาทแก่ข้าราชการ และนักเรียนนายร้อย จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรอาคารและสถานที่บริเวณกองบัญชาการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทรงลงพระปรมาภิไธยในแผ่นจารึกและสมุดเยี่ยม จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรหอประชุมโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และทรงปลูกต้นไม้บริเวณหน้าหอประชุม โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ซึ่งต้นไม้ต้นนั้น นับว่าเป็นต้นไม้ต้นแรกและต้นเดียวที่พระองค์ ได้ทรงปลูกให้แก่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ต้นไม้ต้นนั้นคือ ต้นประดู่อังสนา ซึ่งประดู่ หมายถึง ความพร้อม ความร่วมมือร่วมใจสามัคคี มีพลังเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ประดู่จึงเป็นต้นไม้มงคลที่คนไทยโบราณเชื่อว่า หากสถานที่ใดปลูกต้นประดู่ไว้ จะทำให้เกิดพลังอันยิ่งใหญ่ของความร่วมมือร่วมใจกันสืบไป ต้นประดู่จึงเป็นต้นไม้มงคลที่ถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของสถานที่สำคัญและสถานศึกษาต่าง ๆ ต้นประดู่อังสนา มีชื่อวิทยาศาสตร์คือ *Pterocarpus indicus* Willd. อยู่ในวงศ์ LEGUMINOSAE – PAPILIONOIDEAE

ปัจจุบันต้นประดู่อังสนาทรงปลูกต้นนี้ มีอายุ 35 ปี และมีความสูงประมาณ 9 เมตร

ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้ขยายพันธุ์ต้นประดู่อังสนา ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงปลูก โดยการเพาะเมล็ด ซึ่งสามารถแจกจ่ายต้นกล้าไม้ให้แก่กำลังพล นักเรียนนายร้อย และประชาชนทั่วไปที่สนใจนำไปปลูกได้ในจำนวนจำกัด

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 2 คือ ต้นประดู่อังสนา

เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2529 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการก่อสร้าง โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จ.นครนายก และทรงปลูกต้นประดู่อังสนา บริเวณหน้าหอประชุม โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ฝั่งด้านทิศตะวันตก ปัจจุบันต้นประดู่อังสนาต้นนี้ มีอายุ 35 ปี และมีความสูงประมาณ 9 เมตร

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 3 คือ ต้นมะฮอกกานี

เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2529 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการก่อสร้าง โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และทรงปลูก ต้นมะฮอกกานี บริเวณด้านหน้าหอประชุม ส่วนการศึกษา รร.จปร. ต้นมะฮอกกานีมีชื่อวิทยาศาสตร์ คือ *Swietenia mahogany* (L.) Jacq. อยู่ในวงศ์ MELIACEAE

ปัจจุบันต้นมะฮอกกานีต้นนี้ มีอายุ 35 ปี และมีความสูงประมาณ 8 เมตร

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 4 คือ ต้นกาสะลอง

เมื่อวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2530 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาสนามกีฬากลาง รร.จปร. ทรงปลูกต้นกาสะลองบริเวณสนามกีฬากลาง รร.จปร. ฝั่งด้านทิศตะวันตก ในโครงการปลูกป่าของ รร.จปร. โดยทรงปลูกต้นไม้ ร่วมกับข้าราชการ รร.จปร. และนักเรียนนายร้อย

กาสะลองมีชื่อวิทยาศาสตร์คือ *Millingtonia hortensis* L.f. อยู่ในวงศ์ BIGNONIACEAE

ปัจจุบันกาสะลองต้นนี้ มีอายุ 34 ปี และมีความสูงประมาณ 10 เมตร

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 5 คือ ต้นขจร

เมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2532 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงสอน ณ กองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา รร.จปร. และเสด็จพระราชดำเนิน มายังพระตำหนัก A.1 รร.จปร. ทรงปลูกต้นขจร บริเวณหน้าพระตำหนัก A.1

ขจรมีชื่อวิทยาศาสตร์คือ *Telosma cordata* (Burm. f.) Merr. อยู่ในวงศ์ APOCYNACEAE

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 6 คือ ต้นบุนนาค

เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2533 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานในพิธี พุทธาภิเษก ณ พุทธศาสนสถาน รร.จปร. และทรงปลูก ต้นบุนนาคบริเวณด้านหน้าพุทธศาสนสถาน

บุนนาคมีชื่อวิทยาศาสตร์ คือ *Mesuaferrea* L. อยู่ในวงศ์ CALOPHYLLACEAE

ปัจจุบันต้นบุนนาคต้นนี้มีอายุ 31 ปี และมีความสูง ประมาณ 10 เมตร

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 7 คือ ต้นประดู่แดง

เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2534 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดสวนรุกขกภาพ (รุกขมัย) รร.จปร. และทรงปลูกต้นประดู่แดง บริเวณด้านหน้าสวนรุกขมัย

ประดู่แดงมีชื่อวิทยาศาสตร์ คือ *Phyllocarpus septentrionalis* Donn. Smith อยู่ในวงศ์ LEGUMIMOSAE – CAESALPIMIOIDEAE

ปัจจุบันประดู่แดงต้นนี้ มีอายุ 30 ปี และมีความสูง ประมาณ 4.30 เมตร

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 8 คือ ต้นสมอไทย

เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2537 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงร่วมงานวันคล้ายวันพระราชทานกำเนิด รร.จปร. ครบ 107 ปี ณ รร.จปร. และทรงปลูกต้นสมอไทย บริเวณสวนพิพิธฤกษ์

สมอไทยมีชื่อวิทยาศาสตร์ คือ *Terminalia chebula* Retz. อยู่ในวงศ์ Combretaceae

ปัจจุบันสมอไทยต้นนี้ มีอายุ 27 ปี และมีความสูง ประมาณ 15 เมตร

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 9 คือ ต้นบัวสวรรค์

เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2539 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงสอน ณ ณ กองวิชา ประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา รร.จปร. และเสด็จพระราชดำเนินมายังพระตำหนัก A.1 ทรงปลูก ต้นบัวสวรรค์ บริเวณหน้าพระตำหนัก A.1

บัวสวรรค์มีชื่อวิทยาศาสตร์คือ *Gustavia gracillima* Miers. อยู่ในวงศ์ LECYTHIDACEAE

ปัจจุบันบัวสวรรค์ต้นนี้ มีอายุ 25 ปี และมีความสูง ประมาณ 4.5 เมตร

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 10 คือ ต้นจำปีสิรินธร

เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2547 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงร่วมงานวันคล้ายวันพระราชทานกำเนิด รร.จปร. ครบ 117 ปี ณ รร.จปร. และทรงปลูกต้นจำปีสิรินธร บริเวณสระน้ำด้านหน้า กองบัญชาการ รร.จปร.

จำปีสิรินธรมีชื่อวิทยาศาสตร์ คือ *Magnolia sirindhorniae* Noot. & Chalermglin อยู่ในวงศ์ MAGNOLIACEAE

ปัจจุบันจำปีสิรินธรต้นนี้ มีอายุ 17 ปี และมีความสูง ประมาณ 4.20 เมตร

โดยทั้งนี้ เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน “จำปีสิรินธร” เป็นต้นไม้ประจำ รร.จปร.

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 11 คือ ต้นจำปีสิรินธร

เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2547 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงสอน ณ กองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา รร.จปร. และทรงปลูกต้นจำปีสิรินธร บริเวณด้านหน้า กปศ.สกศ. รร.จปร.

ปัจจุบันจำปีสิรินธรต้นนี้ มีอายุ 17 ปี และมีความสูง ประมาณ 10 เมตร

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 12 คือ ต้นสบู่ดำ

เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2548 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงสอน ณ กองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา รร.จปร. และเสด็จพระราชดำเนินมายัง แปลงสาธิตโครงการวิจัยสบู่ดำ ทรงปลูกต้นสบู่ดำ ณ แปลงสาธิตโครงการวิจัยสบู่ดำบริเวณสระน้ำด้านหลัง ส่วนการศึกษา รร.จปร.

สบู่ดำมีชื่อวิทยาศาสตร์ คือ *Jatropha curcas* L. อยู่ในวงศ์ EUPHORBIACEAE

ปัจจุบันสบู่ดำต้นนี้ มีอายุ 16 ปี และมีความสูง ประมาณ 3.30 เมตร

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 13 คือ ต้นปาล์มน้ำมัน

เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2548 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงสอนณกองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา รร.จปร. และเสด็จพระราชดำเนินมายัง แปลงสาธิตโครงการวิจัยสบู่ดำ ทรงปลูกต้นปาล์มน้ำมัน ณ แปลงสาธิตโครงการวิจัยสบู่ดำ บริเวณสระน้ำ ด้านหลังส่วนการศึกษา รร.จปร.

ปาล์มน้ำมันมีชื่อวิทยาศาสตร์คือ *Elaeis guineensis* Jacq. อยู่ในวงศ์ ARECACEAE

ปัจจุบันปาล์มน้ำมันต้นนี้ มีอายุ 16 ปี และมีความสูงประมาณ 7 เมตร

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 14 คือ ต้นกันเกรา

เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จพระราชดำเนินมาปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในจังหวัดนครนายก และเสด็จพระราชดำเนินมา รร.จปร. ทรงปลูกต้นกันเกรา บริเวณหน้าศาลเจ้าพ่อขุนด่าน

กันเกรา มีชื่อวิทยาศาสตร์ คือ *Fagraea fragrans* Roxb. อยู่ในวงศ์ GENTIANACEAE

ปัจจุบันกันเกราต้นนี้มีอายุ 9 ปี และมีความสูงประมาณ 8 เมตร

**ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 15 คือ
ต้นจำปีสิรินธร**

เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2557 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาร่วมงานวันคล้ายวันพระราชทานกำเนิด รร.จปร. ครบ 127 ปี ณ รร.จปร. และเสด็จพระราชดำเนินมาพระตำหนัก A.1 รร.จปร ทรงปลูกต้นจำปีสิรินธร บริเวณหน้าพระตำหนัก A.1

ปัจจุบันจำปีสิรินธรต้นนี้ มีอายุ 7 ปี และมีความสูง ประมาณ 8 เมตร

**ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 16 คือ
ต้นจำปีสิรินธร**

เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2558 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงร่วมงานวันคล้ายวันพระราชทานกำเนิด รร.จปร. ครบ 128 ปี ณ หอประชุม รร.จปร. และทรงปลูกต้นจำปีสิรินธร บริเวณด้านข้างหอประชุม รร.จปร.

ปัจจุบันจำปีสิรินธรต้นนี้ มีอายุ 6 ปี และมีความสูง ประมาณ 8 เมตร

ต้นไม้ทรงปลูกต้นที่ 17 คือ ต้นสาละอินเดีย

เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2559 พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาสวนพฤกษพรรณเทพรัตน์ รร.จปร. ทรงปลูกต้นสาละอินเดีย

สาละอินเดียมีชื่อวิทยาศาสตร์คือ *Shorea robusta* C.F. Gaertn. อยู่ในวงศ์ Dipterocarpaceae

ปัจจุบันสาละอินเดียต้นนี้ มีอายุ 5 ปี และมีความสูงประมาณ 4.50 เมตร

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

ต้นไม้ทรงปลูกถือเป็นมรดกของแผ่นดิน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมแห่งความรักและความศรัทธาของคนไทยทั้งชาติ จึงเป็นสัญลักษณ์ของความร่มเย็นเปรียบเสมือนต้นไม้ใหญ่ที่ให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขได้ภายใต้ร่มพระบารมี

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีต้นไม้ทรงปลูกจำนวนมาก ถึง 17 ต้น 13 ชนิดพันธุ์ซึ่งถือเป็นพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ที่ได้พระราชทานมรดกที่ทรงคุณค่า

ทางประวัติศาสตร์และทรงคุณค่าทางจิตใจให้แก่กำลังพลและนักเรียนนายร้อย รร.จปร.

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าได้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของต้นไม้ทรงปลูกโดยในปี พ.ศ. 2564 ได้มีการจัดทำฐานข้อมูลต้นไม้ทรงปลูกขึ้น และได้เชิญผู้อำนวยการด้านรุกขกร จากกรมป่าไม้ เข้ามาช่วยในการดูแลรักษาต้นไม้ทรงปลูกให้คงความสวยงาม สง่างาม และความร่มเย็นแก่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าสืบต่อไป ซึ่งผู้เขียนจะนำเสนอปัญหาและแนวทางในการดูแลรักษาต้นไม้ทรงปลูกของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในเสนาศึกษาฉบับต่อไปคะ

เอกสารอ้างอิง

1. กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, กระทรวงวัฒนธรรม. **รุกขมรดกของแผ่นดิน ใต้ร่มพระบารมี**. แหล่งที่มา: <http://tree.culture.go.th/>.
2. โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. **พระมหากษัตริย์คุณล้นเกล้าฯ**. กรุงเทพฯ: 2531.
3. โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. **โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า**. กรุงเทพฯ: 2557.
4. โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. **สานอดีตสู่นาคตสามกษัตริย์ทูลกระหม่อมอาจารย์ (พ.ศ.2523-2553)**. กรุงเทพฯ: 2553.
5. โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. **4 กศวรรษรุกขกระหม่อมอาจารย์ (พ.ศ.2523-2563)**. กรุงเทพฯ: สุขุมวิทการพิมพ์, 2564.
6. สำนักงานหอพรรณไม้, กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช. แหล่งที่มา: <http://www.dnp.go.th/botany/>
7. สำนักงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. **ข้อมูลพรรณไม้**. แหล่งที่มา: http://www.rspg.or.th/plants_data/

เสนาศึกษา

"อันตรายจากเชื้อโควิด กลายพันธุ์"

เรียบเรียงโดย พ.อ.นพ. ยรรยงค์ อิมสุวรรณ

ผู้อำนวยการกองแพทย์ สำนักงานสนับสนุน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย

เชื้อไวรัส SARS-CoV-2 ชนิดกลายพันธุ์

องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้แบ่งการติดตามสายพันธุ์โควิด-19 ออกเป็น 2 ประเภท

"สายพันธุ์ที่น่าเป็นห่วง"
(Variant of concern; VOC)

- B.1.1.7: Alpha (อังกฤษ)
- B.1.351: Beta (แอฟริกาใต้)
- P.1: Gamma (บราซิล)
- B.1.617.2: Delta (อินเดีย)

↓

สายพันธุ์เชื้อที่มีอัตราการระบาดที่รวดเร็ว มีความรุนแรงในการก่อโรครุนแรง/ทำให้อัตราการเสียชีวิตสูงกว่าเชื้อสายพันธุ์ดั้งเดิม มีความเสี่ยงที่วัคซีนหรือการรักษาในปัจจุบัน จะไม่มีประสิทธิภาพต่อการต้านเชื้อไวรัส

"สายพันธุ์ที่น่าจับตามอง"
(Variant of interest; VOI)

1. B.1.427/B.1.429: Epsilon (สหรัฐอเมริกา)
2. P.2: Zeta (บราซิล)
3. B.1.525: Eta (พบในหลายประเทศ)
4. P.3: Theta (ฟิลิปปินส์)
5. B.1.526: Iota (สหรัฐอเมริกา)
6. B.1.617.1: Kappa (อินเดีย)

↓

- สายพันธุ์เชื้อที่ทำให้เกิดการแพร่ระบาดในชุมชนเป็นกลุ่มก้อน หรือการแพร่ระบาดในหลายประเทศ
- พิจารณา/ประเมินสายพันธุ์โดย WHO SARS-CoV-2 Virus Evolution Working Group

WHO switches to Greek alphabet for coronavirus variant names (May 31, 2021)

1. **VARIANTS OF CONCERN**
Increase in transmissibility or virulence

α	β	γ	δ
Alpha	Beta	Gamma	Delta
B117	B1351	P1	B16172
Dec 16, 2020	Dec 16, 2020	Jan 11, 2021	May 11, 2021
United Kingdom	South Africa	Brazil	India

2. **VARIANTS OF INTEREST**
Can cause community transmission or multiple clusters, or detected in multiple countries

ε	ζ	η
Epsilon	Zeta	Eta
B1427/B1429	P2	B1525
March 5, 2021	March 17, 2021	March 17, 2021
United States	Brazil	Multiple countries

θ	ι	κ
Theta	Iota	Kappa
P3	B1526	B16171
March 24, 2021	March 24, 2021	April 4, 2021
Philippines	United States	India

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

องค์การอนามัยโลก (WHO) ประกาศระบบเรียกชื่อใหม่ของเชื้อโควิด-19 สายพันธุ์ต่าง ๆ ตามอักษรกรีก แทนความนิยมของคนทั่วไป และสื่อที่เรียกชื่อสายพันธุ์ด้วยชื่อประเทศหรือสถานที่ เพื่อให้ง่ายต่อการอ้างอิงถึง รวมทั้งลดการตีตราและการเลือกปฏิบัติต่อพลเมืองที่มาจากประเทศที่ตรวจพบเชื้อกลายพันธุ์เหล่านี้เป็นแห่งแรก

WHO ได้ตั้งชื่อเชื้อไวรัสโคโรนาก่อโรคโควิด-19 สายพันธุ์ต่าง ๆ โดยจำแนกไว้เป็น 2 กลุ่ม คือ เชื้อกลายพันธุ์ที่น่ากังวล (Variants of Concern หรือ VOC) และเชื้อกลายพันธุ์ที่น่าสนใจ (Variants of Interest หรือ VOI)

เชื้อกลายพันธุ์ที่น่ากังวล (Variants of Concern หรือ VOC) ซึ่งมีการกลายพันธุ์ในระดับที่มีนัยสำคัญต่อสาธารณสุขโลก เช่น แพร่ระบาดได้ง่ายขึ้น หรือทำให้วัคซีนมีประสิทธิภาพลดลง มีชื่อตามอักษรกรีกดังนี้

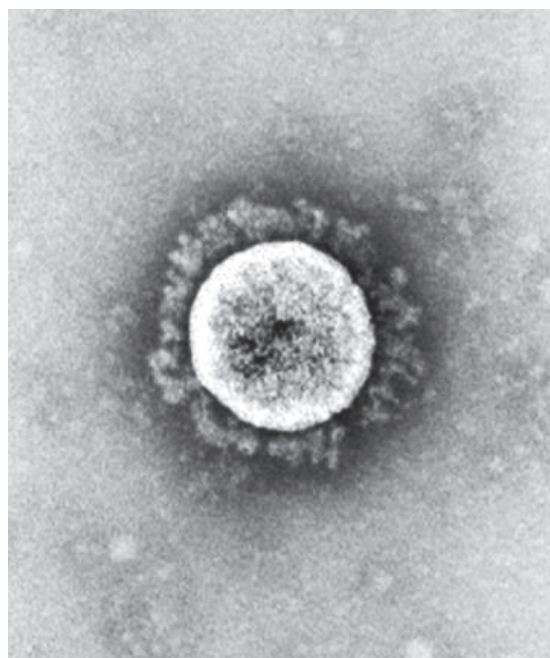
- **อัลฟา (Alpha)**
ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.1.7
ที่ตรวจพบครั้งแรกในสหราชอาณาจักร
- **เบตา (Beta)**
ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.351
ที่ตรวจพบครั้งแรกในแอฟริกาใต้
- **แกมมา (Gamma)**
ใช้เรียกสายพันธุ์ P.1
ที่ตรวจพบครั้งแรกในบราซิล
- **เดลตา (Delta)**
ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.617.2
ที่ตรวจพบครั้งแรกในอินเดีย

เชื้อกลายพันธุ์ที่น่าสนใจ (Variants of Interest หรือ VOI) ซึ่งมีการมีการกลายพันธุ์ที่น่าจับตาและอาจมีนัยสำคัญต่อไปในอนาคต มีชื่อตามอักษรกรีกดังนี้

- **เอปไซลอน (Epsilon)**
ใช้เรียกสายพันธุ์

B.1.427/B.1.429
ที่ตรวจพบครั้งแรกในสหรัฐฯ

- **ซีตา (Zeta)**
ใช้เรียกสายพันธุ์ P.2
ที่ตรวจพบครั้งแรกในบราซิล
- **อีตา (Eta)**
ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.525
ที่ตรวจพบครั้งแรกในหลายประเทศ
- **ธิตา (Theta)**
ใช้เรียกสายพันธุ์ P.3
ที่ตรวจพบครั้งแรกในฟิลิปปินส์
- **ไอโอดา (Iota)**
ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.526
ที่ตรวจพบครั้งแรกในสหรัฐฯ
- **แคปปา (Kappa)**
ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.617.1
ที่ตรวจพบครั้งแรกในอินเดีย
- **แลมบ์ดา (Lambda)**
ใช้เรียกสายพันธุ์ C.37
ที่ตรวจพบครั้งแรกในเปรู

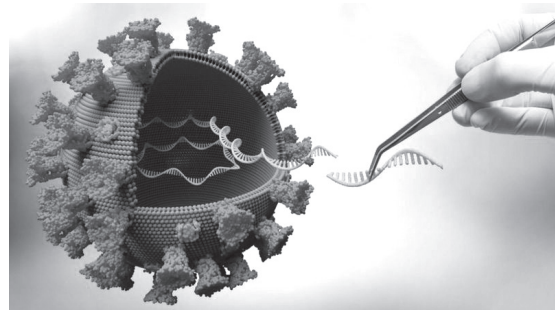
“ภาพถ่ายขยายเชื้อไวรัสโควิด-19 สายพันธุ์แลมบ์ดา ซึ่งพบครั้งแรกในประเทศเปรู”

WHO ระบุว่า การใช้ระบบเรียกชื่อใหม่ของเชื้อโรคโควิด-19 สายพันธุ์ต่าง ๆ ด้วยอักษรกรีก มีขึ้นเพื่อให้ง่ายต่อการจดจำและใช้เรียกนอกวงการศึกษาต่อรวมทั้งช่วยไม่ให้ประเทศหรือสถานที่ใดถูกตราหน้าว่าเป็นต้นตอการระบาดของเชื้อโรคโควิด-19 สายพันธุ์นั้น ๆ ดร.มาเรีย แวน เคิร์คโฮฟ นักระบาดวิทยาผู้นำด้านเทคนิคโรคโควิด-19 ของ WHO โพสต์ข้อความทางทวิตเตอร์ว่า "ไม่ควรมีประเทศใดถูกตราหน้าจากการตรวจพบและรายงานการพบเชื้อกลายพันธุ์" พร้อมทั้งเรียกร้องให้นานาชาติช่วยกันสอดส่องและแบ่งปันข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เพื่อหยุดยั้งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสชนิดนี้ การตั้งชื่อตามตัวอักษรกรีกไม่ได้มีขึ้นเพื่อแทนที่ชื่อทางวิทยาศาสตร์ที่มีอยู่ก่อนหน้านี้ ซึ่งจะยังคงใช้ในการอ้างอิงในงานศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์ต่อไป เช่น เชื้อสายพันธุ์ B.1.1.7 เป็นต้น ที่ผ่านมามีการเรียกชื่อเชื้อโรคโควิดกลายพันธุ์ตามสถานที่ตรวจพบครั้งแรก เช่น เชื้อสายพันธุ์อังกฤษ สายพันธุ์บราซิล และสายพันธุ์อินเดีย แต่ประเทศที่เกี่ยวข้องได้ออกมาคัดค้านการเรียกชื่อในลักษณะนี้

บุคลากรด้านสาธารณสุขทั่วโลกกำลังจับตาความเคลื่อนไหวของไวรัสโควิดสายพันธุ์ใหม่ชื่อว่า "แลมบ์ดา" (Lambda) หรือสายพันธุ์ C.37 ซึ่งกำลังแพร่ระบาดหนักในภูมิภาคอเมริกาใต้ โดยการกลายพันธุ์ที่ซับซ้อนและมีลักษณะพิเศษของมัน ทำให้น่าหวั่นเกรงว่าอาจเป็นอีกสายพันธุ์หนึ่งที่สามารถเกิดการระบาดได้รวดเร็ว และรุนแรงเกินคาด ปัจจุบันพบผู้ติดเชื้อสายพันธุ์แลมบ์ดาแล้วในอย่างน้อย 30 ประเทศทั่วโลก โดยกระทรวงสาธารณสุขของมาเลเซียได้ออกแถลงการณ์เตือนว่าไวรัสโควิดกลายพันธุ์ชนิดนี้เป็นอันตรายร้ายแรงยิ่งกว่าสายพันธุ์เดลตาด้วย

ปัจจุบันองค์การอนามัยโลกยังคงกำหนดให้สายพันธุ์แลมบ์ดาเป็น Variant of Interest (VOI) หรือไวรัสกลายพันธุ์ที่ต้องให้ความสนใจเผื่อระวังไว้ก่อน ซึ่งต่างจากสายพันธุ์เดลตาที่มีสถานะเป็น Variant of Concern (VOC) หรือไวรัสกลายพันธุ์ที่น่าเป็นห่วง

และวิตกกังวลไปเสียแล้ว อันที่จริงสถานะสายพันธุ์ที่ต้องเฝ้าจับตามองหรือ VOI ของแลมบ์ดาหมายความว่ามีการปรากฏตัวของไวรัสกลายพันธุ์นี้ขึ้นในชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งมีลักษณะการกลายพันธุ์ที่ ส่อแววว่าอาจมีผลต่อการแพร่ระบาดในอนาคตเท่านั้น มีการตรวจพบสายพันธุ์แลมบ์ดาครั้งแรกที่ประเทศเปรูเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ.2563 โดยพบผู้ติดเชื้อสายพันธุ์นี้สูงถึง 81% ของผู้ป่วยโควิดในเปรู และพบมากถึง 1 ใน 3 ของผู้ป่วยโควิดในประเทศชิลี รวมทั้งพบผู้ติดเชื้อเกือบร้อยรายในประเทศเม็กซิโกและอาร์เจนตินาอีกด้วย และประเทศเปรูนั้นมีอัตราการเสียชีวิตจากโควิดสูงที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

ไวรัสโควิดสายพันธุ์แลมบ์ดานั้นมีเยื่อกลายพันธุ์ที่ซับซ้อนในหลายตำแหน่ง โดยพบการกลายพันธุ์ถึง 7 จุดบนโปรตีนที่เป็นส่วนหนามของไวรัส เมื่อนำไปเทียบกับพันธุกรรมของไวรัสโควิดดั้งเดิมซึ่งพบครั้งแรกที่นครอู่ฮั่นของจีนการกลายพันธุ์บางลักษณะที่พบในสายพันธุ์แลมบ์ดานี้ มีศักยภาพสูงที่จะทำให้ไวรัสมีความสามารถในการแพร่ระบาดเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล รวมทั้งสามารถลดทอนประสิทธิภาพของแอนติบอดีบางตัวที่ใช้เพื่อยับยั้งไวรัสได้อีกด้วยตัวอย่างเช่นการกลายพันธุ์ที่เรียกว่า F490S ซึ่งอยู่บนพื้นที่จับกับตัวรับ (RBD) ของหนามไวรัสสายพันธุ์แลมบ์ดา ถือว่าเป็นการกลายพันธุ์ที่อาจจะทำให้ไวรัสรอดพ้นจากวัคซีนไปได้ โดยจะทำให้แอนติบอดีที่วัคซีนสร้างขึ้นมีประสิทธิพลต่ำลง ไม่อาจทำให้ภูมิคุ้มกันจดจำและเข้าทำลายไวรัสกลายพันธุ์ได้ อย่างไรก็ตามสำนักงานสาธารณสุขอังกฤษ (PHE) แถลงยืนยันว่า

"ปัจจุบันยังคงไม่มีหลักฐานที่บ่งชี้ได้แน่ชัดว่าไวรัสสายพันธุ์แลมบ์ดาทำให้เกิดโรคโควิด-19 ที่มีอาการรุนแรงกว่าปกติ หรือทำให้วัคซีนที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพลดลง" ล่าสุดที่นักวิจัยจากมหาวิทยาลัยนิวยอร์กของสหรัฐฯ เผยแพร่ผลการศึกษาว่าด้วยไวรัสสายพันธุ์แลมบ์ดาในคลังเอกสารวิชาการออนไลน์ bioRxiv โดยระบุว่าสายพันธุ์นี้มีความสามารถในการต้านทานแอนติบอดีจากวัคซีน สูงกว่าไวรัส SARS-CoV-2 แบบดั้งเดิม 3.3 เท่า ที่นักวิจัยระบุว่าแม้ไวรัสกลายพันธุ์แลมบ์ดาจะทำให้แอนติบอดีจากการฉีดวัคซีนมีประสิทธิภาพต่ำลง แต่ก็เป็นตัวเลขที่ลดลงไปเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และเมื่อทดลองใช้วัคซีนป้องกันโควิดชนิด mRNA ซึ่งได้แก่วัคซีนของบริษัทไฟเซอร์และโมเดอร์นา กับไวรัสสายพันธุ์แลมบ์ดา ผลปรากฏว่าไวรัสมีความสามารถต้านทานแอนติบอดีจากวัคซีนต่ำกว่าเดิม โดยอยู่ในเกณฑ์ที่วัคซีน mRNA ซึ่งใช้กันอยู่ทั่วไป จะสามารถรับมือกับไวรัสกลายพันธุ์ชนิดนี้ได้

ไวรัสทุกชนิดสามารถกลายพันธุ์ได้เองตามธรรมชาติ และเชื้อ SARS-CoV-2 ที่ก่อโรคโควิด-19 ก็ไม่มีข้อยกเว้น โดยนับแต่เชื้อถูกตรวจพบช่วงปลายปี 2019 ก็พบการกลายพันธุ์เกิดขึ้นหลายพันครั้ง เราเรียกเชื้อไวรัสที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมนี้ว่า "เชื้อกลายพันธุ์" องค์การอนามัยโลก (WHO) ระบุว่า การเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่ส่งผลเพียงเล็กน้อยต่อคุณสมบัติของเชื้อไวรัส และมักค่อย ๆ หายไปตามกาลเวลา แต่นาน ๆ ครั้ง เชื้อไวรัสอาจโชครดีที่มีการกลายพันธุ์ในลักษณะที่ช่วยให้มันอยู่รอดและเพิ่มจำนวนขึ้นได้ ปัจจุบันผู้เชี่ยวชาญทั่วโลกกำลังจับตามองพัฒนาการของเชื้อ SARS-CoV-2 อย่างใกล้ชิด เพื่อให้รัฐบาลประเทศต่าง ๆ สามารถรับมือกับการกลายพันธุ์ของเชื้อได้

ชื่อสายพันธุ์ไวรัส SARS-CoV-2

เชื้อกลายพันธุ์ที่น่ากังวล		
ชื่อเรียกของ WHO	ชื่อวิทยาศาสตร์	ประเทศที่ตรวจพบครั้งแรก
อัลฟา	B.1.1.7	 สหราชอาณาจักร
เบตา	B.1.351	 แอฟริกาใต้
แกมมา	P.1	 บราซิล
เดลตา	B.1.617.2	 อินเดีย

เชื้อกลายพันธุ์ที่น่าจับตามอง		
ชื่อเรียกของ WHO	ชื่อวิทยาศาสตร์	ประเทศที่ตรวจพบครั้งแรก
เอปไซลอน	B.1.427/B.1.429	 สหรัฐฯ
ซีตา	P.2	 บราซิล
อีตา	B.1.525	หลายประเทศ
อีตา	P.3	 ฟิลิปปินส์
ไอโอดา	B.1.526	 สหรัฐฯ
แคปป์ตา	B.1.617.1	 อินเดีย
แลมบ์ดา	C.37	 เปรู

ที่มา: องค์การอนามัยโลก (WHO)

สิ่งที่น่าสนใจของโควิดสายพันธุ์ "เดลตา"

เดลตา เป็นเชื้อโควิดกลายพันธุ์ที่ได้รับความสนใจอย่างมาก และเป็นภัยคุกคามต่อสาธารณสุขมากกว่าโควิดสายพันธุ์อื่น ๆ เพราะเดลตามีอัตราแพร่เชื้อสูงกว่าสายพันธุ์อัลฟาราว 60% แม้ว่าอัลฟามีอัตราแพร่เชื้อสูงกว่าเชื้อโรคโควิดสายพันธุ์ดั้งเดิมอยู่แล้วถึง 50% นอกจากนี้ สายพันธุ์เดลตายังทำให้เกิดการระบาดระลอกที่สองในอินเดีย เมื่อเดือน เม.ย. และ พ.ค. ปี

2564 อีกทั้งยังกลายเป็นเชื้อสายพันธุ์หลักที่กำลังระบาดในสหราชอาณาจักร และยังพบว่าเชื้อสายพันธุ์นี้ได้แพร่เข้าไปในกว่า 100 ประเทศทั่วโลกแล้วทั้งใน สหรัฐฯ จีน แอฟริกา แถบสแกนดิเนเวีย และภูมิภาคในมหาสมุทรแปซิฟิก ในประเทศไทย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขเตือนว่า อัตราติดเชื้อสายพันธุ์เดลตาจะแซงหน้าสายพันธุ์อัลฟาได้ในเดือน ส.ค. ปี 2564 นี้ และข้อมูลจากสหราชอาณาจักร พบว่าผู้ติดเชื้อสายพันธุ์เดลตาที่ยังไม่ได้รับวัคซีนต้านโควิดมีแนวโน้มจะล้มป่วยหนักจนต้องเข้าโรงพยาบาลมากกว่าผู้ติดเชื้อสายพันธุ์อัลฟาถึง 2 เท่า

อาการของผู้ติดเชื้อโควิดสายพันธุ์เดลตา

อาการที่เกี่ยวข้องกับสายพันธุ์เดลตา

 ปวดหัว	 เจ็บคอ	 น้ำมูกไหล
อาการโควิดทั่วไป		
 ไอ	 มีไข้	 สูญเสียการรับกลิ่นและรส
อาการอื่น ๆ ที่พบ		
 หายใจลำบาก	 อ่อนเพลีย	 ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อหรือตามตัว
 คลื่นไส้ หรือ อาเจียน	 ท้องเสีย	

ที่มา: Zoe Covid Symptom study, NHS, CDC

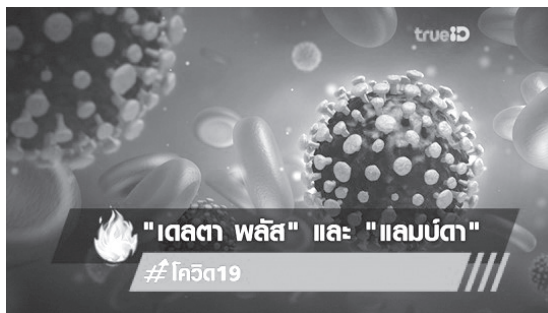
ผลการศึกษาหลายชิ้นยังพบว่า ผู้ติดเชื้อโควิดเดลตามักแสดงอาการป่วยที่ต่างออกไปจากอาการป่วยที่เกิดจากเชื้อโรคโควิดสายพันธุ์ดั้งเดิม สำนักงานบริการสุขภาพแห่งชาติ (NHS) ของสหราชอาณาจักร ระบุว่า อาการป่วยของโรคโควิด-19

แบบดั้งเดิมคือ ไอต่อเนือง มีไข้ และสูญเสียการรับกลิ่นหรือรสชาติ แต่ศาสตราจารย์ ทิม สเปคเตอร์ ผู้นำโครงการศึกษาที่ชื่อ "โซอี โควิด ซิมป์เทม" (Zoe Covid Symptom) ระบุว่า แม้อาการไข้สูงยังคงพบได้บ่อยในผู้ป่วยโควิด-19 สายพันธุ์เดลตา แต่การสูญเสียการรับรสและกลิ่นไม่ได้อยู่ในอาการป่วย 10 อันดับแรกอีกต่อไปแล้ว ปัจจุบันอาการที่พบได้บ่อยที่สุดในหมู่ผู้ติดเชื้อโรคโควิด-19 สายพันธุ์เดลตาในสหราชอาณาจักร คือ ปวดศีรษะ เจ็บคอ และน้ำมูกไหล ศ.สเปคเตอร์ ชี้ว่า การติดเชื้อสายพันธุ์เดลตาอาจทำให้คนหนุ่มสาวมีอาการป่วยเหมือน "ไข้หวัดรุนแรง" และแม้คนกลุ่มนี้มักไม่ล้มป่วยหนัก แต่พวกเขายังสามารถแพร่เชื้อและทำให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่นได้

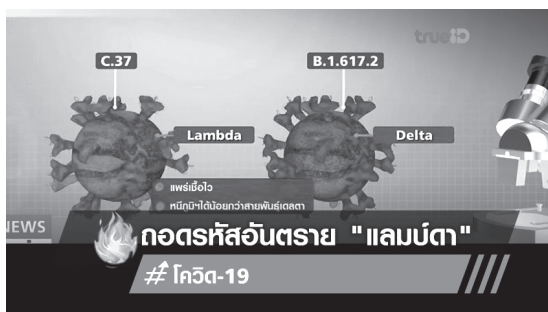
สิ่งที่น่าวิตกเกี่ยวกับไวรัสโควิดสายพันธุ์เดลตา คือ มันยังคงมีการกลายพันธุ์อยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการแพร่ระบาดไปในต่างประเทศทำให้เกิดเป็นสายพันธุ์ใหม่ที่นักวิทยาศาสตร์ยังหวาดหวั่นว่าวัคซีนที่โลกมีอยู่ในขณะนี้ซึ่งพัฒนามาเพื่อใช้ป้องกันไวรัสโควิด-19 สายพันธุ์ดั้งเดิมจะมีประสิทธิภาพเพียงพอในการป้องกันสายพันธุ์ใหม่ ๆ ที่เกิดจากการกลายพันธุ์หรือไม่ มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ยืนยันว่าไวรัสโควิดเดลตาสามารถแพร่ระบาดได้ไวกว่าสายพันธุ์อื่น แต่สิ่งที่เจ้าหน้าที่ของ WHO กำลังเป็นห่วง คือ มีรายงานวิจัยบางชิ้นที่ระบุว่า ไวรัสโควิดสายพันธุ์เดลตาอาจจะทำให้ผู้ติดเชื้อมีอาการที่รุนแรงเพิ่มมากขึ้น แต่เรื่องนี้ยังต้องมีการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อยืนยัน มาเรีย แวน เคอร์คอฟ หัวหน้าเจ้าหน้าที่เทคนิคไวรัสโควิด-19 ของ WHO เผ่าติดตามรายงานเกี่ยวกับไวรัสโควิดกลายพันธุ์ "เดลตาพลัส" (Delta Plus) ซึ่งหมายความว่ามีการตรวจพบโควิดกลายพันธุ์เพิ่มเติมอีก 1 สายพันธุ์ อย่างไรก็ตาม WHO กำลังติดตามข้อมูลและศึกษาเกี่ยวกับการกลายพันธุ์ของโควิดสายพันธุ์เดลตาอย่างละเอียด ทั้งนี้หลังจากที่ WHO ได้ยกระดับไวรัสโควิดเดลตาเป็นสายพันธุ์ที่น่าวิตกกังวล (Variant of Concern) จากเดิมที่เป็นเพียง

สายพันธุ์ที่ต้องจับตามอง (Variant of Interest) เมื่อต้นเดือน พ.ค. ปี 2564 ในสหรัฐอเมริกา ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งชาติ (CDC) ได้ดำเนินการตามในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นในเดือน มิ.ย. 64 WHO จึงได้ประกาศให้ไวรัสโคโรนา สายพันธุ์เดลตา เป็นสายพันธุ์ที่น่าวิตกกังวล (Variant of Concern) นายแพทย์แอนโทนี ฟอซี นายแพทย์ใหญ่ ที่ปรึกษาของทำเนียบขาวให้ความเห็นไว้ก่อนหน้านี้ว่า สหรัฐไม่อาจปล่อยให้สถานการณ์เป็นไปในทิศทางเดียวกับอังกฤษที่ซึ่งสายพันธุ์ เดลตาครองสัดส่วน ผู้ติดเชื้อใหม่มากกว่า 60% แซงหน้าสายพันธุ์อัลฟา ซึ่งตรวจพบครั้งแรกในประเทศอังกฤษเองแล้ว “เราต้องเร่งฉีดวัคซีนให้กับประชาชนจำนวนมากขึ้นโดยเฉพาะ ในหมู่คนวัยหนุ่มสาว”

สิ่งที่น่าสนใจของโควิดสายพันธุ์ “เดลตาพลัส และ แลมบ์ดา”

ไวรัสมีการกลายพันธุ์อยู่ตลอดเวลา และการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่เป็นเพียงส่วนเล็กน้อย บางครั้ง ก็เป็นการทำลายตัวไวรัสเอง แต่การเปลี่ยนแปลง หลายอย่างอาจทำให้โรคมีการติดต่อกันง่ายขึ้นหรือ เป็นอันตรายมากขึ้น และการกลายพันธุ์เหล่านี้เอง

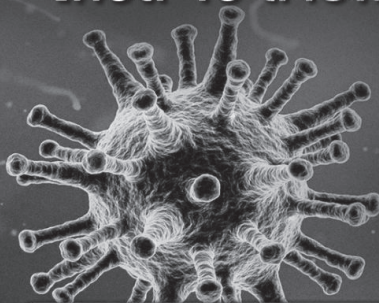
ที่เป็นสาเหตุหลักของการติดเชื้อ

อินเดียได้จัดให้เชื้อสายพันธุ์เดลตาพลัส (Delta Plus) ซึ่งเป็นเชื้อกลายพันธุ์ของสายพันธุ์เดลตาอยู่ในกลุ่มเชื้อ กลายพันธุ์ที่น่ากังวล โดยสำนักงานสาธารณสุขอังกฤษ (PHE) ระบุว่า เดลตาพลัสมีลักษณะคล้ายสายพันธุ์ เดลตา แต่มีการกลายพันธุ์เพิ่มที่เรียกว่า K417N ที่โปรตีนหนามซึ่งช่วยให้เชื้อไวรัสสามารถยึดเกาะ กับเซลล์ที่ติดเชื้อได้ดีขึ้น

ปัจจุบันพบเดลตาพลัสใน 9 ประเทศคือ สหรัฐฯ สหราชอาณาจักร ไปรตุเกส สวิตเซอร์แลนด์ ญี่ปุ่น ไปแลนด์ รัสเซีย และจีน กระทรวงสาธารณสุขของ อินเดียระบุว่า การศึกษาเผยให้เห็นว่า เชื้อกลายพันธุ์ ที่เรียกว่าเดลตาพลัส หรือที่รู้จักกันในอีกชื่อหนึ่งว่า AY.1 แพร่กระจายได้ง่ายมากขึ้น สามารถ ยึดเกาะกับเซลล์ในปอดได้ง่ายขึ้น และอาจจะ ทนทานต่อการรักษาด้วยแอนติบอดีชนิด โมโนโคลน (Monoclonal Antibody Therapy) ซึ่งเป็นการให้แอนติบอดีทางเส้นเลือดเพื่อฆ่าไวรัส แต่บรรดานักไวรัสวิทยาชั้นแนวหน้าระบุว่า ยังไม่มีข้อมูลเพียงพอที่สนับสนุนข้อมูลดังกล่าว และ WHO ก็ยังไม่ได้จัดให้เดลตาพลัสอยู่ในกลุ่ม เชื้อกลายพันธุ์ที่น่ากังวล

โควิด-19 สายพันธุ์เดลตานั้น จากข้อมูลที่ทราบกันดี มีการกลายพันธุ์ประมาณ 13 ตำแหน่ง แต่มีอยู่ 3 ตำแหน่งที่น่ากังวล คือ D614G เชื่อว่าทำให้ เชื้อไวรัสสามารถแพร่กระจายได้เร็วขึ้น และเชื่อว่า มีความเชื่อมโยงกับการสูญเสียประสาทรับกลิ่น, L452R ทำให้โปรตีนหนามของไวรัสแข็งแรงขึ้น และทำให้ความสามารถในการรับรู้ของระบบ ภูมิคุ้มกันลดลง และ P681R อาจเพิ่มการติดเชื้อ ในระดับเซลล์การกลายพันธุ์ดังกล่าว ทำให้ สายพันธุ์เดลตามีคุณสมบัติที่พุดโดยง่ายคือ “แพร่กระจายเร็ว ติดเชื้อง่าย หนีภูมิคุ้มกัน” ซึ่งเป็นความสามารถที่ทำให้ทั่วโลกกังวล

ข้อมูลเบื้องต้น โควิด-19 สายพันธุ์ "แลมบ์ดา"

ชื่อทางวิทยาศาสตร์ "C.37"

พบครั้งแรกที่ประเทศเปรู
เมื่อเดือน ส.ค. 2020

ระบาดแล้วในเกือบ
30 ประเทศทั่วโลก

- กลายพันธุ์หลายตำแหน่งที่ไม่เคยพบมาก่อน เช่น L452Q, F490S, del246-252, G75V และ T76I
- มีการกลายพันธุ์ 1 ตำแหน่งที่เหมือนสายพันธุ์อื่น คือ D614G (เชื้อแพร่กระจายได้เร็วขึ้น สูญเสียประสิทธิภาพรับรูกลืน)
- WHO กำหนดเป็น "สายพันธุ์ที่ต้องให้ความสนใจ (VOI)"
- งานวิจัยชี้ชัด แพร่เชื้อได้มากกว่าสายพันธุ์อัลฟา (อังกฤษ) และแกมมา (บราซิล)*
- งานวิจัยสหรัฐ ชี้ วัคซีน mRNA ยังป้องกันได้ดีอยู่ แต่งานวิจัยชี้ระบุว่า หลบภูมิคุ้มกันที่เกิดจากวัคซีน "ซิโนแวค" ได้*
- เร็วเกินไปที่จะฟันธงว่า "แลมบ์ดาอันตรายกว่าเดลตา"

* งานวิจัยยังไม่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

ที่มา: bioRxiv / Euro News / Financial Times / Independent / medRxiv / Science Focus

ส่วนการกลายพันธุ์ของสายพันธุ์แลมบ์ดานั้น นักวิจัยพบการกลายพันธุ์แบบใหม่ที่ไม่เคยเห็นจำนวนมาก เช่น ตำแหน่ง L452Q, F490S, del246-252, G75V และ T76I แต่ก็ยังพบการกลายพันธุ์ที่คุ้นเคย เช่น D614G ที่พบในสายพันธุ์อัลฟา เบตา แกมมา และเดลตา ที่สำคัญ WHO เพิ่งจะจัดให้สายพันธุ์แลมบ์ดา ให้อยู่ในกลุ่มเชื้อกลายพันธุ์ที่น่าจับตามองหลังพบการระบาดในหลายประเทศ เช่น เปรู ชิลี อาร์เจนตินา และเอกวาดอร์ อย่างไรก็ตาม WHO เพิ่งจะจัดให้สายพันธุ์แลมบ์ดา (Lambda) อยู่ในกลุ่มเชื้อกลายพันธุ์ที่น่าจับตามอง หลังจากพบการระบาดในหลายประเทศ โดยเฉพาะในทวีปอเมริกาใต้ และแถบเทือกเขาแอนดิส (ประเทศเปรู ชิลี อาร์เจนตินา และเอกวาดอร์)

ข้อมูลจากเว็บไซต์

Global Initiative on Sharing Avian Influenza Data ที่แบ่งปันข้อมูลของไวรัสโคโรนาที่ก่อโรคโควิด-19 ระบุว่าปัจจุบันพบการติดเชื้อสายพันธุ์แลมบ์ดาใน 30 ประเทศ ศาสตราจารย์ ปาโบล ซึคายามะ นักจุลชีววิทยาจากมหาวิทยาลัยคาเยตาโน ของเปรู ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ค้นพบสายพันธุ์แลมบ์ดา ให้สัมภาษณ์กับบีบีซีว่า เชื้อกลายพันธุ์ชนิดนี้ "น่าจะแพร่ระบาดได้ง่ายขึ้น เพราะมันคือทางเดียวที่จะอธิบายถึงจำนวนผู้ติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว" ศาสตราจารย์ ซึคายามะ ประเทศญี่ปุ่น ชี้ว่าข้อมูลในปัจจุบันบ่งชี้ว่าแลมบ์ดา อาจทำให้เกิดปัญหาหระบบลำไส้ แต่ยังคงมีหลักฐานไม่เพียงพอที่จะบอกได้ว่ามันสามารถต้านทานวัคซีนได้หรือไม่ ซึ่ง WHO

ระบุว่าจะต้องมีการศึกษาเรื่องนี้เพิ่มอีกเพื่อให้เข้าใจถึงผลกระทบทั้งหมดของเชื้อสายพันธุ์นี้ สายพันธุ์แลมบ์ดาสามารถแพร่กระจายได้เร็วกว่าสายพันธุ์เดลตาเท่านั้นและมีการศึกษาตัวอย่างจากบุคลากรการแพทย์ในชิลี ซึ่งยังไม่ได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ เบื้องต้นพบว่า สายพันธุ์แลมบ์ดา แพร่เชื้อได้มากกว่าสายพันธุ์อัลฟา (อังกฤษ) และแกมมา (บราซิล) แต่เรายังไม่อาจทราบได้ชัดเจนว่า การกลายพันธุ์แบบใหม่อื่น ๆ จะส่งผลต่อคุณสมบัติของโควิด-19 สายพันธุ์นี้ อย่างไรก็ตาม และอันตรายกว่าสายพันธุ์อื่นแค่ไหน ดังนั้นการจะสรุปว่า "แลมบ์ดาอันตรายกว่าเดลตา" นั้น เป็นเรื่องที่ยังเร็วเกินไปที่จะตอบ

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

ในเรื่องประสิทธิภาพวัคซีนโควิด-19
นักวิจัยพบว่าวัคซีน mRNA มีประสิทธิภาพในการต่อต้านการกลายพันธุ์ของโควิดแลมบ์ดาในเอกสารพิมพ์ล่วงหน้าที่ยังไม่ได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ทั้งวัคซีนไฟเซอร์และ โมเดอร์นา สามารถกระตุ้นการตอบสนองทางภูมิคุ้มกันได้ แต่ประสิทธิภาพคงเดิมหรือลดลงอย่างไรนั้น ยังไม่มีตัวเลขแน่ชัด อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาของซีลี พบว่า สายพันธุ์แลมบ์ดามีการกลายพันธุ์ที่มี “ความสามารถในการหลบหนีจากภูมิคุ้มกันที่กระตุ้นโดยการฉีดวัคซีนโควิด-19 ซีโนแวค” นั้นหมายความว่า ข้อมูลเก่าที่มี (ซึ่งยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์) พบว่า วัคซีนโควิด-19 ชนิด mRNA ยังสามารถป้องกันสายพันธุ์แลมบ์ดาได้ดีอยู่ ส่วนการป้องกันสายพันธุ์เดลตาเท่าที่มีรายงาน

จากหลายการศึกษาในหลายประเทศ มีประสิทธิภาพอยู่ที่ราว 64-88% ส่วนวัคซีนซีโนแวค ยังไม่มีข้อมูลการศึกษาเกี่ยวกับสายพันธุ์เดลตา และกับสายพันธุ์แลมบ์ดาเอง ก็มีแนวโน้มว่าประสิทธิภาพจะไม่ดีนัก ต่ำกว่าเมื่อเจอกับอัลฟา และแกมมาซึ่งอยู่ที่ราว 70%

ดังนั้นที่สุดแล้ว สิ่งที่สำคัญในช่วงนี้ ยังคงเป็นการป้องกันไม่ให้โควิด-19 ระบาดหนักกว่าที่เป็นอยู่ รวมถึงป้องกันไม่ให้โควิด-19 สายพันธุ์ใหม่ ๆ เกิดรอดเข้ามา ส่วนสายพันธุ์แลมบ์ดาจะอันตรายหรือรุนแรงกว่าเดลตาและสายพันธุ์อื่น ๆ หรือไม่นั้น ยังคงต้องมีการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิงและภาพอ้างอิงของบทความเรียบเรียงนี้

- <https://www.dms.go.th/>
- <https://www.bbc.com/thai/international-57314235>
- <https://www.bbc.com/thai/international-57752238>
- <https://www.bbc.com/thai/international-57692589>
- <https://www.thansettakij.com/world/484459>
- <https://www.bbc.com/thai/international-57578321>
- <https://www.pptvhd36.com/news/151190>

เสนาศึกษา

กระชาย (Finferroot)

ราชาแห่งสมุนไพรพื้นบ้านของเมืองไทย

พ.อ.หญิง ภาณุ.พท. กานต์ชีวันธร วิทยาภรณ์

ประจำ รร.จปร.ชรก.รพ.ร.จปร.

คือ
สมุนไพรแห่งสยามประเทศ ต้านโรค
ความหวังใหม่
ต้าน โควิด - ๑๙ ???

กระชาย พืชสมุนไพรกันครวที่เราคุ้นเคย ท่านคงตั้งคำถามในใจว่า หัวข้อนี้อาจจะฟังดูเกินจริงไปหรือเปล่าสำหรับสมุนไพรพื้นบ้านอย่างกระชาย แต่หากท่านได้ทราบคุณสมบัติของกระชายอย่างครบถ้วนแล้วละก็ ท่านจะรู้ว่าสิ่งที่เขียนนี้ไม่ได้ผิดไปจากความเป็นจริงเลย เพราะถ้าจะให้เปรียบเทียบแล้วราชาของสมุนไพรเกาหลีและจีน คือ โสมคน ส่วนราชาของสมุนไพรของไทยก็ต้องเป็นกระชาย คือ **โสมไทย** อย่างแน่นอน

มีผู้สันตดกรณีด้านสมุนไพรกล่าวไว้ว่า โสมคนมีชื่อที่เกาหลีและจีน ส่วนโสมไทย คือ กระชาย ก็มีดีไม่แพ้โสม เล่าขานสรรพคุณต่าง ๆ นานา โดยเฉพาะเป็นยาอายุวัฒนะ บำรุงสมรรถภาพ บำรุงร่างกาย บำรุงกำลัง ช่วยบรรเทาปัญหาการมารมณิกพร่อง เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารสมอง บำรุงหัวใจ อีกร้อยกว่าประการที่ “กระชาย” สมุนไพรเครื่องครัวไทย

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

จัดให้ได้ ตอบแทนคนบริโภค จนได้รับการขนานนามว่าเป็น **ราชาแห่งสมุนไพร** มีสรรพคุณทางยานานับการ จนได้ชื่อในวงการแพทย์แผนไทยว่าเป็น “โสมไทย” ที่มาของชื่อนี้ก็คือ กระจายกับโสมมีความคล้ายคลึงกันหลายอย่าง เช่น สรรพคุณในการบำรุงกำลัง และมีส่วนช่วยเสริมสมรรถภาพทางเพศเหมือนกัน ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของสมุนไพรทั้ง ๒ ชนิด ทั้งกระจาย และโสมต่างก็เป็นพืชที่มีส่วนสะสมอาหารที่ใช้เป็นยาอยู่ใต้ดินเหมือนกัน แถมยังสามารถเรืองแสงในที่มืดได้เหมือนกันด้วย และในเรื่องของลักษณะที่คล้ายกับรูปร่างมนุษย์เหมือน ๆ กัน ซึ่งบางครั้งเราจะเรียกโสมว่า “โสมคน” และเรียกกระจายว่า “นมกระจาย” เนื่องจากกระจายมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับนมผู้หญิงนั่นเอง และบางครั้งก็ดูคล้ายอวัยวะเพศชาย จึงเกิดความเชื่อที่ว่า มันน่าจะมี ความเกี่ยวข้องกับเรื่องสรรพคุณทางเพศ

กระจายพืชสมุนไพรที่หลายคนคุ้นเคย แต่เราทราบไหมว่ามีกี่ชนิด???

กระจายมีอยู่ด้วยกัน ๓ ชนิด คือ กระจายดำ กระจายแดง และกระจายเหลือง (เรียกอีกชื่อว่ กระจายขาว, กระจายแกง) โดยกระจายที่นิยมนำมาทำอาหารนั้นจะเป็นกระจายเหลืองเสียมากกว่า เรามักใช้กระจายในการประกอบอาหาร เช่น แกงป่า หรือผัดต่าง ๆ ส่วนที่นิยมนำมาใช้ประกอบอาหารกันมากที่สุด คือ รากสะสมอาหาร หรือที่เรียกว่า “นมกระจาย” ซึ่งรากกระจายนี้จะมีกลิ่นหอมเฉพาะตัว สามารถใช้เป็นผักจิ้มโดยตรง แต่คนส่วนใหญ่มักจะนิยมนำมาใช้เป็นเครื่องแกง เพราะมีคุณสมบัติเป็นการช่วยดับกลิ่นคาวของเนื้อสัตว์ เนื้อปลา ได้เป็นอย่างดี ซึ่งแพทย์แผนโบราณของไทยนิยมมาใช้ทั้งในการรักษาโรค และการบำรุงร่างกาย

คุณสมบัติในด้านการเป็นสมุนไพรของกระจายนั้น เรียกได้ว่าโดดเด่นไม่แพ้ใคร แถมยังหาซื้อได้ง่าย มีขายทั่วไป ราคาไม่แพงอีกด้วย กระจายเป็นแหล่งของวิตามินมากมายทั้งวิตามินเอโดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิตามินบีหนึ่ง วิตามินบีสองรวมทั้งแคลเซียม

ธาตุฟอสฟอรัส ธาตุเหล็ก และกระจายยังมีสารเคอร์คูมิน ที่ช่วยลดการอักเสบ ติดเชื้อ รวมไปถึงยับยั้งการเจริญของแบคทีเรีย นอกจากนี้ยังมีผลช่วยสร้างความสมดุลในระดับฮอร์โมน ทั้งในเพศหญิงและเพศชาย จึงไม่แปลกเลยที่ใครหลาย ๆ คน จะเลือกกระจายเป็นตัวช่วยในการคงความแข็งแรงแบบหนุ่มสาว เอาไว้เช่นเดียวกับกับการกินโสมและชาวจีนนิยมใช้กระจายแทนโสม จึงเรียกว่า ชิงจิน เป็นสมุนไพรที่ชาวจีนนิยมเป็นอันดับหนึ่งทดแทนพวกโสมที่ราคาแพงกว่ามาก

สำหรับคนไทย เราอาจจะคุ้นกับการนำเอากระจายดำมาทำเป็นเครื่องสมุนไพร เนื่องจากเด่นในด้านสรรพคุณบำรุงกำลัง โดยมีการไปรโมททางการตลาดอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทำให้คนไทยทั่วไปหลงคิดว่ากระจายดำดีกว่ากระจายเหลือง ในขณะที่เราใช้กระจายเหลืองมาอยู่ในหม้อปรุงอาหารเสียมากกว่า แต่จากงานวิจัยเมื่อไม่นานมานี้พบว่า กระจายเหลือง (อีกชื่อคือกระจายขาว) ที่เรากินกันทุกวันนี้มีประโยชน์มากกว่ากระจายดำเสียอีก ในขณะที่คนไทยเพิ่งค้นพบความมหัศจรรย์ของกระจาย ชาตียักษ์ใหญ่อย่างจีนนั้นหันมานิยมกินกระจายแทนโสมกันเป็นเวลานานแล้ว เพราะความเชื่อที่ว่า ถึงแม้จะมีฤทธิ์เป็นยาเหมือนกัน แต่กระจายจะระบายออกตามธรรมชาติได้ดีกว่า ส่วนโสมนั้น ถ้ากินเป็นประจำ โสมจะตกค้างหมุนเวียน

อยู่ในกระแสเลือด ไม่มีการขับถ่ายออก และอาจเกิดโทษในภายหลัง คือเลือดจะเหนียวขึ้น ระบบการไหลเวียนของโลหิตจะติดขัดได้ แต่ทั้งนี้ยังไม่มี การวิจัยไหนที่มายืนยันถึงความเชื่อด้านโสมและ กระจายนี้อย่างชัดเจนในปัจจุบัน ส่วนกระชายแดง นั้นมีคุณค่าสรรพคุณคล้ายกระชายเหลือง ลักษณะ ทั่วไปเหมือนกันแต่ตรงเหง้าและเนื้อในมีสีเหลือง แกมส้ม ขนาดเล็กกว่า สรรพคุณทั่วไป คือ ช่วยบำรุงกำลัง ทำให้กระชุ่มกระชวย บำรุงระบบประสาท บรรเทา อาการท้องอืดท้องเฟ้อ แก้ลมจุกเสียด ใช้เป็นยา อายุวัฒนะ ช่วยแก้โรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ทำให้ ร่างกายแข็งแรง

สรุป กระชายทั้ง ๓ ชนิด อยู่ในวงศ์ Zingiberaceae สกุล Boesenbergia ต่างสปีชีส์กัน มีส่วนประกอบ สรรพคุณพื้นฐานคล้ายกัน คือ มีส่วนประกอบของ น้ำมันหอมระเหย (Essential oil) จำพวก terpenes และ terpenoid ซึ่งเป็นสารประกอบที่ออกฤทธิ์ยับยั้ง เชื้อแบคทีเรียได้เช่น borneol, zingiberene, cineol, camphor, curcumin เป็นต้น โดยสรุป ว่ากันว่าในด้านสรรพคุณ ทางยา กระชายเหลืองหรือ ที่เราเรียกอีกชื่อว่า กระชายขาว หรือ กระชายแกลง มีสรรพคุณที่ดีที่สุด

โดยในบทความนี้ผู้เขียนจะเน้นพูดถึงรายละเอียด กระชายเหลืองหรือกระชายขาวจากสถานการณื โควิด - ๑๙ ระบาดก็ได้มีการพยายามค้นคว้าหา ยาต้านเชื้อไวรัส และเมื่อ ๑ มิ.ย. ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา มีความก้าวหน้าของการค้นหายาต้านเชื้อไวรัสโคโรนา จากสารสกัดธรรมชาติและสมุนไพรที่เป็นอาหาร ของคนไทย จำนวน ๑๒๑ ตัวอย่าง ซึ่งผลการศึกษา พบว่ามีสารสกัด จำนวน ๖ ชนิด ที่มีศักยภาพ ยับยั้งการเพิ่มจำนวนของไวรัส SAR CoV- ๒ (เชื้อไวรัสโควิด-๑๙) ที่ปริมาณความเข้มข้นทางยา ในระดับน้อย ๆ และไม่เป็นพิษต่อเซลล์ โดยการศึกษา ดังกล่าว พบสารสกัดจากสมุนไพร ๒ ชนิด ที่สามารถ ยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อไวรัสโควิด - ๑๙ ได้ถึง ๑๐๐% คือ สารสกัดจากขิงและกระชายขาว ซึ่งเมื่อนำมาวิเคราะห์พบว่า สารสกัดจากกระชายขาว

มีฤทธิ์แรงที่สุดโดยให้ฤทธิ์แรงกว่าสารสกัดบริสุทธิ์ ฟ้าทะเลลายใจ ๓๐ เท่า และแรงกว่าสารสกัดขิง ๑๐ เท่า ซึ่งถือว่าดีที่สุด ในบรรดาสารที่นำมาทดสอบ ทั้งหมด โดยสารสำคัญ ๒ ชนิดหลักในกระชายขาว ที่มีฤทธิ์ยับยั้งเชื้อไวรัส คือ แพนดูเรทิน เอ (panduratin A) และ พินอสโตรบิน (pinostrobin) ซึ่งเป็นการศึกษา วิจัยจากศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) (TCELS) ร่วมกับคณะวิทยาศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อค้นหายาต้านเชื้อไวรัส โคโรนาจากสารสกัดธรรมชาติ จากความสำเร็จ เบื้องต้น พบว่า “สารสกัดกระชายขาว” มีฤทธิ์ต้าน COVID - ๑๙ ในหลอดทดลอง จึงเป็นความหวังใหม่ ต่อจากสมุนไพรฟ้าทะลายโจร การพัฒนาสารสกัด กระชายขาวเพื่อเป็นยาสำหรับต้านไวรัส COVID - ๑๙ คาดว่าใช้เวลาอย่างน้อย ๑ ปี

มารู้จักพระเอกคนใหม่ ความหวังใหม่ ด้านโควิด-๑๙ กัน

● กระชาย

(กระชายเหลือง กระชายขาว หรือ กระชายแกลง)

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Boesenbergia rotunda (L.) Mansf.

วงศ์ขิงข่า : Zingiberaceae

ชื่อภาษาอังกฤษ : Fingerrout

ชื่อสามัญ : Chinese ginger , Chinese keys , Galingale

ชื่ออื่น : ขิงจีน, ว่านพระอาทิตย์ (กรุงเทพฯ)

กระชายดำ กะแอน ขิงทราย

(มหาสารคาม) จี๊บุชีฟู เปาซอเว้า เป้าสี่

เป้าสี่ ระแอน เป้าซอเว้า

(กะเหรี่ยง-แม่ฮ่องสอน) เป็นต้น

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : กระชายเป็นพืชล้มลุก มีเหง้าหรือลำต้นอยู่ใต้ดิน ซึ่งมีลักษณะเรียวยาว อวบน้ำ ตรงกลาง เหง้าจะพองคล้ายกระสวย ออกเกาะกลุ่มกัน

เป็นกระจุกมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลแกมส้ม เนื้อข้างในเป็นสีเหลือง มีกลิ่นหอม

ใบ: ใบเดี่ยวออกเรียงสลับรูปรียาวกว้าง ๔.๕-๑๐ ซม. ยาว ๑๕-๓๐ ซม. ปลายใบแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ แผ่นใบเรียบสีเขียวอ่อน โคนใบเป็นกาบหุ้มซ้อนกัน

ดอก : ดอกออกเป็นช่อ ออกแทรกระหว่างกาบใบ ช่อดอก ยาวประมาณ ๕ ซม. มีใบประดับ สีม่วงแดง เรียงทแยงกัน กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น ๓ แฉก กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น ๓ แฉก ดอกที่ปลายช่อจะบานสวย กลีบดอกสีขาวหรือขาวอมชมพู ดอกบานทีละดอก มีลักษณะเป็นถุงแยก เป็นกลีบ ๒ กลีบ

ผล : กระจายเป็นผลแห้ง รูปรี เมื่อแก่แตกเป็น ๓ ซีก ส่วนที่นำมาทำเป็นยา : เหง้า (ลำต้นใต้ดิน) ราก (นมกระชาย) และใบ

ลักษณะภายนอกของเครื่องยา : เหง้าสั้นเรียก “กระโปงกระชาย” มีรากสด แตกออกจากเหง้าเป็นกระจุกจำนวนมาก ออมน้ำ ตรงกลางพองกว่าส่วนหัวและท้าย รูปทรงกระบอก ปลายเรียวแหลม (เรียก “นมกระชาย”) กว้าง ๑ - ๒ ซม. ยาว ๔ - ๑๐ ซม. ผิวสีเหลืองอ่อน เนื้อในสีเหลือง มีรสเผ็ดร้อน ขม กลิ่นหอมฉุน

ลักษณะทางกายภาพและเคมีที่ดี : น้ำมันหอมระเหย จากเหง้าและราก เป็นของเหลวใส ไม่มีสี มีกลิ่นเฉพาะตัว

ถิ่นกำเนิด : มักพบในป่าดิบร้อนชื้น ในเขตร้อน บริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยจัดเป็นไม้ล้มลุก

สารสำคัญที่พบ : กระจายเป็นพืชที่ประกอบด้วย น้ำมันหอมระเหย ในรากและเหง้ากระชาย ได้แก่ ไพเนน (pinene) แคมฟีน (camphene) ทูจัน (thujene) ไลโมนีน (limonene) และการบูร นอกจากนี้ ยังมีสารอาหาร ที่มีคุณค่าหลายอย่าง เช่น แคลเซียม เหล็ก เกลิอแร่ และวิตามินต่าง ๆ

คุณค่าทางโภชนาการของกระชาย น้ำหนัก ๑๐๐ กรัม

พลังงาน	๓๘	แคลอรี
ไขมัน	๐.๘	กรัม
คาร์โบไฮเดรต	๗.๓	กรัม
โปรตีน	๑.๑	กรัม
แคลเซียม	๒๘	มิลลิกรัม
ฟอสฟอรัส	๔๐	มิลลิกรัม
เหล็ก	๒.๐	มิลลิกรัม
วิตามินเอ	๕,๐๐๐	หน่วยสากล
วิตามินบี ๑	๐.๐๘	มิลลิกรัม
วิตามินบี ๒	๐.๐๒	มิลลิกรัม

องค์ประกอบทางเคมี : พบน้ำมันระเหยง่าย ๐.๐๘ % ประกอบด้วย ๑,๘ cineol, boesenbergin A, dl-pinostrobin, camphor, cardamonin, panduratin. นอกจากนี้ยังพบสาร flavonoid และ chromene เช่น ๖ - dihydroxy -๔ - methoxychalcone,

pinostrobin, pinocembin

สรรพคุณ : กระจายมีรสเผ็ดร้อน ขม สารสำคัญในใบ ราก และเหง้ากระชาย มีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อแบคทีเรียในลำไส้ ช่วยขับลม แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ ช่วยเจริญอาหาร และแก้โรคในปาก ในคอ เช่น ปากเปื่อย ปากเป็นแผล ปากแห้ง ขับระดูขาว ขับปัสสาวะ รักษาโรคบิด แก้ปวดมวนท้อง ใช้เป็นยาอายุวัฒนะ บำรุงกำลัง

- ◆ เหง้าใต้ดิน แก้ปวดท้อง มวนในท้อง ท้องอืดท้องเฟ้อ บำรุงกำลัง บำรุงกำหนด แก้กามตายด้าน เป็นยารักษาโรคไส้ติ่งทวาร
- ◆ เหง้าและราก แก้บิดมูกเลือด ขับปัสสาวะ แก้ปัสสาวะพิการ ใช้เป็นยาภายนอกรักษาซีกลัก
- ◆ ใบ บำรุงธาตุ แก้โรคในปาก คอ แก้โลหิตเป็นพิษ ถอนพิษต่าง ๆ

สรรพคุณตำรายาไทย :

เหง้า ลดอาการท้องอืดท้องเฟ้อ แน่นจุกเสียด แก้ปวดมวนท้อง ขับลม ช่วยให้กระเพาะและลำไส้เคลื่อนไหวดีขึ้น แก้อันเกิดในปาก แก้มตุ๋น (ระดูขาว) แก้มอันบังเกิดแต่กองหทัยวาท แก้ปากเปื่อย ปากแห้ง ปากแตก เป็นแผล แก้ปวดมวนในท้อง แก้บิดมูกเลือด แก้ปวดเบ่ง รักษาลำไส้ใหญ่อักเสบ บำรุงกำลัง ช่วยเจริญอาหาร ขับระดูขาว แก้ใจสั้น ราก (นมกระชาย) แก้กามตายด้าน ทำให้กระชุ่มกระชวย บำรุงความกำหนัด มีสรรพคุณคล้ายโสม หมอโบราณเรียกว่า “โสมไทย” หัวและรากขับปัสสาวะ แก้กระษัยเบาเหลือง แดงเจ็บปวดบั้นเอว บำรุงกำหนด บำรุงหัวใจ บำรุงกำลัง แก้ใจสั้นหิว ขับปัสสาวะ หัวใช้เผาไฟฝนรับประทานกับน้ำปูนใส เป็นยาแก้บิด แก้โรคบังเกิดในปาก แก้มตุ๋น

บัญชียาจากสมุนไพร :

ที่มีการใช้ตามองค์ความรู้ดั้งเดิม ตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติในบัญชียาหลักแห่งชาติ ระบุตำรับ “ยาเลือดงาม” มีส่วนประกอบของเหง้ากระชายร่วมกับสมุนไพรชนิดอื่น ๆ ในตำรับมีสรรพคุณบรรเทาอาการปวดประจำเดือน ช่วยให้

ประจำเดือนมาเป็นปกติ แก้มตุ๋น

ตำรายาแผนโบราณของไทย :

มีการใช้กระชายใน “พิภดตรีกาลพิษ” คือของ ๓ อย่างที่สามารถรักษาโรคตามกาลเวลา หรือป้องกันพิษเข้าร่างกาย มีรากกะเพราแดง เหง้าข่า และหัวกระชาย สรรพคุณบำรุงธาตุ บำรุงความกำหนัด แก้ใจสั้นนิบาต แก้เลือด เสมหะ แก้กามตายด้าน

ตำรายาพื้นบ้านล้านนา :

ใช้เหง้า รักษาโรคทางเดินปัสสาวะอักเสบ กลากเคลื่อน ท้องอืดเฟ้อ

รูปแบบและขนาดวิธีใช้ยา

๑. แก้อาการท้องอืดท้องเฟ้อ แน่นจุกเสียด และปวดท้อง ใช้เหง้าหรือรากประมาณครึ่งกำมือ (น้ำหนักสด ๕-๑๐ กรัมแห้ง ๓ - ๕ กรัม) ทูบพอแตกต้มกับน้ำพอเดือดดื่มแต่น้ำ หรือปรุงอาหารรับประทาน
๒. แก้บิด (ปวดเบ่งและมีมูกหรืออาจมีเลือดด้วย) ใช้เหง้าหรือหัวสดครึ่งละ ๒ หัว (ประมาณ ๑๕ กรัม) ย่างไฟพอสุก ตำกับน้ำปูนใส คั้นเอาน้ำดื่ม

สรรพคุณของกระชาย ๓๙ ข้อเด่น ผลงานวิจัยสำคัญเกี่ยวกับ

๑. กระชายมีสรรพคุณช่วยบำรุงร่างกาย เป็นยาอายุวัฒนะ
๒. ช่วยบำรุงธาตุในร่างกาย (ใบ)
๓. กระชายเหลืองมีสรรพคุณช่วยแก้ลมวิงเวียน แน่นหน้าอก
๔. ช่วยบำรุงกำลัง เสริมสมรรถภาพทางเพศ บำบัดโรคคนเขาไม่ขึ้นหรือโรคอีดี(Erectile Dysfunctional หรือ ED) (เหง้าใต้ดิน)

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

๕.	ช่วยบำรุงหัวใจ ด้วยการใช้เหง้าและรากของกระชาย นำมาปอกเปลือก ล้างให้สะอาด นำมาหั่นตากแห้งแล้วบดจนเป็นผง และให้ใช้ผงแห้งที่เตรียมไว้ ประมาณ ๑ ช้อนชา นำมาชงกับน้ำร้อนครั้งด้วยชา แล้วรับประทานเพียงครั้งเดียว (เหง้า, ราก)	๑๔.	เหง้าใต้ดินมีรสเผ็ดร้อนและขม มีสรรพคุณช่วยแก้อาการปวดท้อง มวนในท้อง อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ ด้วยการใช้เหง้าและรากประมาณครึ่ง กำมือ ถ้าสดให้ใช้ประมาณ ๕ - ๑๐ กรัม แต่ถ้าแห้งให้ใช้ประมาณ ๓ - ๕ กรัม แล้ว นำมาต้มเอาน้ำดื่มแก้อาการหรือจะนำมา ใช้ปรุงอาหารไว้รับประทานก็ได้เช่นกัน
๖.	ช่วยบำรุงกระดูก ช่วยทำให้กระดูกไม่เปราะบาง	๑๕.	ช่วยแก้อาการท้องร่วง ท้องเดิน ด้วยการใช้เหง้าสด ๑ - ๒ เหง้า ใช้เหง้าที่บึ่งไฟแล้วนำมาฝนหรือตำ ผสมกับน้ำปูนใสหรือจะคั้นให้ข้น ๆ แล้วนำมารับประทานครั้งละ ๑ - ๒ ช้อนชา ก็ได้ (เหง้า, ราก)
๗.	ช่วยปรับสมดุลของฮอร์โมนต่าง ๆ ในร่างกาย	๑๖.	ช่วยแก้บิดโดยใช้เหง้าสดประมาณ ๒ เหง้า นำมาบดจนละเอียดและเติมน้ำปูนใส คั้นเอาแต่น้ำมาดื่ม (เหง้าสด)
๘.	ช่วยบำรุงกำหนดแก้อาการกามตายด้าน (เหง้าใต้ดิน)	๑๗.	ใช้เป็นยาขับปัสสาวะ แก้อาการปัสสาวะพิการ (เหง้า, ราก)
๙.	ช่วยบำรุงสมอง เพราะช่วยทำให้เลือด ไปเลี้ยงสมองส่วนกลางได้ดีมากขึ้น	๑๘.	ช่วยแก้อาการบิดมูกเลือด (เหง้า, ราก)
๑๐.	สรรพคุณกระชายช่วยแก้โลหิตเป็นพิษ (ใบ)	๑๙.	ช่วยบำรุงตับและไตให้แข็งแรง ช่วยรักษาโรคไต ช่วยทำให้ไตทำงานได้ดียิ่งขึ้น
๑๑.	ช่วยปรับสมดุลของความดันโลหิต ในร่างกาย ช่วยลดความดันโลหิตเมื่อ ความดันโลหิตสูง แต่เมื่อความดันโลหิตต่ำ ก็จะช่วยทำให้ความดันเพิ่มขึ้นจนเป็นปกติ	๒๐.	ช่วยป้องกันไทรอยด์เป็นพิษ
๑๒.	กระชายมีสรรพคุณทางยาช่วยแก้โรค ในปากและคอ เช่น ปากเปื่อย ปากแห้ง ปากเป็นแผล (ใบ, เหง้า)	๒๑.	ช่วยแก้อาการไส้เลื่อนในเพศชาย
๑๓.	ช่วยแก้ฝ้าขาวในปาก ด้วยการใช้กระชาย ที่ล้างสะอาดนำมาบดแบบไม่ต้อง ปอกเปลือก แล้วใส่ในโถปั่นพอหยาบ แล้วนำมาใส่ขวดปิดฝาแช่ไว้ในตู้เย็น นำมากินก่อนอาหาร ครั้งละ ๑ ช้อนชาเล็ก กินวันละ ๓ มื้อ ก่อนอาหารประมาณ ๑๕ นาที ประมาณ ๑ อาทิตย์ (ราก)	๒๒.	ช่วยรักษาอาการกระเพาะปัสสาวะเกร็ง
		๒๓.	ช่วยควบคุมไม่ให้ต่อมลูกหมากโต
		๒๔.	ช่วยแก้อาการตกขาว ช่วยขับระดูขาวของสตรี (เหง้า)
		๒๕.	ช่วยบำรุงมดลูกสตรี ป้องกันมาห้มดลูกโต
		๒๖.	ช่วยขับน้ำคาวปลาของสตรีหลังคลอดบุตร
		๒๗.	ใช้รักษาโรคสีดวงทวาร (เหง้า)
		๒๘.	ใบช่วยถอนพิษต่าง ๆ

- ๒๙. ช่วยแก้อาการปวดเมื่อยด้วยการใช้เหง้าหรือรากแก่ ๆ นำมาหั่นเป็นแว่นบางๆ แล้วนำไปตากแห้งและนำมาชงกับน้ำดื่ม (ราก, เหง้า)

- ๓๐. เหง้าและรากใช้เป็นยาภายนอก สรรพคุณช่วยรักษาขี้กลาก ขี้เกลื้อน

- ๓๑. ช่วยแก้อาการคันหนังศีรษะจากเชื้อรา ด้วยการใช้น้ำมันดังกล่าว (จากสูตรรักษาโรคน้ำกัดเท้านำมาเข้าสู่สูตรทำเป็นแชมพูสระผมหรือจะใช้น้ำมันกระชายโคกผม แล้วนวดให้เข้าหนังศีรษะก็ได้ แล้วค่อยล้างออก) (น้ำมันกระชาย)

- ๓๒. ช่วยรักษาฝีด้วยการใช้เหง้ากับราก มาตำให้ละเอียดแล้วนำมาทาหัวฝีที่บวม จะทำให้หายเร็วยิ่งขึ้น (เหง้า, ราก)

- ๓๓. เหง้ามีฤทธิ์ในการต้านเชื้อราที่เป็นสาเหตุของการเกิดโรคผิวหนังและโรคในช่องปาก ดีพอสมควร

- ๓๔. กระชายมีสารที่ออกฤทธิ์ช่วยต้านการก่อกลายพันธุ์โดยการบริโภครากกระชาย สามารถช่วยลดความเสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็งได้

- ๓๕. ช่วยรักษาโรคน้ำกัดเท้า ด้วยการใช้รากกระชายทั้งเปลือกมาล้าง แล้วผึ่งให้แห้ง ผานเป็นแว่น ๆ และนำไปบดให้เป็นผงหยาบ ๆ จากนั้นใช้น้ำมันมะกอกหรือน้ำมันมะพร้าว มาอุ่นในหม้อใบเล็ก ๆ เติมผงกระชายใช้น้ำมัน ๓ เท่า ของปริมาณกระชาย แล้วนำมาหุงด้วยไฟอ่อน ๆ ราว ๑๕ - ๒๐ นาที แล้วกรองกระชายออกเก็บน้ำมันไว้ในขวดสีชา นำมาใช้ทาบริเวณที่เป็น (ราก)

- ๓๖. กระชายมีสารที่ออกฤทธิ์ ทำให้อนุมูลอิสระเป็นกลางจึงมีผลช่วยลดความเสียหายของการเกิดอนุมูลอิสระภายในร่างกายได้ (ฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ antioxidant)

- ๓๗. กระชายมีฤทธิ์ช่วยต้านการอักเสบ การบริโภคกระชายเป็นประจำอาจได้ผลคล้ายกับการรับประทานยาแอสไพริน และอาจช่วยป้องกันการเกิดโรคที่มีสาเหตุมาจากการอักเสบเรื้อรังภายในร่างกายได้ (anti-inflammatory)

- ๓๘. ๓๘. ช่วยรักษาอาการท้องเดินในเด็ก (เหง้า, ราก)

- ๓๙. รากกระชายมีสรรพคุณช่วยแก้โรคกระเพาะ (ราก)

สารสกัดในกระชายขาว ๗ เรื่อง

๑. งานวิจัยจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยสายจิตร์ และคณะ (๒๕๔๙) ได้ศึกษาพบว่าสารสกัดสารสกัดพลาโวนอยด์จากกระชายเหลือง คือ Pinostrobin , Pinocembrin และอนุพันธ์พลาโวนอยด์อีก ๓ ชนิด คือ ๕ methoxyflavone , ๒ methoxy flavones และ β -naphthoflavone สามารถช่วยต้านการเสื่อมของกระดูกอ่อนในหลอดทดลองได้
๒. งานวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ พบว่าสารสกัดรากกระชายเหลืองและสาร pinostrobin มีฤทธิ์ต้านการเจริญของแบคทีเรีย Helicobacter pylori ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าเป็นสาเหตุของโรคกระเพาะอาหาร นอกจากนี้เมื่อใช้สารสกัดจากรากกระชายเหลืองรักษาอาการแผลในกระเพาะอาหารของสัตว์ทดลองพบว่า สารสกัดดังกล่าวนอกจากจะฆ่าเชื้อโรคได้แล้วยังมีฤทธิ์ลดอาการอักเสบของแผล ทำให้แผลหายเร็วขึ้น

นอกจากนี้ยังพบว่าสารดังกล่าว ยังมีฤทธิ์ต้านการเจริญเติบโตของเชื้อราที่เป็นสาเหตุของโรคกลาก ๓ ชนิด และต้านการเจริญของเชื้อ Candida albican ซึ่งเป็นสาเหตุของโรคตกขาว (สุชาติพ, ๒๕๔๘)

๓. งานวิจัยของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า สารสกัดคลอโรฟอร์มและเมทานอล จากรากกระชาย มีฤทธิ์ในการต้านการเจริญเติบโตของเชื้อ Giardia intestinalis ซึ่งเป็นพยาธิเซลล์เดียวในลำไส้ ที่ก่อให้เกิดภาวะท้องเสีย ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างมากสำหรับผู้ป่วยที่เป็นโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง
๔. งานวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า สาร pinostrobin , pinocembrin , panduratin A และ alpinetin ของกระชายนั้นมีฤทธิ์ต้านแบคทีเรียได้หลายชนิด
๕. งานวิจัยในประเทศกาน่า พบว่าสาร Pinostrobin จากรากและใบ มีฤทธิ์ช่วยต้านเชื้อ Plasmodium falciparum ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดโรคมาลาเรีย
๖. งานวิจัยล่าสุด ๑ มิ.ย. ๒๕๖๓ ที่มวิจัยที่เกิดจากความร่วมมือกันของคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ พบว่ากระชายมีสารสำคัญ ๒ ชนิด ได้แก่ panduratin A และ pinostrobin ทำหน้าที่ยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อไวรัสได้และสารสกัดจากกระชายชายยังสามารถลดจำนวนเซลล์ที่ติดเชื้อจาก ๑๐๐% ให้ลดลงจนเหลือ ๐% และยับยั้งเซลล์ในการผลิตไวรัสได้ถึง ๑๐๐% อีกด้วย ในห้องปฏิบัติการในหลอดทดลองจนมาถึงการศึกษากทางคลินิก ระยะที่ ๑ (คลินิกคอลเฟสวัน) นำกระชามาทดลองในหนู ศึกษาพบว่าช่วยกำจัดโรคได้และไม่เกิดผลข้างเคียงที่เป็นอันตรายจากระดับสัตว์ทดลอง จากการประชุมหารือขับเคลื่อนงานวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพรกระชาย ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ (๑ เม.ย. ๒๕๖๔) พบว่าเมื่อนำผลการศึกษาในสัตว์ทดลองมาวิเคราะห์และเทียบเป็นน้ำหนักมนุษย์แข็งแรงคนหนึ่ง ๕๐ - ๖๐ กก. ต้องใช้สารสกัดกระชายวันหนึ่งประมาณ ๑,๒๕๐ มก.

คือมาจากกระชายสด ๑ กิโลกรัมกว่าๆนี้เราจะต้องนำกระชายหนึ่งกิโลกรัมกว่า ๆ ไปทำเป็นสารสกัดในขนาด ๑,๒๕๐ มก. ต่อวัน แบบไหนถึงจะเข้าสู่ร่างกายได้เหมาะสม ซึ่งเป็นการรับประทานยาปริมาณยาสูงพอสมควร ซึ่งการพัฒนาทำให้สมุนไพรต้องทำการศึกษาทางคลินิกถึงระยะ ๓ - ๔ เฟส

๗. การใช้ในสถานการณ์จริง งานวิจัยกลุ่มเล็ก ๆ จากการระบาดของเชื้อโควิด - ๑๙ ในเรือนจำ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ๑๕,๐๐๐ ราย เลือกคนที่ไม่มีอาการทางคลินิก จำนวน ๑๒๐ ราย แบ่ง ๔ กลุ่ม ให้ได้รับยาทั้งสมุนไพรและแผนปัจจุบัน คือ ยาฟ้าทะลายโจร , กระชายขาวสกัด และยาแผนปัจจุบัน Favipiravir ให้ยา ๕ วัน สรุปผลว่าให้ยาสารสกัดกระชายขาว ๓๐๐ มก. วันละ ๑ ครั้ง (ซึ่งเป็น dose ที่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็นคือ ควรให้ ๓๐๐ มก. ๓ เวลา) ผลลัพธ์ปรากฏว่าคนไข้ตรวจไม่พบเชื้อในวันที่ ๘ ซึ่งดีกว่ายาแผนปัจจุบัน คือ ยา Favipiravir เสียอีก (ตรวจไม่พบเชื้อในคนไข้วันที่ ๑๒) หลังกินยา ๒๐ วัน ตรวจความปลอดภัยในค่าตับไต ไม่พบความผิดปกติ (เอกสารประกอบการเสวนาวิชาการฟ้าทะลายโจรสมุนไพรไทยในวิกฤต COVID-19 วันที่ ๑๗ มิ.ย. ๒๕๖๔ กรมการแพทย์แผนไทย)

บทสรุป

กระชายขาวใช้อย่างไร ?

ให้เหมาะสมและปลอดภัย

กินกระชายขาว

ป้องกัน-รักษา-ต้านโควิด ได้จริงหรือไม่ ???

จากการที่ผู้เขียนได้ทบทวนเอกสารการวิจัยรวบรวมเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ จากคัมภีร์แพทย์แผนไทยในหลายแง่มุมตามตำรายาไทยใช้เหง้ากระชายช่วยขับลม ลดอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ แก้ปวดมวนท้อง รักษาโรคในปาก เช่น ปากเปื่อย

ปากเป็นแผล ปากแห้ง ช่วยขับระดูขาว ขับปัสสาวะ รักษาโรคบิด การแพทย์พื้นบ้านใช้บำรุงกำลัง บำรุงกำหนด แก้กามตายด้าน “กระชาย” ถูกบรรจุเป็นพืชในบัญชียาสมุนไพรสาธารณสุขฐาน มีรสเผ็ดร้อน ขม ซึ่งแนะนำให้ใช้สำหรับประชาชนทุกคนในการดูแลอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น โดยมีสรรพคุณแก่นั่นท้อง ท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด โดยนำเหง้าแห้ง ประมาณครึ่งกำมือต้มกับน้ำสะอาด รินเอาเฉพาะน้ำดื่ม ชาวบ้านทั่วไปใช้ประกอบอาหารเพื่อดับกลิ่นคาวของเนื้อสัตว์ และปลา โดยภาพรวมกระชายเป็นสมุนไพรที่ให้ความอบอุ่น ช่วยเพิ่มการไหลเวียนของโลหิต อาจทำให้มีการปรับสมดุลของร่างกายได้ มีฤทธิ์ต้านการอักเสบ (anti - inflammatory) ฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ (antioxidant) ฤทธิ์ต้านมะเร็ง (antitumor activities) ฤทธิ์ป้องกันอาการแพ้ (anti-allergic) ฤทธิ์ต้านแบคทีเรีย (antibacterial) ฤทธิ์ต้านเชื้อรา และมีฤทธิ์ยับยั้งไวรัสหลายชนิด (antiviral activity) ไวรัส HIV ไวรัสไข้เลือดออก ไวรัสไข้สมองอักเสบ และล่าสุดไวรัสโควิด - ๑๙ (anti-SARS-COV- ๒) แต่เนื่องจากกระชายมีฤทธิ์ร้อน หากกินมากเกินไปจะทำให้ธาตุในร่างกายนี้อาจเสียสมดุล นำไปสู่อาการข้างเคียงต่างๆเช่นดับ ไต ทำงานผิดปกติ หรือตับอักเสบได้ และมีน้ำมันหอมระเหยที่อาจทำให้ระคายเคืองกระเพาะอาหารด้วย ดังนั้นไม่ควรบริโภคในปริมาณที่มากเกินไป

การศึกษากระชายรักษาและป้องกันโควิด - ๑๙ ยังเป็นการศึกษาในระดับเซลล์ ซึ่งพบว่าประสิทธิภาพของการยับยั้งเชื้อเมื่อเข้าสู่เซลล์จะดีกว่าการป้องกันเชื้อเข้าสู่เซลล์ มีสรรพคุณต้านเชื้อโควิด - ๑๙ ได้ดีกว่าขิงและฟ้าทะลายโจรได้มากถึง ๑๐ - ๓๐ เท่า แต่ยังคงต้องมีการศึกษาในระดับสัตว์ทดลองและมนุษย์ต่อไป เพื่อหาขนาดที่เหมาะสมและปลอดภัย ให้ได้ข้อมูลที่มากพอเท่ากับสมุนไพรบางชนิดหรือเท่ากับยาแผนปัจจุบันที่มี

สรุปคือ ปัจจุบันกระชายเป็นเพียงส่วนหนึ่งในการดูแลสุขภาพเท่านั้น ไม่ใช่การกินเพื่อป้องกันหรือรักษาโควิด-19 ได้ เนื่องจากการป้องกันและรักษาโควิด-๑๙เป็นการรักษาสุขภาพแบบองค์รวมไม่สามารถ

ใช้ยาสมุนไพรหรือยาชนิดใดชนิดหนึ่งทำการรักษาเพียงอย่างเดียว การรับประทานกระชายช่วยรักษาหรือช่วยป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด - ๑๙ ยังมีข้อมูลไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจได้ว่าใช้ได้จริง เนื่องจากรยังเป็นการทดสอบในระดับห้องปฏิบัติการและยังไม่มี การศึกษาวิจัยในสัตว์ทดลองและมนุษย์ที่สมบูรณ์เพียงพอ ต้องมีการศึกษาวิจัยอีกหลายขั้นตอน เพื่อยืนยันประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการรักษาหรือป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด - ๑๙ จากปัญหาสำคัญ ๓ ข้อที่ยังไม่ชัดเจน คือ

๑. ถ้าคนกินสารสกัดกระชายนั้นจะเกิดการดูดซึมหรือไม่
๒. กลไกต่อการต้านไวรัสโควิด - ๑๙ คือ กลไกอะไรกันแน่
๓. ขนาดที่ใช้จริงในคน คือ เท่าใดที่จะมีประสิทธิผลและความปลอดภัยเป็นอย่างไร

เมื่อพิจารณาถึงผลดังกล่าว การหวังผลที่จะทำกระชายมาใช้ในการรักษา ป้องกัน โควิด - ๑๙ คงเป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติ อย่างไรก็ตามระหว่างที่รอผลงานวิจัย การกินกระชายในรูปแบบอาหาร เครื่องดื่มที่มีกระชายเป็นองค์ประกอบ ไม่เยอะเกินไป ตามภูมิปัญญาชาวบ้านที่เรากินในแกงป่า ขนมน้ำย่านำผัก น้ำกระชายสมุนไพร จะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้ร่างกายแข็งแรงได้ดี และจากข้อมูลสารสำคัญแพนดราทินเอ อยู่ในเนื้อกระชาย ฉะนั้นการรับประทานที่จะต้านไวรัสโควิด - ๑๙ จะได้ประโยชน์ คือ ต้องรับประทานไปทั้งเนื้อจะมีประโยชน์กว่าการที่บริโภคเป็นน้ำอย่างเดียว ดังนั้นควรกินทั้งน้ำและเนื้อ

ข้อห้ามใช้ ข้อควรระวัง ในการบริโภคกระชาย

๑. ผู้ป่วยโรคไต เนื่องจากมีโพแทสเซียมสูง (K) เกิดผลข้างเคียงต่อหัวใจหรือทำให้ไตทำงานหนักเพื่อขับ K
๒. ผู้ป่วยโรคตับ
๓. กลุ่มผู้ป่วยมีถุงน้ำดีอุดตัน เนื่องจากทำให้มีการ

หลังน้ำดื่มมาก อาจทำให้เกิดการปวดหรืออึกเสบเพิ่มมากขึ้น

๔. กลุ่มเปราะบาง เช่น หญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร เด็ก หากจะทานในปริมาณสูงก็ควรระมัดระวัง
๕. ควรระวังในผู้ที่ได้รับยาละลายลิ่มเลือด ยาต้านการแข็งตัวของเลือดและผู้ที่มิโรคเกล็ดเลือดต่ำ
๖. ไม่ควรรับประทานกระชายต่อเนื่องหรือใช้ขนาดสูงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีฤทธิ์ร้อน อาจทำให้เกิดอาการร้อนใน แผลในปาก ใจสั้น

เมื่อรู้แบบนี้ กระชายเหลืองหรือกระชายขาว เรียกอีกชื่อ กระชายแกง เป็นสุดยอดสมุนไพรไทย ถ้าใช้ให้ถูกวิธี ในขณะที่รอนงานวิจัยการต้านโควิด-๑๙ แทนที่จะดูแลใส่ใจสุขภาพตัวเองด้วยการบริโภคสมุนไพร ควรหันมาบริโภคสุดยอดราชาสมุนไพรที่ขึ้นชื่อว่า **“โสมไทย”** คือกระชายโดยหลักภูมิปัญญาองค์ความรู้แพทย์แผนไทย เรากินอาหารสมุนไพรให้เป็นยา เราจะไม่นิยมให้กินอย่างหนึ่งอย่างใดนานเกินไป เพราะอาจจะทำให้เสียสมดุลของร่างกาย ยกตัวอย่าง กินน้ำกระชาย ๒-๓ แก้ว ทุกวัน คิดว่าจะสามารถป้องกันโควิดได้ แต่เป็นปริมาณที่มากเกินไป (overdose) ไปจะเกิดผลเสียต่อร่างกายได้ เนื่องจาก กระชายมีรสเผ็ดร้อน อาจระคายเคืองกระเพาะอาหารได้ต้องระวัง

เอกสารและภาพอ้างอิงบทความนี้

๑. Jeon S, Ko M, Lee J, etal. Identification of antiviral drug candidates against SARS-CoV-๒ from FDA-approved drugs. Antimicrob. Agents Chemother. ๒๐๒๐ doi:๑๐.๑๑๒๘/AAC.๐๐๘๙-๒๐
๒. Isa NM, Abdelwahab SI, Mohan S, etal. In vitro anti-inflammatory, cytotoxic and antioxidant activities of Boesenbergia rotunda (L.) (fingerroot) Braz.J.Med.Biol. Res.๒๐๑๒; ๔๕(๒๕๒๔-๕๓๐)
๓. <http://ttmic.co.th>
๔. www.thaicrudedrug.com
๕. www.opsmoac.go.th
๖. Phongthon Kanjanasirirat, Ampa Suksatu, Suwimon Manopwisedjaroen, High-content screening of Thai medicinal plants reveals Boesenbergia rotunda extract and its component Panduratin A as anti-SARS-CoV-2 agents : Scientific Reports ๒๐๒๐,๑๐: ๑๔๔๖๓
๗. สายจิต แกวบัตถา, ๒๕๔๔.ผลของสารสกัดฟลาโวนอยด์จากกระชายและสารอนุพันธ์ฟลาโวนอยด์ต่อการป้องกันการสลายกระดูกอ่อนในหลอดทดลอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๘. สุรชาติภิม ภมรประวัฑิ.๒๕๔๘ .กระชายชะลอความแก่และบำรุงกำลัง.นิตยสารหมอชาวบ้าน.๒๕๔๗
๙. <http://www.dtam.moph.go.th>
๑๐. หนังสือชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย เต็ม สมิตินันท์ หน้า ๘๖

หน้า 1/2

กระชาย

การศึกษาเกี่ยวกับไวรัส

- การใช้ตามองค์ความรู้ดั้งเดิม**
มีฤทธิ์ร้อน ช่วยขับ ขับเสมหะ บรรเทาอาการไอหวัด ฝนทอง เป็นยาบำรุงกำลัง ฤดูใบไม้ร่วงพบมีการนิยมนำมาใช้รักษาโรคภูมิแพ้ได้เช่นกัน จนนำมาสู่การวิจัยเพื่อใช้ศึกษาฤทธิ์ต้านไวรัสของสมุนไพรชนิดนี้
- การศึกษาวิจัยในปัจจุบัน**
 - การศึกษาในหลอดทดลอง**
เป็นการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า สารสกัดกระชายโพลีฟีนอลในหลอดทดลอง โดยผลการวัดเชื้อในหลอดทดลองได้ผลเร็วและป้องกันเชื้อไวรัส (ลดฤทธิ์การป้องกัน) โดยผลการทดลองเชื้อเซลล์เชื้อแล้ว 5 เท่า
 - การใช้ในสถานการณ์จริง**
มีการนำไปใช้ในโรงพยาบาลศรีนครินทรวิโรฒ 19 ที่ ไม่มีการ พบว่า มีฤทธิ์ฆ่าเชื้อ ภายใน 8 วัน เช่นเดียวกับฟ้าทะลายโจร แต่มีรสชาติที่ขมกว่า ซึ่งใช้เวลา 12 วัน เพื่อฆ่าเชื้อที่ตาย **การใช้ดอกขาว** เป็นการ **ใช้สารสกัดด้วยแอลกอฮอล์ซึ่งยังไม่มีการนำยาไปของตลาด**
- สารสำคัญที่ออกฤทธิ์ในการยับยั้งเชื้อไวรัสโควิด 19**
คือ ฝนทองานิน (Panduratin) ฟีนอลโรบิน (Pinostrobin) การจะได้รับสารสำคัญครบถ้วนที่สุด ควรกินกระชายที่นำและเนื้อ
- ข้อแนะนำในการนำมาใช้ในภาคประชาชน**
กระชายเป็นสมุนไพรที่ขึ้นชื่อในตำรายาสมุนไพรไทย จากประสบการณ์ในช่วงปีของโควิด-๑๙ ประชาชนมีการใช้กระชายและปลูกเสริมการรักษาคู่ผู้ป่วยของสูงที่สนใจใช้สมุนไพรผู้ขายโควิด 19 เมื่อมีจุดมุ่งประสงค์ ยาที่ไม่ออกฤทธิ์มีปลูกกระชาย 500 เม.ก. กินครั้งละ 4 เมล็ด วันละ 3 ครั้ง วันเวลา 5 วัน พบว่าอาการหายเป็นปกติ

ข้อควรระวัง

- ไม่ควรรับประทานกระชายต่อเนื่องหรือใช้ขนาดสูงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีฤทธิ์ร้อนอาจทำให้เกิดอาการร้อนใน แผลในปาก ใจสั้น
- ควรระวังการใช้ในขนาดสูงในผู้ที่มีความผิดปกติของตับ ไต หัวใจ หลอดเลือด หรือใช้ยาต้านการแข็งตัวของเลือด
- ห้ามใช้กับผู้ที่มีความดันโลหิตสูง

๑๓/๒๕๖๔ @abthaimed | สถานบริการแพทย์แผนไทยอภัยภูธร | ๐๓๖-๒๕๖๖๖๖๖

หน้า 2/2

กระชาย

ใช้อย่างไรในสถานการณ์โค...

วิธีใช้เมื่อมีอาการ ไม่ติดเชื้อ

รับประทานทั้งใบที่ไม่มีการตัดเชื้อ และองค์การโสมราย วันละ ๓ ครั้ง รับประทานปกติ

วิธีใช้เมื่อมีอาการ ติดเชื้อ

เช่น อาการงูineaไม่ดีขึ้น มีไข้ไม่บรรเทา คัดจมูก ภายใต้ออก อาจเตรียมรับประทานด้วยวิธีดังต่อไปนี้

- เหง้าสดหรือราก**
ล้างทำความสะอาด บดจนเป็นอาหาร รับประทาน 3 ถึง ๕ ครั้ง 25 กรัม หากทานแบบสด แนะนำให้รับประทานหลังอาหาร
- เหง้ากระชายแห้ง**
บดผงจนเป็นป่นร้อน (ควรดื่มที่นำและเนื้อ) หรือต้มกับน้ำร้อน รับประทานครั้งละ 2 กรัม หลังอาหาร 3 ถึง ๕ ครั้ง
- น้ำกระชาย (ไม่ต้องแยกจาก)**
แช่กระชายสด 25 กรัม แช่ในน้ำสะอาด ๓ ชั่วโมง แช่ในน้ำร้อน ๓๐๐ เม.ล. บดผงแล้วนำมานวด 20 เม.ล. นวด ๒๐ เม.ล. ดื่มหลังอาหาร 3 ถึง ๕ ครั้ง

ควรกินกระชายที่นำและเนื้อ จะได้รับสารสำคัญครบถ้วนที่สุด
แนะนำให้รับประทานต่อเนื่อง 5 วัน เมื่อติดเชื้อ (จากประสบการณ์การรักษาจากสถานบริการ)

ข้อควรระวัง

- ไม่ควรรับประทานกระชายต่อเนื่องหรือใช้ขนาดสูงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีฤทธิ์ร้อนอาจทำให้เกิดอาการร้อนใน แผลในปาก ใจสั้น
- ควรระวังการใช้ในขนาดสูงในผู้ที่มีความผิดปกติของตับ ไต หัวใจ หลอดเลือด หรือใช้ยาต้านการแข็งตัวของเลือด
- ห้ามใช้กับผู้ที่มีความดันโลหิตสูง

๑๓/๒๕๖๔ @abthaimed | สถานบริการแพทย์แผนไทยอภัยภูธร | ๐๓๖-๒๕๖๖๖๖๖

เสนาศึกษา

เปิดโลกความรู้ เทคโนโลยีป้องกันประเทศ

บทความจาก สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

กท. โดย สทป. พัฒนาและดัดแปลงหุ่นยนต์ให้บริการทางการแพทย์ (D-EMPIR CARE) เพื่อสนับสนุนภารกิจทีมแพทย์ในโรงพยาบาลสนาม

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ หรือ สทป. เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ดำเนินการตามพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. 2562 โดยเป็นหน่วยงานที่สามารถดำเนินการด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศได้อย่างครบวงจร ตั้งแต่ขั้นการวิจัยพัฒนา จนถึงขั้นการผลิตและจำหน่าย เพื่อตอบสนองนโยบาย Thailand 4.0 และการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ 11 (S-Curve ที่ 11) ของรัฐบาล เป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” ด้วยการผลิตยุทโธปกรณ์ภายในประเทศ ทำให้สามารถประหยัดงบประมาณและลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ

สทป. ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด (EOD Robot) ในรูปแบบการบูรณาการความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อบูรณาการขีดความสามารถในการวิจัยและพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดให้สามารถตอบสนองภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของหน่วยผู้ใช้งาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานด้านความมั่นคง ปัจจุบันจะเห็นว่า สทป. ได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด (EOD Robot) ให้กับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ โดยการพัฒนา

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

หุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดเล็ก รุ่น D-EMPIR และหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดพกพา รุ่นนูนา (NooNar) ซึ่งได้ส่งมอบให้ กอ.รมน.ภาค 4 สน. นำไปทดสอบทดลองใช้ ต้นแบบหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดดังกล่าวได้ถูกออกแบบให้มีน้ำหนักเบา เจ้าหน้าที่สามารถพกพาไปปฏิบัติงานได้สะดวก เหมาะกับการใช้งานในระดับยุทธวิธี การพิสูจน์ทราบ ลาดตระเวนตรวจการณ์ และสำรวจพื้นที่เป้าหมาย ง่ายต่อการใช้งาน สามารถปฏิบัติงานต่อเนื่อง 1-2 ชั่วโมง คงทนต่อสภาพแวดล้อม รองรับด้วยมาตรฐานสากล สามารถบินและไต่ทางลาดชันได้ไม่น้อยกว่า 35 องศา ความสูงและสามารถส่งการแบบไร้สายระยะไกล 200 เมตร รองรับการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ที่ช่วยในการสนับสนุนภารกิจที่หลากหลาย เช่น บินยิงทำลาย วงจรวัตถุระเบิด ระบบเอกซเรย์วัตถุระเบิด เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ด้วยสถานการณ์ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้ประสบปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) เป็นวงกว้าง จึงทำให้นักการทางการแพทย์มีความจำเป็นต้องมี

อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ที่จะสนับสนุนการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความปลอดภัย และลดความเสี่ยงในการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วย ด้วยเหตุนี้ สทป. จึงเล็งเห็นถึงขีดความสามารถหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด (EOD Robot) ของ สทป. ที่สามารถปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ติดตั้งบนตัวหุ่นยนต์ (payload) เพื่อรองรับการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมในภารกิจต่าง ๆ สทป. จึงมีแนวคิดที่จะดัดแปลงและปรับปรุงหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด (EOD Robot) รุ่น D-EMPIR มาเป็นรูปแบบของหุ่นยนต์สำหรับใช้ปฏิบัติงานในภารกิจโรงพยาบาลสนาม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งหุ่นยนต์นี้มีขีดความสามารถในการควบคุมแบบไร้สายระยะไกล บรรทุกยา อาหาร หรือสิ่งของเพื่อส่งให้ผู้ป่วย พร้อมติดกล้อง และไมโครโฟน รวมถึงจอมอนิเตอร์เพื่อเป็นการสื่อสารระหว่างผู้ป่วยและบุคลากรทางการแพทย์ และยังช่วยในการอำนวยความสะดวกและลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อของบุคลากรทางการแพทย์

สำหรับหุ่นยนต์ที่ สทป. ได้ออกแบบขึ้นมาเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์นั้น สทป. ได้ตั้งชื่อหุ่นยนต์นี้ว่า “D-EMPIR CARE”

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน และความรู้สึก เป็นมิตรต่อการใช้งาน “user-friendly” โดยหุ่นยนต์ รุ่น D-EMPIR CARE ได้ถูกพิสูจน์ทดสอบ และทดลองการใช้งาน แล้วระยะหนึ่ง (ตั้งแต่วันที่ 23 เมษายน 2564 ที่ผ่านมา) ที่โรงพยาบาลสนามของกองทัพบก ในความรับผิดชอบของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า จะเห็นว่าการใช้งานหุ่นยนต์ D-EMPIR CARE นั้น สามารถสนับสนุนการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสะดวก ปลอดภัย และลดความเสี่ยงของบุคลากรทางการแพทย์ที่จะต้องสัมผัสและรักษาผู้ป่วยได้ตามวัตถุประสงค์ โดย “หุ่นยนต์ D-EMPIR CARE” มีคุณสมบัติที่สำคัญ ดังนี้

- หุ่นยนต์ควบคุมแบบไร้สายระยะไกล รองรับ การเชื่อมต่อระบบ WIFI หรือ เครือข่ายมือถือ (Cellular Network)
- รองรับการสนทนาระหว่างแพทย์และผู้ป่วย ด้วยระบบ VDO Call
- ใช้งานต่อเนื่องนาน 2 ชั่วโมง
- สามารถข้ามเครื่องกีดขวางบนพื้นราบได้

• ขับเคลื่อนด้วยสายพานรองรับการทำงานทุกสภาพภูมิประเทศ

เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2564 กระทรวงกลาโหม โดยสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ได้จัดพิธีส่งมอบ หุ่นยนต์ให้บริการทางการแพทย์ (D-EMPIR CARE) เพื่อสนับสนุนภารกิจทีมแพทย์ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลบุษราคัม ระหว่าง กระทรวงกลาโหม โดย สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ กับ กระทรวงสาธารณสุข โดยได้รับเกียรติจากพลเอกพอลพลมณีนีร์ท ประธานกรรมการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พร้อมด้วย พลอากาศเอก ดร.ปรีชา ประดับมุข ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ร่วมเป็นประธานในการส่งมอบหุ่นยนต์ รุ่น D-EMPIR CARE ให้กับกระทรวงสาธารณสุข โดยมี นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้แทนรับมอบ และกล่าวขอบคุณถึงการสนับสนุนหุ่นยนต์ รุ่น D-EMPIR CARE สำหรับภารกิจของทีมแพทย์โรงพยาบาลสนาม ณ โรงพยาบาลบุษราคัม อาคารอิมแพ็ค ชาเลนเจอร์ เมืองทองธานี

ด้วยเหตุนี้ กระทรวงกลาโหม เห็นว่า หุ่นยนต์ รุ่น D-EMPIR CARE นี้จะสามารถสนับสนุน การปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์ที่เสียสละ พุ่มเททั้งร่างกายแรงใจทำงานอย่างหนักเพื่อให้ การรักษาผู้ติดเชื้อ COVID-19 เป็นไปอย่างทั่วถึง ดังนั้น กระทรวงกลาโหม โดย สถาบันเทคโนโลยี ป้องกันประเทศ จึงขอมอบหุ่นยนต์ รุ่น D-EMPIR CARE จำนวน 3 ระบบแก่กระทรวงสาธารณสุข เพื่อใช้งานในภารกิจโรงพยาบาลสนาม และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหุ่นยนต์ รุ่น D-EMPIR CARE นี้ จะเป็นประโยชน์และช่วยลดความเสี่ยง รวมถึง สร้างความปลอดภัยให้กับ การปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่และบุคลากรได้อย่างสูงสุด

ความมุ่งมั่นวิจัยและพัฒนาของ สทป. ในการ ดัดแปลงจากหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด รุ่น D-EMPIR มาเป็นหุ่นยนต์ รุ่น D-EMPIR CARE ให้เป็นไป ตามมาตรฐานการออกแบบ วิจัยและพัฒนา ผลิต และทดสอบที่เป็นสากลในครั้งนี้ เป็นเครื่องยืนยันถึง ศักยภาพความพร้อมในการสร้างความมั่นคง ให้กับประเทศและสร้างความปลอดภัยให้กับ ประชาสังคม โดยรวม เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม (Value-Based Economy) สู่อุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศ สร้างรายได้ให้แก่ประเทศไทยในอนาคตอีกด้วย

บทความจาก สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

คุณลักษณะและขีดความสามารถ ของหุ่นยนต์ให้บริการทางการแพทย์ (D-EMPIR CARE)

กระทรวงกลาโหม โดย สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ เพื่อสนับสนุนภารกิจทีมแพทย์ที่ปฏิบัติงาน ในโรงพยาบาลสนาม ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาหุ่นยนต์เดิมของสถาบันเทคโนโลยี ป้องกันประเทศ หรือ สทป. รุ่น D-EMPIR V.2.1 เป็นหุ่นยนต์ รุ่น D-EMPIR CARE ให้สามารถช่วย ในการปฏิบัติงานของแพทย์และพยาบาลโรงพยาบาลสนาม ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ขีดความสามารถ

1. หุ่นยนต์ รุ่น D-EMPIR CARE สามารถควบคุม แบบไร้สายระยะไกล โดยรองรับการเชื่อมต่อได้ 2 ระบบ ได้แก่ ระบบ Wifi (ระยะปฏิบัติการ 200-500 เมตร สามารถเพิ่มระยะได้โดยติดตั้ง อุปกรณ์ขยายสัญญาณ (Wifi Repeater) หรือ ระบบเครือข่ายมือถือ (Cellular Network)
2. มีชั้นวาง 3 ชั้น (รับน้ำหนักได้ถึง 20 กิโลกรัม) สำหรับ ลำเลียงสิ่งของเข้าไปในโรงพยาบาลสนาม
3. มีกล้อง จอภาพ และไมโครโฟน สำหรับพูดคุยสื่อสาร ระหว่างแพทย์และผู้ป่วย
4. สามารถข้ามสิ่งกีดขวางบนพื้นราบได้
5. ใช้งานต่อเนื่องนาน 2 ชั่วโมง

ด้านแพทย์และพยาบาล มีอุปกรณ์ประกอบ ดังนี้

1. จอภาพและคอมพิวเตอร์พร้อมกล้อง Webcam
2. Joystick สำหรับควบคุมการเคลื่อนที่ของหุ่นยนต์
3. ไมโครโฟนสำหรับแพทย์/พยาบาลใช้ในการพูดคุยสื่อสาร
4. ลำโพง สำหรับฟังเสียงพูดคุยจากฝั่งหุ่นยนต์

ด้านหุ่นยนต์ (ผู้ป่วย) มีอุปกรณ์ประกอบ ดังนี้

1. ตัวหุ่นยนต์แบบสายพาน
2. ถาด 3 ชั้น สำหรับใส่อาหาร ยา หรือสิ่งของ
3. กล้อง Webcam
4. ไมโครโฟน
5. จอ HDMI ขนาด 10 นิ้ว

ชุดควบคุม (ด้านแพทย์/พยาบาล และด้านหุ่นยนต์)

หน้าจอควบคุมด้านแพทย์/พยาบาล

จะแสดงภาพจากกล้องด้านหุ่นยนต์จำนวน 4 กล้อง ทำให้สามารถพูดคุยสื่อสารได้แบบไร้สายระยะไกล

หน้าจอด้านหุ่นยนต์ (ผู้ป่วย)

จอแสดงผลด้านผู้ป่วยจะแบ่งเป็น 3 ช่อง

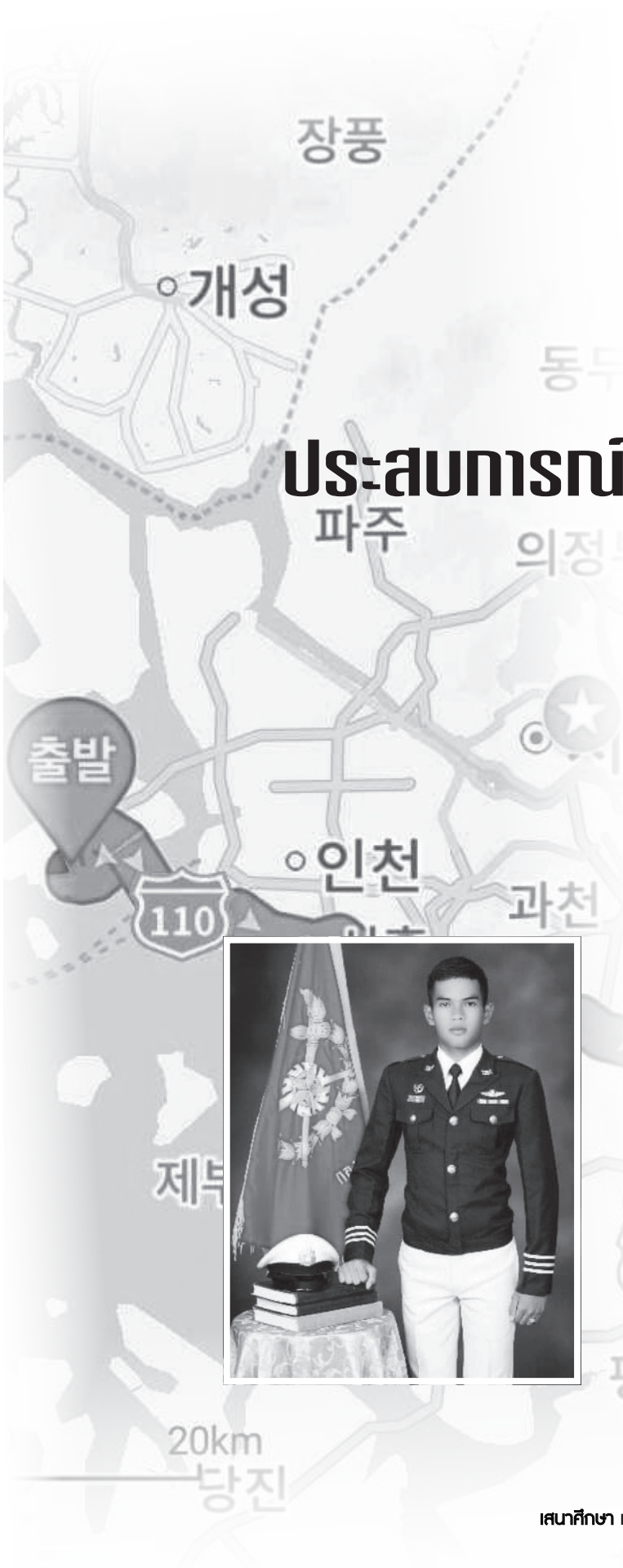
1. ด้านขวาแสดงภาพแพทย์/พยาบาล (ผู้ควบคุมหุ่นยนต์)
2. ด้านซ้ายบนเป็นภาพผู้ป่วยที่อยู่หน้าหุ่นยนต์
3. ด้านซ้ายล่างแสดงข้อความที่แพทย์/พยาบาล ส่งมา

บทความจาก สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

เสาวดีกษ

สาธารณรัฐเกาหลี

ตอนที่ ๑
ประสบการณ์นักเรียนนายร้อยยกพลต่างแดน

ร.ท. ธนบุรณธ์ เชื้อมสันเทียะ

ประสบการณ์ต่างแดน

สวัสดีครับทุกท่าน
ก่อนอื่นขอแนะนำตัวก่อนเลยนะครับ
ผมเป็นนักเรียนเตรียมทหารรุ่นที่ ๕๔ ได้รับความ
การศึกษาต่อ ณ Korea Military Academy (KMA)
สาธารณรัฐเกาหลี เป็นระยะเวลา ๕ ปี
ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๗ - ๒๕๖๒
เดิมแล้วผมเป็นเด็กต่างจังหวัด
ดินแดนที่ราบสูงตอนล่าง
จังหวัดนครราชสีมา
หรือที่ทุกคนรู้จักกันดีในนามเมืองย่าโม
ตั้งแต่จำความได้
ผมเติบโตมาในค่ายทหารมาโดยตลอด
มีคุณพ่อเป็นทหาร จึงมีความรัก ศรัทธาและผูกพัน
กับคำว่า “ทหาร” มีความใฝ่ฝันอยากเป็นทหาร
มาตั้งแต่วัยเด็ก ด้วยความมุ่งมั่นพยายาม
และความตั้งใจ ทำให้ผมได้เข้าไปศึกษา
ในโรงเรียนเตรียมทหาร (สมัยนั้นเรียน ๓ ปี)
เป็นเสมือนความฝันที่เป็นความจริง
ซึ่งหลังจากเรียนจบจากโรงเรียนเตรียมทหารแล้ว
ก็ขึ้นเหล่าทหารบก
ที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (รร.จปร.)
และที่นี่คือจุดเปลี่ยนสำคัญในชีวิต นั่นคือ
การได้ไปศึกษาต่อที่โรงเรียนนายร้อยต่างประเทศ
ของผมซึ่งได้รับประสบการณ์ที่มีค่าต่าง ๆ มากมาย
ในที่นี่ผมขออนุญาตถ่ายทอดเรื่องราวผ่านตัวอักษร
ให้กับทุกคนเหมือนได้เดินทาง
ไปท่องเที่ยวต่างแดนพร้อมกันเลย

จุดเริ่มต้นของการได้ไปศึกษาต่อ ที่โรงเรียนนายร้อยต่างประเทศ

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจะมีทุนสำหรับนักเรียนที่ขึ้นเหล่ามาจากโรงเรียนเตรียมทหารเพื่อไปศึกษาในต่างประเทศทุก ๆ ปี โดยมีทั้งประเทศในแถบยุโรปและแถบเอเชีย การที่นักเรียนนายร้อยจะได้รับการพิจารณาให้ไปศึกษาที่โรงเรียนนายร้อยต่างประเทศนั้น มีระเบียบและขั้นตอนในการพิจารณา ซึ่งขั้นตอนหลัก ๆ เลยคือ พิจารณาจากผลการเรียนของนักเรียนที่จบมาจากโรงเรียนเตรียมทหาร ในอันดับต้น ๆ ของเหล่า ในสมัยของผมนั้น อันดับแรกคือดูเกรดคะแนนวิชาภาษาอังกฤษและวิชาคณิตศาสตร์ คนที่ผ่านเกณฑ์จึงจะมีสิทธิ์สอบในรอบถัดไปคือการทดสอบความรู้วิชาหลัก ที่เรียนสมัยอยู่โรงเรียนเตรียมทหาร การทดสอบร่างกาย และการสอบสัมภาษณ์ ในปีนั้นมีทุนทั้งหมด ๑๐ ทุนด้วยกัน ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ๒ ทุน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ๒ ทุน สาธารณรัฐฝรั่งเศส ๑ ทุน สาธารณรัฐอิตาลี ๑ ทุน ญี่ปุ่น ๒ ทุน เครือรัฐออสเตรเลีย ๑ ทุน และสาธารณรัฐเกาหลี ๑ ทุน สำหรับแรงบันดาลใจของนักเรียนนายร้อยที่ตัดสินใจไปศึกษาต่อยังโรงเรียนนายร้อยต่างประเทศแต่ละคนต่างก็มีหลากหลายเหตุผล แต่หลัก ๆ คือต้องการเปิดโลกกว้างและอยากได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่ สำหรับผมก็เช่นกัน และที่สำคัญที่สุดคือถ้าผมไม่เข้าทดสอบในครั้งนี้นี้ ก็ไม่น่าจะมีโอกาสไหนอีกแล้วที่จะทำให้ผมได้มีโอกาสไปศึกษาที่โรงเรียน

นายร้อยต่างประเทศได้

เหตุผลที่ว่าทำไมจึงเลือกไปศึกษาที่โรงเรียนนายร้อยทหารบกแห่งสาธารณรัฐเกาหลีนั้น ต้องบอกเลยว่า “ไม่มีเหตุผล” อ่านมาถึงตรงนี้น่าจะคงจะงง ๆ ไซ้ไหมครับ ก็เพราะว่าประเทศต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสารบบนั้น เพื่อน ๆ ได้เลือกไปหมดแล้ว มีเหลือประเทศนี้เพียงประเทศเดียวเท่านั้น เพื่อน ๆ ก็เลยช่วยเชียร์และเลือกให้ ผมจึงเหมือนตกกระไดพลอยโจน สำหรับเหตุผลที่ไม่มีใครเลือกไปประเทศนี้ เพราะว่าทุกคนเลือกไปแต่โซนประเทศในยุโรป และมีกระแสว่าในกองทัพของสาธารณรัฐเกาหลีมีวัฒนธรรมในองค์กรที่ไม่แตกต่างจากกองทัพไทยมากนัก จนเมื่อผมได้เข้าไปเรียนรู้แล้วจึงพบว่านั่นเป็นแค่กระแสข่าวตามคำบอกเล่าต่อ ๆ กันมา ผมต้องขอขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมรุ่นที่เลือกโรงเรียนนายร้อยทหารบกแห่งสาธารณรัฐเกาหลีให้ผมครับ

ท่องไปในโลกกว้างครั้งแรกในชีวิต

บรรดานักเรียนนายร้อยจากร้ว รร.จปร. ที่จะไปศึกษาต่อยังโรงเรียนนายร้อยในต่างแดนนั้นก็ต้องออกจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ามาอยู่ข้างนอกเพื่อเรียนภาษาของแต่ละประเทศที่ตนเองเลือกไปศึกษา โดยกองทัพบกเป็นผู้ออกค่าเล่าเรียนให้ทั้งหมด ซึ่งรายละเอียดของการเรียนภาษาแต่ละประเทศนั้นจะแตกต่างกันไปตามที่กองทัพบกไทยกำหนด เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะเรียนภาษาอังกฤษที่ไทยเพียงช่วงระยะเวลาสั้น ๆ แล้วออกเดินทางไปศึกษาเพิ่มเติมที่สหรัฐอเมริกาเลย ประเทศฝรั่งเศสจะต้องเรียนภาษาฝรั่งเศสอยู่ในไทยนานเป็นปีเลยทีเดียว

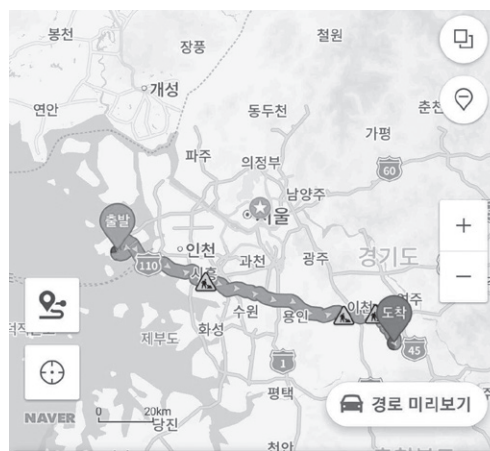

ส่วนประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ผมเรียนอยู่ประมาณ ๘ เดือน ผมออกจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อมาเรียนภาษาประมาณเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖ และออกเดินทางท่องเที่ยวไปในโลกกว้างในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ผมจำได้ว่าผมตื่นตื่นมาก สำหรับการเดินทางนั่งเครื่องบินครั้งแรกในชีวิต มันกล้า ๆ กลัว ๆ แต่รู้สึกว่ “กล้า” มากกว่า “กลัว” การเดินทางครั้งนี้ผมไม่ได้เดินทางแบบโดดเดี่ยวเพราะมีเพื่อนจากเหล่าทหารอากาศที่จะศึกษา ณ โรงเรียนนายร้อยทหารอากาศแห่งสาธารณรัฐเกาหลีและมีพี่ ๆ ที่จะไปศึกษาที่โรงเรียนเสนาธิการแห่งสาธารณรัฐเกาหลี (ร.ร.สธ.กต.) ไปด้วย วันออกเดินทางผมว่าผมตื่นตื่นแล้ว แต่ยังมีคนที่ตื่นตื่นยิ่งกว่า คือ พ่อแม่ ญาติพี่น้อง พวกเขาเหมารถตู้มาส่งผมที่สนามบินสุวรรณภูมิ รวมทั้งมีเพื่อน ๆ มาร่วมเป็นกำลังใจอีกหลายคน ก่อนการออกเดินทางได้รับคำสั่งว่าให้จัดเตรียมเรื่องการแต่งกาย คือ ต้องสวมใส่ชุดสูทผูกเน็คไทเท่านั้น ผมก็จัดเตรียมตามคำสั่ง ซึ่งจนถึงทุกวันนี้ก็ยังไม่เข้าใจเลยว่าทำไมต้องแต่งกายแบบจัดเต็มขนาดนั้น ซึ่งก่อนที่จะออกเดินทางประมาณ ๑ สัปดาห์ผมได้มีโอกาสเข้าพบเพื่ออำลาและคารวะผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พลโท พอล มณีรินทร์ (ยศในขณะนั้น) ท่านได้ให้อิโวกาและมอบเงินขวัญถุงให้ผมจำนวนหนึ่ง

จากสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิสู่สนามบินนานาชาติอินซอน

ผมใช้เวลาในการนั่งเครื่องบินประมาณ ๕ ชั่วโมงก็มาถึงประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ทันทีที่ออกจากประตูเครื่องบิน ผมก็รับรู้ถึงอากาศที่หนาวเย็นมาก ๆ เพราะเป็นช่วงฤดูหนาว ผมเดินออกมาจากประตูเครื่องบินแบบงง ๆ คอยตามเพื่อนที่เดินทางมาด้วยกันแบบไม่ให้คลาดสายตา พร้อมสังเกตผู้คนที่ลงเครื่องบินลำเดียวกันว่าพวกเขาเดินไปทางไหนก็ตามเขาไป จนมาถึงด่านตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) ซึ่งมีบางคน que เจ้าหน้าที่ไม่ให้ผ่านก็มีผมผ่านด่านออกมาถึงงหนักมาก เข้าไปอีก เพราะพบว่า มีผู้คนจำนวนมากมายืนรอรับญาติที่ประตูทางออกเต็มไปหมด บางคน

ชูป้ายชื่อคนที่มารับ ส่วนผมและเพื่อนมีบุคคลที่แต่งชุดทหารมาพร้อมกับผู้หญิง ๑ คนมารอรับ ซึ่งมารู้ชณะนั่งมาบนรถว่าผู้หญิงคนนี้เป็นอาจารย์จากสถาบันสอนภาษาที่ผมจะต้องเข้าไปศึกษา ก่อนที่จะไปเรียนในโรงเรียนนายร้อยทหารบกสาธารณรัฐเกาหลี และบุคคลที่แต่งชุดทหารคือพลซบ แล้วพวกเขา ก็พาผมและเพื่อนออกมาจากประตูสนามบิน พอประตูเปิดออกเท่านั้นแหละ ผมรับรู้ได้ทันทีเลย ว่าความท้าทายในชีวิตของผมได้เริ่มขึ้นแล้ว คือความหนาวเหน็บของอากาศในแบบที่ไม่ได้เตรียมใจมาก่อนเลย มันหนาวมาก ๆ จนเข้ากระดูกเลยทีเดียว

추천 영동고속도로

1시간 47분 | 129km

요금정보 택시비 119,160원
 통행료 11,500원 | 연료비 18,856원

ผมนั่งรถตู้จากสนามบินนานาชาติอินซอนไปที่สถาบันสอนภาษา Korea Defense Language Institute (KDLI) แห่งเมืองอินซอนโดยใช้เวลาเดินทางอีก ๒ ชั่วโมง ระหว่างทางอาจารย์ก็ชวนพูดคุย ซึ่งก็รู้เรื่องบ้างไม่รู้เรื่องบ้าง แต่อาจารย์ก็ชื่นชมให้กำลังใจ และแปลกใจว่าผมสามารถสื่อสารด้วยภาษาเกาหลีได้เข้าใจดี เลยทำให้ผมใจชื้นขึ้นมาบ้าง เมื่อเดินทางมาถึงสถาบันสอนภาษา Korea Defense Language Institute อาจารย์ก็พาขึ้นไปยังห้องพัก พอเปิดประตูห้องได้ผมก็เดินดู ๆ เข้าห้องไปเลย จนถูกอาจารย์ตำหนิ บอกว่าให้ถอดรองเท้าก่อนเข้าห้อง

ซึ่งคนเกาหลีจะเคร่งครัดมากกว่าก่อนเข้าห้องต้องถอด รองเท้าก่อนเสมอ สำหรับห้องพักเป็นห้องแบบส่วนตัว พักห้องละคน มีเครื่องอำนวยความสะดวกแบบครบครัน ที่เพิ่มเติมจากบ้านเราก็คือมีเครื่องฮีตเตอร์สำหรับ ให้ความอบอุ่นเพราะเกาหลีใต้เป็นประเทศหนึ่ง ที่มีอากาศหนาวมากจนหิมะตก ส่วนภายนอกห้องพัก ก็จะมีห้องออกกำลังกาย สนามกีฬาประเภทต่าง ๆ ห้องคาราโอเกะ ห้องซาวน่า ร้านค้าสวัสดิการ ร้านตัดผม เป็นต้น

สัมผัสหิมะครั้งแรกและชีวิตในสถาบันสอนภาษา Korea Defense Language Institute

วันแรกของการได้ใช้ชีวิตอยู่ในสาธารณรัฐเกาหลี และที่สถาบันสอนภาษา Korea Defense Language Institute ผมได้มีโอกาสได้เห็นและสัมผัสกับหิมะ เป็นครั้งแรกในชีวิต ผมรีบออกมาเก็บภาพหิมะ บั้นหิมะ เป็นรูปต่าง ๆ เท่าที่ทำได้ เสริจแล้วถ่ายภาพบรรยากาศ หิมะแล้วก็รีบลงรูปถ่ายต่าง ๆ ส่งให้พ่อแม่ และเพื่อน ๆ ดูทันที (เห่อหนักมาก)

สถาบันสอนภาษา Korea Defense Language Institute (KDLI) เป็นสถาบันสอนภาษาหลักของ กองทัพอากาศเกาหลี นอกจากสอนภาษาเกาหลีได้ ให้กับนักเรียนทหารต่างชาติแล้วยังสอนภาษาอื่น ๆ อีกหลายภาษา รวมทั้งทหารเกาหลีใต้ที่จะไปศึกษา ในต่างประเทศก็ต้องมาเรียนภาษาประเทศนั้นที่นี้ ด้วยเช่นกัน

การเรียนในสัปดาห์แรก เน้นการแนะนำสถานที่ เอกสารธุรการต่าง ๆ ที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิต อยู่ที่นี่ เช่น เปิดบัญชีธนาคารและทำบัตรประจำตัว สำหรับคนต่างชาติ ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร แรก ๆ ก็จะใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักเพราะนักเรียนนายร้อยต่างชาติ ยังไม่สามารถสื่อสารภาษาเกาหลีได้ได้นั่นเอง ในรุ่นที่ ผมเรียนมีนักเรียนนายร้อยต่างชาติมาจากเวียดนาม ๓ คน ฟิลิปปินส์ ๓ คน มองโกเลีย ๔ คน บาหลีเรน ๑ คน และไทย ๒ คน รวม ๑๓ คน ในปีต่อ ๆ มา ทราบว่ามี นักเรียนนายร้อยจากหลายประเทศมากขึ้น เช่น กัมพูชา ตุรกี ซาอุดีอาระเบีย เป็นต้น ส่วนนายทหาร ต่างชาตินั้นก็จะมาจากชาติที่หลากหลาย เช่น

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

เมียนมา อินโดนีเซีย จีน ตุรกี อิรัก ไนจีเรีย บราซิล เม็กซิโก เอกวาดอร์ เปรู เวเนซุเอลา ยูเครน เป็นต้น การแบ่งห้องเรียนนั้น แบ่งเป็นห้องเรียนสำหรับนักเรียนนายร้อยต่างชาติ ๑ ห้อง และที่เหลือเป็นห้องเรียนสำหรับนายทหารต่างชาติ ตารางเรียนก็คล้าย ๆ ของประเทศไทย คือเริ่มเรียนเวลา ๐๘๐๐ ถึง ๑๗๐๐ จัดการเรียนการสอนโดยมีการวัดผลประเมินผล การทดสอบย่อยทุก ๒ สัปดาห์ และสอบใหญ่แบ่งออกเป็น ๓ ครั้งตามตารางสอน หลังจากเวลาเรียนก็จะเป็นเวลาพักผ่อนส่วนตัว

ในสมัยนั้น ถ้าใครมีเรียนเทควันโด ทางโรงเรียนสอนเทควันโดจะมีรถรับ-ส่งให้ ในระหว่างที่เรียนทางสถาบันฯ ก็มีกิจกรรมการนำนักเรียนต่างชาติไปศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ เป็นประจำ หลังสำเร็จการศึกษา ผมได้สอบถามจากรุ่นน้องถึงการเปลี่ยนแปลงของสถาบันสอนภาษา Korean Defense Language Institute ได้ความว่า ในแต่ละวันจะมีการรวมแถวเพื่อเช็คยอด ๒ ครั้ง ช่วงเช้าเวลา ๐๖๓๐ และช่วงค่ำเวลา ๒๑๓๐ โดยมีหัวหน้าแถวทำหน้าที่ควบคุมแถวหมุนเวียนกันไปจนครบทุกประเทศ ซึ่งสมัยตอนที่ผมเรียนอยู่ยังไม่มีตงนี่

ในระหว่างที่ผมเรียนอยู่ที่สถาบันสอนภาษา Korean Defense Language Institute นั้น ได้มีเหตุการณ์ที่เศร้าสลด คือ การอัปปางของเรือเฟอร์รี “เซวอล” ทำให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมากถึง ๓๐๔ ราย เหตุการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นโศกนาฏกรรมที่ร้ายแรงที่สุดนับจากสงครามเกาหลีสิ้นสุดลง นับจากนั้นจึงทำให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาดูงานชะงักลง เพราะเป็นช่วงเวลาที่ชาวเกาหลีใต้โศกเศร้า จะมีบ้างก็แต่กิจกรรมการเล่นกีฬา การแข่งขันกีฬาทั้งในและนอกสถานที่

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ (ค.ศ. ๒๐๑๔) เป็นปีที่ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ (๑๗ กันยายน - ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗) ในวันหยุดก็ได้มีโอกาสไปเชียร์นักกีฬาทีมชาติไทยที่สนามแข่งขันเกือบทุกรายการ โดยรายการแข่งขันที่เป็นไฮไลต์หลัก ๆ ที่จำได้จนถึงทุกวันนี้มีอยู่ ๓ ครั้งด้วยกัน คือ กีฬาแบดมินตัน มวยสากลสมัครเล่น และวอลเลย์บอล ตอนไปเชียร์แบดมินตัน โชคดีที่ตอนก่อนจะเข้าไปในสนามแข่งขัน ได้ไปเจอกับพี่ชายของหนึ่งในนักกีฬาโดยบังเอิญมาก ๆ ซึ่ง

ตอนนั้นพี่คนนี้กำลังหาตัวเข้าไปชมการแข่งขันพอดิ
มมก็เลยซื้อตั๋วเพื่อพี่เขาด้วย จึงทำให้มีโอกาสนั่งใกล้ชิด
กับนักกีฬาแบดมินตันหญิงทีมชาติในสมัยนั้น เช่น
รัชนก อินทนนท์ บุศนันท์ อึ้งบำรุงพันธ์ุ นิชาอร
จินดาพล และทรัพย์สิริ แต้รัตนชัย รายการต่อมา
คือ ตอนไปเชียร์มวยสากลสมัครเล่น จำได้ไม่ลืมว่า
ตอนนั้นทั้งสนามมีกองเชียร์ทีมชาติไทยแค่ ๗ คน
แต่ก็เชียร์แบบสุดใจมากจนได้ลงข่าวหนังสือพิมพ์
กีฬาฉบับหนึ่งในประเทศไทยมาแล้ว รายการสุดท้าย
คือ ตอนไปเชียร์วอลเลย์บอลทีมชาติไทย เสียงเชียร์
“ไทยแลนด์สู้ ๆ” ในสนามดังกระหึ่มมาก จนคิดว่า
กำลังเชียร์อยู่ที่ประเทศไทยเลยทีเดียว และพอดิมีรุ่นพี่
นักเรียนนายเรืออากาศรู้จักกับผู้จัดการทีมมวยสากล
สมัครเล่นของทีมชาติไทย หลังจากการแข่งขันจบ
ก็ได้มีโอกาสพานักกีฬามวยสากลสมัครเล่นทีมชาติไทย
ไปเที่ยวและขอปิงที่เมียงดงจึงนับว่าเป็นประสบการณ์ที่ดี
อีกครั้งหนึ่งกับกีฬาเอเชียนเกมส์

อำนวยการสอนภาษา

Korea Defense Language Institute (KDLI)

ก่อนที่ จะ มี พิธี จบ การ ศึกษา และ ม อบ
ใบประกาศนียบัตร ๒ วัน สถาบันฯ ได้จัดให้มีงานเลี้ยงอำลา
เหล่าคุณาจารย์แห่งชุดประจำชาติ (ชุดฮันบก)

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

เหล่านักเรียนทหารต่างชาติและเหล่าทหารเกาหลี
ที่มาร่วมงานแต่งชุดเครื่องแบบสำหรับออกงาน
แบบทางการ ในงานเลี้ยงจัดให้มีการแสดงของ
นักเรียนแต่ละห้องเรียน รวมถึงการแสดงเอกลักษณ์
ประจำชาติของนักเรียนแต่ละชาติด้วย

และแล้ววันจบการศึกษาจากสถาบันสอนภาษา
Korea Defense Language Institute ก็มาถึง ผมจำได้
ไม่ลืมเพราะเป็นวันพ้อแห่งชาติไทยด้วย คือวันที่ ๕
ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นวันจบการศึกษาจาก
สถาบันการศึกษาแห่งแรกในสาธารณรัฐเกาหลี
มีการมอบใบประกาศนียบัตร โดยผู้อำนวยการสถาบันฯ
มอบรางวัลให้กับนักเรียนต่างชาติที่มีผลการเรียน
ภาษาเกาหลีอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยมจำนวน ๕ อันดับ
ผมรู้สึกภาคภูมิใจมากในฐานะนักเรียนนายร้อยต่างชาติ
จากประเทศไทยที่ได้มีโอกาสขึ้นรับรางวัลนักเรียน
ต่างชาติที่มีผลการเรียนภาษาเกาหลีอยู่ในเกณฑ์
ดีเยี่ยมเป็นอันดับ ๑

มุ่งหน้าสู่รั้วโรงเรียนนายร้อยทหารบกสาธารณรัฐ เกาหลี (Korea Military Academy – KMA)

หลังจากที่ผมอำลาจากสถาบันสอนภาษา Korea
Defense Language Institute และมีเหรียญรางวัล
ผลการเรียนภาษาเกาหลีอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม
เป็นอันดับ ๑ ทำให้ผมมีกำลังใจในการเดินทาง
สู่รั้วโรงเรียนนายร้อยทหารบกสาธารณรัฐเกาหลี
(Korea Military Academy – KMA) ด้วยความมุ่งมั่น
และมั่นใจว่าผมต้องเดินทางต่อไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง
ที่ได้ตั้งใจไว้เพื่อนำความสำเร็จกลับสู่กองทัพไทย

และนำความภาคภูมิใจมาให้พ่อแม่ญาติพี่น้องที่คอย
ส่งกำลังใจสนับสนุนและส่งเสริมผมในทุก ๆ สิ่งอย่าง

สำหรับนักเรียนนายร้อยใหม่เกาหลีใต้จะเริ่ม
การฝึกช่วงกลางเดือนมกราคมของทุกปี แต่สำหรับ
นักเรียนนายร้อยต่างชาติจะต้องเข้าโรงเรียนก่อน
ประมาณ ๒ - ๓ สัปดาห์เพื่อฝึกการปรับตัวให้คุ้นชิน
กับสภาพภายในโรงเรียน และช่วงเวลานั้นเป็นช่วง
ส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ที่พร้อมดี อาจารย์เลยพาผม
ไปเคาท์ดาวนกันที่วัดที่ตั้งอยู่ภายในบริเวณโรงเรียน
นั่นเอง ซึ่งก็เป็นประสบการณ์ที่ดีและน่าประทับใจ

อีกเรื่องหนึ่งหลังจากจบการศึกษาจากสถาบันสอนภาษา
KDLI ผมมีเวลาพักประมาณ ๑๐ วัน แล้วก็เข้าโรงเรียน
นายร้อยทหารบกสาธารณรัฐเกาหลี พร้อมกับ
กับนักเรียนนายร้อยต่างชาติอีก ๓ คน (เวียดนามฟิลิปปินส์
มองโกเลีย) พวกเราเข้ามาทดสอบการใช้ชีวิตประจำวัน
ร่วมกันกับนักเรียนนายร้อยเกาหลีรุ่นพี่เป็นระยะ
เวลาหนึ่งซึ่งก็ได้รับการต้อนรับที่อบอุ่นไม่มีความกดดันใดๆ
หลังจากนั้นไม่นานก็เป็นเวลาปิดเทอม ในช่วงนี้แทบจะ
ไม่มีใครอยู่ในโรงเรียนเลยนอกจากนักเรียนนายร้อย
ที่ต้องซ่อมเกรดเท่านั้น ส่วนพวกผมก็ไปเรียนภาษาเกาหลี
เพิ่มเติมที่ส่วนการศึกษา แต่อาจารย์ก็ไม่ได้สอนอะไร
เพิ่มเติมมากนัก ส่วนใหญ่ก็ให้นั่งดูหนังหรือซีรีส์เกาหลี
เพราะอาจารย์ก็ต้องเตรียมแผนสำหรับการเรียนการสอน
ที่จะเปิดภาคเรียนในอีกไม่นาน และพวกเราทดลอง
การใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนนายร้อยทหารบกสาธารณรัฐ
เกาหลี (Korea Military Academy – KMA) จนถึงวันที่
ต้องเข้ารายงานตัวเป็นนักเรียนนายร้อยที่นี้
อย่างเป็นทางการ

(โปรดติดตามตอนต่อไป)

CRMA

เสนาศึกษา

โรคกาย โรคใจ

คำปิ่น อักษรวิไลย์

เรียบเรียง

ไม่ว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะอุบัติหรือไม่อุบัติขึ้นในโลกก็ตาม ธรรม คือ สิ่งที่มีจริง ๆ เป็นอย่างไร ก็เป็นอย่างนั้น แต่เมื่อพระองค์ได้ตรัสรู้แล้ว จึงทรงแสดงพระธรรมอันแสดงถึงสิ่งที่มีจริง ตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์เกื้อกูลแก่สัตว์โลก ธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่มีจริง ๆ แต่ละหนึ่ง ๆ นั้น ทรงไว้ซึ่งลักษณะของตน จะไม่เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างอื่น เมื่อ ๒๕๐๐ กว่าปีมาแล้ว ความจริงเป็นอย่างไร ก่อนหน้านั้น หรือว่าต่อไปในภายหน้าอีกนานแสนนาน ความจริงนี้ ก็ไม่เปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น นี่คือความหมายของธรรม คือ สิ่งที่มีจริงทั้งหมด ทรงไว้ซึ่งความเป็นจริงอย่างนั้น ไม่มีใครเปลี่ยนแปลงได้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงแสดงพระธรรมตลอด ๔๕ พรรษา โดยละเอียด โดยประการทั้งปวงถึงที่สุดด้วยพระหฤทัยที่ประกอบด้วยพระมหากรุณาที่มีต่อสัตว์โลก ให้มีความเข้าใจถูกเห็นถูก พ้นจากกิเลสอันเป็นเหตุแห่งทุกข์ทั้งปวง มีผู้ที่ได้รับประโยชน์จากพระธรรมที่พระองค์ทรงแสดงมากมายนับไม่ถ้วน ในยุคนี้สมัยนี้ คำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยังดำรงอยู่ ยังไม่ลบลือนเสื่อมสูญไป พร้อมทั้งจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เห็นคุณค่าที่จะได้ฟังได้ศึกษาด้วยความเคารพ

เมื่อกล่าวถึงโรคแล้ว เป็นอีกคำหนึ่งที่ควรจะได้เข้าใจ ในความหมายว่า หมายถึงอะไร

โรค หมายถึง สภาพที่เสียด่าง โรคทางกาย เกิดที่กาย เสียด่างกายทำให้ได้รับความเจ็บปวดทรมาน แต่โรคทางใจ คือ กิเลส เป็นสภาพที่ทำให้จิตใจเศร้าหมอง เสียด่างจิตใจของสัตว์ทั้งหลายให้เร่าร้อนและไม่ให้พ้นไปจากทุกข์ โดยประการทั้งปวง

เมื่อมีร่างกาย ไม่มีใครสามารถหลีกเลี่ยงความเจ็บไข้ได้ป่วยได้เลย ร่างกายเป็นบ่อเกิดของโรค ทำให้ได้รับความทุกข์ความเดือดร้อนความไม่สบายทางกาย เกิดทุกข์กาย แต่ผู้ที่มีร่างกายสบายดี แต่ใจเป็นทุกข์ เพราะอะไร ฉะนั้น ต้องแยกด้วยความเข้าใจ ความละเอียดในความเป็นจริงของธรรม เพราะเหตุว่าทุกข์กายเกิดขึ้น เพราะอกุศลกรรมในอดีตเป็นปัจจัย แม้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตลอดจนถึงพระอรหันตบุคคลทั้งหลาย ก็ไม่พ้นจากทุกข์กายที่เกิดขึ้นเพราะกรรมในอดีตเป็นปัจจัย บุคคลผู้ที่มีทุกข์กายแต่ไม่เป็นทุกข์ใจนั้น มีอย่างแน่นอน แต่สำหรับผู้ที่ไม่มีปัญญาแล้วแม้บางครั้ง บางคราว ไม่มีทุกข์กายเลยแต่ก็มีทุกข์ใจได้ เพราะฉะนั้น ต้องทราบว่าทุกข์กาย เกิดจากอกุศลกรรมเป็นปัจจัย ส่วนทุกข์ใจเกิดจากกิเลสเท่านั้น

ตราบใดที่มีร่างกาย ก็ยังเป็นเหตุปัจจัยให้เกิดทุกข์กายได้ เป็นผลของอกุศลกรรมที่ได้กระทำแล้ว ไม่มีใครทำให้เลย แม้พระอรหันต์ผู้ห่างไกลแสนไกล

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

จากกิเลสแล้ว ไม่มีความทุกข์ใจ เพราะดับกิเลสได้หมดสิ้นแล้ว แต่ยังมีทุกข์กายได้ตามข้อความในปรมัตถที่ปณี อรรถกถา ขุททกนิกาย อุทาน กรรมสูตร ดังนี้

“จริงอยู่ ธรรมดาว่า พระชินาสพ (ผู้สิ้นอาสวะแล้ว, พระอรหันต์) ไม่มีทุกข์ทางใจ แต่ทุกข์ทางกาย ยังมีอยู่เหมือนกัน”

ตัวอย่างของพระสาวกในอดีต แม้จะมีความทุกข์ทางกายเกิดโรคภัยไข้เจ็บขึ้น แต่เพราะมีปัญหาเข้าใจความจริงก็ไม่เดือดร้อนใจ เป็นผู้ไม่ประมาทระลึกถึงสิ่งที่มีจริงที่กำลังปรากฏตามความเป็นจริง จนถึงความเป็นพระอรหันต์ได้ แล้วท่านยังได้กล่าวคำที่เป็นประโยชน์เกื้อกูลอย่างยิ่งแก่ชนรุ่นหลังอีกด้วยตามข้อความในพระสูตรต้นตปิฎก ขุททกนิกาย เถรคาถา อุตติยเถรคาถา ดังนี้

พระอุตติยเถระ (พระอรหันต์รูปหนึ่งในพระพุทธศาสนา) ได้กล่าวคำนี้ว่า

“เมื่ออาพาธ (ความเจ็บป่วย) บังเกิดขึ้นแก่เรา สติ (สภาพที่ระลึกเป็นไปในความดี) ก็เกิดขึ้นแก่เราว่า อาพาธเกิดขึ้นแก่เราแล้ว เวลานี้เป็นเวลาที่เราไม่ควรประมาท”

จะเห็นได้ว่า พระอริยสาวกผู้ที่ได้รับประโยชน์จากพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ประกาศแจ้งสิ่งที่มีจริงตามความเป็นจริง ก็มีกรกล่าวคำจริงตามที่พระองค์ทรงแสดงเพื่อประโยชน์แก่ชนรุ่นหลัง เพื่อความเป็นผู้ไม่ประมาทในชีวิต คำจริงไม่ว่าจะเป็นบุคคลใดกล่าว ก็เป็นคำจริงโดยตลอด ไม่ผิด ไม่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

ทุกข์กาย และทุกข์เพราะกิเลส เป็นธรรมดา เป็นสิ่งที่มีจริงที่เกิดเพราะเหตุปัจจัย แต่สำหรับผู้ที่ยังมีกิเลสอยู่ ไม่มีปัญญาเข้าใจความจริง ขณะที่ทุกข์กายยังเป็นเหตุให้เพิ่มทุกข์เพราะกิเลสเข้าไปอีกเวลาที่มีการเจ็บไข้ได้ป่วยซึ่งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เลยก็เป็นเหตุให้เดือดร้อนใจ เป็นห่วง เป็นกังวล วุ่นวายใจ ไม่สบายใจ อุปมาเหมือนกับการถูกยิงซ้ำ

ด้วยลูกศรดอกที่ ๒ ต่อจากลูกศรดอกที่ ๑ ที่ถูกยิงไปก่อนแล้ว กล่าวคือ เวลาที่ทุกข์กายเกิดขึ้นเจ็บปวด อุปมาเหมือนกับการถูกยิงด้วยลูกศรดอกที่ ๑ แต่อย่างไรไม่พอ ยังมีทุกข์เพราะกิเลสตามมาอีก ก็อุปมาเหมือนกับการถูกยิงซ้ำด้วยลูกศรเพิ่มอีก ๑ ดอก เป็นดอกที่ ๒ เพิ่มความทุกข์ความเดือดร้อนอีก เพราะเนื่องมาจากยังมีกิเลส จึงมีความห่วง ความกังวล ความเดือดร้อนใจ เกิดตามมาอีก ซึ่งก็เป็นธรรมดาเป็นธรรมชาติที่มีจริง ๆ ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่ตัวตน แต่ให้เห็นตามความเป็นจริงว่าความเดือดร้อนใจ ความไม่สบายใจ ไม่เป็นประโยชน์เลยในขณะนั้น

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงถึงสิ่งที่มีจริง ๆ ทุกอย่าง โดยประการทั้งปวง เพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูกในสิ่งที่มีจริงตามความเป็นจริงว่า เป็นธรรม ไม่ใช่เรา แม้แต่ความทุกข์ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น ก็ไม่พ้นไปจากธรรมที่เป็นผลของอกุศลกรรมอันเป็นทุกข์ทางกาย และความทุกข์ความเดือดร้อนเพราะกิเลส อันเป็นทุกข์ใจ

ในวันหนึ่ง ๆ ส่วนมากมักจะคิดถึงสุขภาพของร่างกาย เห็นโทษภัยของความเจ็บไข้ได้ป่วย และมีความปรารถนาที่จะหายจากโรคภัยไข้เจ็บที่ตนเองเป็นตามความเป็นจริงแล้ว โรคทางกายซึ่งทำให้เกิดทุกข์กายสามารถรักษาหรือบรรเทาได้โดยการพบแพทย์ รับประทานยา เป็นต้น หรือแม้แต่ในขณะนี้มีการระบาดของไวรัสโควิดซึ่งเป็นที่หวาดกลัวของคนทั้งโลก ก็มีการระมัดระวัง มีมาตรการป้องกันอย่างเต็มที่ เพื่อให้พ้นจากการติดเชื้อโรคดังกล่าวซึ่งก็ต้องดำเนินการ มีการป้องกันให้ดีที่สุด แต่อะไรจะเกิด ไม่มีใครสามารถที่จะทราบได้เลย เพราะเหตุว่าทุกอย่างที่เกิดขึ้น ล้วนมีเหตุปัจจัยทั้งสิ้น แต่มีโรคอีกอย่างหนึ่งที่ทุกคนไม่ควรมองข้ามไม่ควรประมาท ตราบใดที่ยังไม่ได้เป็นพระอรหันต์ก็ยังมี นั่นก็คือโรคทางใจ คือ กิเลส ซึ่งบางคนอาจจะไม่เคยพิจารณาเลยว่าในชีวิตประจำวัน โรคทางใจมีอะไรบ้าง ถ้าไม่ได้ฟังไม่ได้ศึกษาพระธรรมก็จะไม่เห็นโรคทางใจนั้นเลยซึ่งมีมาก

เป็นอย่างยิ่ง มีอยู่ทุกวัน เกิดขึ้นทำกิจหน้าที่ทุกวัน ตามการสะสมของแต่ละบุคคลซึ่งโรคเหล่านี้รักษายากกว่าโรคทางกาย

โรคทางใจ คือ กิเลส มีโทษ โทสะ โมหะ เป็นต้น เป็นโรคที่เห็นยาก โดยเฉพาะโรคโหมะหรืออวิชชา ซึ่งเป็นความหลงความไม่รู้ความจริง เป็นต้นเหตุของความไม่ดีทั้งหมด และยังเป็นเหตุให้ท่องเที่ยวไปในสังสารวัฏไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อเป็นเช่นนี้โรคทางใจจึงรักษาได้ยากกว่าโรคทางกาย ซึ่งจะต้องใช้เวลาอันยาวนานในการสะสมกุศล สะสมปัญญา ซึ่งเป็นยาที่จะรักษาโรคทางใจ ถ้าผู้ใดพิจารณาเห็นกิเลสที่ตนมีตามความเป็นจริงแล้วรีบขัดเกลาละคลาย ก็ย่อมจะดีกว่าการปล่อยให้โรคทางใจนั้นกำเริบหนักยิ่งขึ้น ถ้ากิเลสมากมายพอกพูนเหนียวแน่นถึงอย่างนั้น ก็ยากที่จะแก้ไขได้ เพราะไม่ยอมแม้แต่คิดที่จะขัดเกลากิเลสของตนเองเลย แล้วกิเลสจะน้อยลงได้อย่างไร ?

บุคคลผู้รู้ว่าตนเองเป็นผู้เต็มไปด้วยโรคทางใจ คือ กิเลส แล้วมีความเพียรมีความอดทนและจริงจังในการขัดเกลาละคลายกิเลสด้วยการฟังพระธรรมศึกษาพระธรรม อบรมเจริญปัญญา ไม่ละเลยโอกาสของการเจริญกุศลคือ สะสมความดีทุกประการในชีวิตประจำวัน บุคคลประเภทนี้เป็นบัณฑิต เป็นผู้ที่มีปัญญา ควรอย่างยิ่งที่จะเป็นอย่างนี้ พร้อมทั้งพึงเป็นผู้มีความมั่นคงในการฟังพระธรรมศึกษาพระธรรมในแนวทางที่ถูกต้องต่อไปซึ่งเป็นหนทางเดียวที่จะเป็นไปเพื่อรักษาโรคทางใจได้ในที่สุด

ข้อความในพระสูตรต้นตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต โรคสูตร แสดงความจริงว่าบุคคลใดที่ไม่มีโรคทางใจคือ กิเลส ดังนี้

“ดูกร ภิกษุทั้งหลาย โรค ๒ อย่างนี้ เป็นไฉน? คือ โรคกาย ๑ โรคใจ ๑, ปรากฏอยู่ว่า สัตว์ทั้งหลาย ยืนยันว่าไม่มีโรคทางกาย ตลอดเวลา ๑ ปี ก็มี ยืนยันว่าไม่มีโรคทางกายตลอดเวลา ๒ ปี ก็มี ๓ ปี ก็มี ๔ ปี ก็มี ๕ ปี ก็มี ๑๐ ปี ก็มี ๒๐ ปี ก็มี ๓๐ ปี ก็มี

๔๐ ปี ก็มี ๕๐ ปี ก็มี ๑๐๐ ปี ก็มี ยิ่งกว่า ๑๐๐ ปีก็มี แต่ว่ามีผู้ที่ยืนยันว่า ไม่มีโรคทางใจแม้เพียงเวลา ครู่เดียวนั้น หาได้ยากในโลก เว้นแต่พระชินาสพ (พระอรหันต์)”

เกสขหรือยาที่ประเสริฐที่จะรักษาโรคทางใจ ได้ทุกประเภทจริง ๆ คือ ความเข้าใจพระธรรม เพราะได้อาศัยคำจริงที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง อย่างเช่นพระภิกษุในสมัยครั้งพุทธกาล บางรูปท่านเกิดความติดข้องเป็นอย่างมาก พอได้เข้าฟังพระธรรม จากพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัญญาเจริญขึ้น ก็ได้รับแจ้งอริยสัจธรรมดับกิเลสตามลำดับขั้น จนถึงสูงสุดถึงความเป็นพระอรหันต์ ดับกิเลส ทั้งปวงได้อย่างหมดสิ้น หรือบางรูปโกรธง่าย ใครทำอะไรให้หน่อยก็โกรธ มากไปด้วยความไม่พอใจ แต่พอได้ฟังพระธรรมจากพระองค์ ก็ได้รับแจ้ง อริยสัจธรรมถึงความ เป็นพระอนาคามีบุคคล ดับความโกรธได้อย่างเด็ดขาด ไม่มีความโกรธ ทุกระดับเกิดขึ้นอีกเลย และในที่สุดแล้วก็จะบรรลุ ถึงความเป็นพระอรหันต์ห่างไกลแสนไกลจากกิเลส โดยประการทั้งปวง นี่คือ ประโยชน์ที่เกิดจากการได้ฟัง พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดง ที่จะ เป็นไปเพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูก เป็นไปเพื่อการขัดเกลาละคลายกิเลสจนกระทั่งสามารถดับได้ ในที่สุด พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงเป็น บุคคลผู้รักษาโรคที่ใคร ๆ ก็ไม่สามารถรักษาได้ พระองค์เปรียบเหมือนแพทย์ผู้ฉลาด ไม่มีใคร เสมอเหมือนพระองค์ได้เลย ตามข้อความ ในปรมัตถโชติกา อรรถกถา ขุททกนิกาย ขุททกปาฐะ พรรณนาสรรณะทั้ง ๓ ดังนี้

“พระพุทธเจ้า เปรียบเหมือนแพทย์ผู้ฉลาด เพราะทรงสามารถกำจัดพยาธิคือกิเลสพร้อมทั้ง อนุสัย (กิเลสที่ละเอียดที่นอนเนื่องอยู่ในจิต) ออกได้ พระธรรม เปรียบเหมือนเภสัชยา ที่ปรุงถูกต้องแล้ว พระสงฆ์ผู้มีพยาธิตคือกิเลสและ อนุสัยอันระงับแล้ว เปรียบเหมือนหมუნชนที่พยาธิ ระงับแล้วเพราะการไช้ยา”

การฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม ด้วยความเคารพ
ละเอียด รอบคอบ ทำให้ได้รู้จักตนเองตามความเป็นจริง
ว่ายังมีกิเลสมากมายหนาแน่นเหนียวแน่น
ยังเต็มไปด้วยโรคทางใจคือกิเลสอันเป็น
สิ่งที่น่ากลัวเป็นอย่างยิ่ง การที่จะขจัดโรคทางใจ
คือกิเลสได้นั้น ต้องอาศัยการอบรมเจริญปัญญา
และสะสมความดีทุกประการ ที่สำคัญ ถ้ามีปัญญาแล้ว
ความดีประการต่างๆก็จะเจริญเพิ่มขึ้นคล้อยตามปัญญา
เพราะปัญญา เป็นสภาพธรรมที่เข้าใจถูกเห็นถูก
ย่อมนำไปในกิจทั้งปวงที่ตั้งงามโดยตลอด และ

เป็นที่พึงได้ในกาลทุกเมื่อ ไม่ทำให้หวั่นไหวเลย
ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นก็ตาม ดังนั้น ไม่มีใครรู้ว่า
อะไรจะเกิดขึ้นบ้าง แม้แต่ในขณะต่อไป
เพราะฉะนั้น ในแต่ละวัน ๆ ควรอย่างยิ่งที่จะเป็น
ผู้ไม่ประมาทในชีวิต ไม่ประมาทในการฟังพระธรรม
ศึกษาพระธรรม อบรมเจริญปัญญา และไม่ประมาท
ในการสะสมความดีทุกประการ สะสมเป็น
ที่พึ่งต่อไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งกับตน และ
สังคมชาติบ้านเมืองอย่างแท้จริง เพราะความดี
ไม่เป็นโทษกับใคร ๆ เลยทั้งสิ้น

ธรรมเตือนใจ

“ดูกร ภิกษุทั้งหลาย เพราะอาศัยอำนาจประโยชน์อะไร สตรี บุรุษ คฤหัสถ์หรือบรรพชิต
จึงควรพิจารณาเรื่อง ๆ ว่า เรามีความตายเป็นธรรมดา ไม่ล่วงพ้นความตายไปได้
ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ความมัวเมาในชีวิตมีอยู่แก่สัตว์ทั้งหลาย ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์
ทั้งหลายประพฤติดุจจริตด้วยกาย วาจา ใจ เมื่อเขาพิจารณาฐานะนั้นอยู่นิ่ง ๆ
ย่อมละความมัวเมาในชีวิตนั้นได้โดยสิ้นเชิง หรือทำให้เบาบางลงได้ ดูกร ภิกษุ
ทั้งหลาย เพราะอาศัยอำนาจประโยชน์นี้แล สตรี บุรุษ คฤหัสถ์หรือบรรพชิต
จึงควรพิจารณาเรื่อง ๆ ว่า เรามีความตายเป็นธรรมดา ไม่ล่วงพ้นความตายไปได้”

(พระสูตรต้นตปิฎก อังคุตตรนิกาย ปัญจกนิบาต สุานสูตร)

ขอเชิญศึกษาพระธรรมเพิ่มเติมได้ที่

มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา

* www.dhammadhome.com

[www.dhammadhome.com มีหลากหลายหมวดหมู่ให้ได้ศึกษา เช่น
กระดานสนทนา ถาม-ตอบปัญหาธรรม, ผนังธรรม, หนังสือธรรม เป็นต้น]

* YouTube : มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา

[พิมพ์ค้นในช่องค้นหาเพิ่มเติมด้วยคำว่า บ้านธัมมะ, ธรรม อ.สุจินต์

มีพระธรรมหลากหลายประเด็นให้ได้ศึกษาเพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูกตรงตามความเป็นจริง]

* Facebook : ชมรมบ้านธัมมะ มศพ.

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

นายทหารย้ายออก

ลำดับ ยศ ชื่อ – สกุล
๑. ร.อ. สุชาติ คล้ายแก้ว

ตำแหน่งเดิม
อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)

ตำแหน่งใหม่
ประจำ ยศ.ทบ.

นายทหารย้ายเข้า

ลำดับ ยศ ชื่อ – สกุล
๑. พ.ต. สุเมธ ดวงใจ
๒. พ.ต. สัมพันธ์ เอี่ยมเทียน
๓. ร.อ. จิรวัดณ์ ยุทธประเวศน์
๔. ร.ท. ณรงค์ ชูยันคิด
๕. ร.ต. สุภากรณ์ จำศิริ

ตำแหน่งเดิม
นายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุง ร.๒ รอ. (อัตรา พ.ต.)
หน.รร.นส.ทบ. (อัตรา พ.ต.)
ประจำ ยศ.ทบ.
ผบ.มว.ตถ.ร้อย.ตถ.๒ (อัตรา ร.ท.)
ผบ.มว.ปล.ร้อย.อวบ.ร.๒๕ พัน.๑ (อัตรา ร.ท.)

ตำแหน่งใหม่
อจ.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
ประจำแผนก สบร.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
รกก.อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
ประจำกอง สวท.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)
ผบ.มว.พัน.ร.รร.จปร. (อัตรา ร.ท.)

ปรับตำแหน่ง

ลำดับ ยศ ชื่อ – สกุล
๑. พ.ต. ต้องการ แก้วเฉลิมทอง
๒. พ.ต. สมโชติ วีรภัทรเวช
๓. พ.ต. วิทยากร วิเศษนคร

ตำแหน่งเดิม
อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
ประจำแผนก สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)

ตำแหน่งใหม่
อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
อจ.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม ถนนราชดำเนิน

พ.ศ. ๒๔๕๒

